Radu IGNA

Armonia SNACK BAR

Editura AGERPRESS

Radu Igna

ARMONIA SNACK-BAR

Radu Igna

ARMONIA SNACK-BAR

(Proză scurtză)

ediţiua a doua revăzută

Coperta: Ilie Victor

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IGNA, RADU
Armonia snack-bar / Radu Igna, - București : Agerpress, 2008
ISBN 978-973-88768-1-1

821.135.1-32

EDITURA AGERPRESS, 2008

Tel. 0242.311.0.581 **Fax.** 0242.312.52.20

Tehnoredactare: Stoianov Mihai (Perfect Media)
Consilier editorial: Arsenie Nicolae

Din partea editurii:

Cartea de față, inspirată de realitățile tranziției, reia și unele texte apărute în volume anterioare, pe care exigența autorului Rasu Igna le-a trecut prin filtrul unor revizuiri și al unor cizelări.

De același autor:

Romane

- **Vâltoarea**
- **Nimic deosebit în timpul serviciului meu**
- **Valea proscrișilor** (distins cu Premiul Uniunii Scriitorilor – Filiala Sibiu)
- **Condamnat**

Eseuri

- **Cărțile Hațegului – Note de călătorie**
- **Cultură și civilizație suedeză**

Apariția acestui volum se datorează
sponsorizării de către
S.C. HEINEKEN ROMÂNIA
punct de lucru **Hațeg**

PAZNIC LA NUNTĂ

Secvențe

Evoluţie

Era o maşină capabilă de orice. În mijlocul râului îşi făcea munca cu inteligenîţă şi chiar cu o anume sensibilitate, excavând însemnate cantităţi de balast pe care îl depunea în groapa colcăind de vietăţi neprietenoase. Casa părintească aşezetă la marginea râului corespundea intenîiilor mele. O dirijam din spatele geamurilor care ofereau lumină din belşug precum şi un peisaj cu munţi înzepeziţi în fundal. Începeam odată cu întunericul coborâtor din inima munţilor şi lucram la lumina reflectoarelor până în zori. Vinciurile de oţel ridicau cupele gemând de balast ca pe nişte cutii de chibrituri şi le depuneau în apa înverzită. Nu aveam vreun plan, o concepţie pentru această intreprindere menită să sfideze clişeele cât mai degrabă o foarte curioasă dorinţă de a sfida obişnuitul.

Calculam în permanenîţă realizările precum şi pierderile. Eram entuziasmat. La o simplă aruncătură de ochi puteai să vezi situaîia reală din grafice viu colorate. În unele nopţi graficele indicau o depăşire a posibilitţîilor. Au fost şi scăderi bruşte ca să nu mai spunem de aberaţii, fiindcă apărea unde nu te aşteptai o movilă ţuguiată, ori pete de lubrefianţi, ceea ce impunea permanente verificări de fond. Controlam cu obstinaţie fiecare amănunt corijând denivelările ori unele inconsecvenţe.

Odată cu venirea verii, balta avea zilele numărate, iar în septembrie ea dispăru complet. Pe locul acela putea fi văzut acum un petec de nisip ca un segment dintr-un râu disecat.

Maşina îşi continua munca cu nepăsare, împotriva voinţei mele, depunând balastul unde nu te aşteptai, pe trotuare, pe rondourile de flori târzii şi chiar pe treptele casei blocând căile de acces. Groapa din mijlocul râului deveni o adevărată genune din cauză că nu mai exista o ordine în săpături. Pereţii se prăbuşeau ca nişte dealuri dinamitate,

apăreau unde nu te aşteptai puţuri adânci, unele sfidătoare prin dimensiunea lor, altele minuscule, dar mai primejdioase prin obscuritatea ce le caracteriza. Momentele de linişte, o linişte obositoare, alternau cu prăbuşiri înfricoşătoare, denivelări cu largi suprafeţe netede, astfel că am părăsit locul în mare taină, dar el mă urmărea peste tot ameninîţnd cu alte perturbaţii.

De fapt casa scăldată în lumină se afla acolo. Râul curgea liniştit în albia lui mărginită de sălcii.

Cariera

L-a primit cu un surâs larg, condescendent, ceea ce l-a încurajat si înceapă direct:

Am venit în legătură cu situaţia mea.

- Intră şi închide uşa. Uşa trebuie să fie întotdeauna închisă. Aşadai dumneata ...

- Da. Eu am strigat în Barul Armonia „Jos puterea!” dar numai de două ori. în consecinţă am fost concediat.

- Şi ce pot face eu pentru dumneata?

- Să dispuneţi reîncadrarea mea. Am depus în această mapă memoriul justificativ, copii de pe actele de studii, expertize şi aprecieri.

Şeful Suprasectorului General îl pofti să aştepte în anticameră, întrucât se impune, în asemenea situaţii, o analiză temeinică a cazului. Când îl pofti, peste o jumătate de oră, şeful străbătea încăperea cu privirea în vârful pantofilor ce se adânceau în covor.

– Pofteşte, spuse el cu acelaşi surâs largt. Pofteşte şi închide uşa. Uşa trebuie să fie întotdeauna închisă ... Aşadar ai venit în legătură cu situaţia dumitale. Ei bine, se poate face ceva, spuse el în timp ce se aşeza la masa de lucru.

– Vă mulţumesc. Am auzit eu despre dumneavoastră că rezolvaţi pe loc ele mai complicate probleme. Îmi şi vedeam cariera distrusă.

– Tocmai la carieră mă gândeam şi eu.

– Vă mulţumesc.

– Este vorba de cariera de piatră. Exact de ce ai nevoie. Să încarci bolovani. Este reconfortant, nu?

Se spune că de atunci a rămas cu unele ciudăţenii ca să nu spunem de metehnehne: mereu se întorce şi priveşte în urmă. Crede că a lăsat o uşa deschisă.

Musafirul

Răsturnă paharul cu rachiu şi lichidul fierbinte, preparat cu zahăr şi se lăţi pe faţa de masă imaculată, descriind o hartă cu munţi şi podişuri, cu golfuri şi insuliţe. Gazdele zâmbiră forţat. Musafirul citi pe tar ele lor ceva în sensul că nu face nimic şi ceru voie să vorbească despre supă. În consecinţă vorbi mult şi împodobi un sfert din faţa de masă cu steluțe de grăsime, iar la sfârşit răsturnă chiar farfuria argumentând că în felul aceasta va rămâne în mijlocul steluţelor un cerc perfect şi unsuros care poate fi privit cu plăcere. Se ridică şi, plimbându-se prin faţa gazdelor, rosti un scurt discurs despre foc. Ceru voie să arunce în el câteva cărţi din raft pentru a servi ca model. Gazdele spuseră un da cu degetele, nu aveau siguranţa că-şi pot folosi vocea. Musafirul aruncă în foc o duzină de cărţi de pe raftul de sus şi, fascinat, se aşeză în fotoliu de unde începu o elegantă şi o convingătoare disertaţie asupra flăcărilor care dau un complex de senzaţii copleşitoare, mai ales când distrug lucruri valoroase. Gazdele spuseră sugrumat da, iar Musafirul le atrase atenţia că trebuie răbdare fiindcă plăcerea cea mare o ai numai când priveşti cum ard obiecte de valoare, covorul de pildă. Gazdele se cutremurară. Crezând că de plăcere, Musafirul spuse nu vă grăbiţi şi aruncă un tăciune în mijlocul unui careu înflorat al persanului. Gazdele intrară în comă. Când îşi revenіră, Musafirul privea liniştit din fotoliu fumul înecăcios cum se ridica burlane şi se descompu la nivelul genunchilor în bogate colecţii de puf. Gazdele se înecară cu fum şi îşi copleşiră musafirul cu valuri intermitente de tuse, comportament exclus de regulile buneicuviinţe. Contrariat, Musafirul spuse totuşi ca om bine crescut, vai de mine, sper că nu am deranjat, la care Gazdele răspunseră printre sughiţuri şi suspine, nu, se poate, mai poftiţi... Musafirul pleacă exprimând sincere mulţumiri, a fost foarte frumos, ceea ce-1 face accepte cu plăcere invitaţia.

Subalternul

Ocupa un post important în Coridor, poziţia a doua în statul d funcţiuni.

Mai mare dragul să-i vezi silueta de atlet alunecând pe dalei colorate. La capătul coridorului se opreşte cinci secunde ca să tragă lini în registru, ca apoi să-şi continue drumul spre celălalt capăt, evident pentru o linie nouă. Ele îi dovedesc competenţa şi determină cuantumul retribuţiei. Uneori reuşeşte să pună linii în plus printr-un sistem discret, dar periculos întrucât şi celălalt trage linii în propriul lui registru. După turul al douăzecilea, şeful îl opreşte punându-i o piedică, însoţită de replica prevăzută în regulament: „Te opresc că a venit vremea să te odihneşti”. Subalternul, ca un ieşit din minţi, răspunde altceva, contrar Regulamentului care prevede expres ce se spune în astfel de situaţii, adică: „Aceasta este sarcina mea în calitate de angajat, să străbat Coridorul opt ore pe zi, să observ şi să fac semne când ajung la capăt”.– Termină, domnule cu tâmpeniile! Vor să ne desfiinţeze şi dumneata îmi pui piedică ca în vremurile bune! – Da? spune şeful incredibil de calm. şi asta constituie motiv pentru încălcarea Regulamentului de funcţionare? Vor să ne desfiinţeze? Foarte bine. Aderăm la un partid, au apărut atâtea, care să ne apere interesele. De ce să intrăm în panică? ... Şi când mă gândesc că am stat aici în fiecare vară îndemnându-i pe zugravi să vopsească corect tavanul şi binalele, inclusiv uşa pe care intri în fiecare dimineaţă. Eu personal m-am ocupat de toate, în timp ce dumneata făceai baie în mare, unde te deplasai în fiecare vară cu maşina proprietate personală. Ai trimis de acolo o sută zece reclamaţii împotriva mea. – Câte? Nu cred. Nu uitaţi că mă aflam acolo pentru refacerea forţelor fizice şi intelectuale, fiind însoțit de fiecare dată de viitoarea mea soţie. Şi acum scuzaţi-mă! Noi, cei cei care muncim, nu ne ocupăm de politică. – Stai, domnule, stai! Să discutăm, să vedem, să purtăm un dialog!

Memoria afectivă a Subalternatului primeşte aici un impuls şi banda derulată de atâtea ori se pune iar în mişcare: – Un dialog cu el, care ori urlă, ori plânge ... Mereu a urlat, a demonstrat şi a dovedit, l-a scos şi l-a repus în funcţie pe el, singurul subaltern din instituţie. în plus, i-a aruncat cu pietre în spate, tone de cenuşă în cap, i-a dat otravă. Inutil. Şi el Subalternul, a scris tone de reclamaţii, câte două pe zi, i-a provocat nopți de insomnie, nevroză, hepatită. Au rezistat! – Cu o condiţie: să se

schimbe conducerea Nu mai suport o conducere despotică. Mâine voi declara grevă. Voi striga, voi urla: Jos! Jos! – Urlă cât pofteşti. E la modă acum. Dar am putea introduce în regulament o clauză prin care să stabilim procedura, fiindcă nu putem urla la întîmplare, nu? – Să ştiţi că Eu sunt hotărât. Voi declara grevă! Şi acum scuzaţi-mă. Doresc să închei și această zi cu rezultatele bune în activitatea mea. Şi aflaţi că eu nu sunt aici pentru a vopsi binalele, ci să străbat Coridorul în permanenţă, numărând paşii, gândind, trăgând linii la capete".

Porni cu pas apăsat, trecând cu demnitate prin faţa şefului său, care îl privește cu bunăvoinţă: este totuşi un om de nădejde. – Ar fi păcat să ne despărțim după ce am muncit împreună atâţia ani cu bune rezultate.

O emoționantă poveste cu un borcan de vopsea

Spre surprinderea mea, a apărut tocmai când ne pierdusem bui dispoziţie. Purta îmbrăcămintea binecunoscută în meseria sa, scai rabatabilă în spate, găleata cu var într-o mână şi sacoşa cu bidineaua îi cealaltă. A ascultat mirat vociferările noastre prin care îl interpelam de ce ne-a lăsat două săptămâni cu cada vraişte, încât a trebuit să dormim îi pod.

– Vă rog, până aici, că plec şi staţi şi la iarnă acolo! Pentru început, a schimbat vorba, vă rog să pregătiţi o cafea amară. Nu refuz nici un pahai de tărie şi o gustare.

În timp ce şi-a luat gustarea, am discutat despre privatizare. El] consideră că privatizarea este imposibilă în situaţia lui pentru simplul motiv că nu ar avea mai mulţi clienţi decât acum. Şi apoi ce te faci iarna? Cum rezolvi cu materialele? Unde mai pui impozitul! în schimb, Firma, aşa numeşte el Şantierul de construcţii unde lucrează, te plăteşte în permanenţă, iar materialele gem peste tot. Am trecut apoi la fotbal şi constatând că nu am habar de ce a făcut Craiova la Bucureşti, mi-a explicat cum se prepară varul.

Cât timp şi-a băut cafeaua, eu am preparat numita substanţă, după care ne-am apucat de lucru: eu la pompă, iar el a dat pereţii aplicând culorile stabilite de el: lămâi în sufragerie, vernil în bucătărie, alb în cămară. Când a terminat, văruise nu numai pereţii, ci şi parchetul pe sub foliile ce îl acopereau, soba pe sub îmbrăcămintea protectoare şi canapeaua protejată de un sarcofag de carton presat. A golit ce se mai afla în sticla de vodcă explicându-mi avantajele de care se bucură o persoană care contractează o lucrare cu el: lucru de foarte bună calitate, tapet, ce mai, iar casa rămâne curată. Dai de câteva ori cu mătura şi gata! Un adevărat noroc a dat peste noi că l-am prins. Alţii de doi ani îl solicită să le zugrăvească casa.

– Mâine, ne-a asigurat el la plecare, terminăm şi veţi dormi în paturile dumneavoastră.

Când a apărut peste trei zile însoţit de un tânăr specialist în stropirea pereţilor cu “sclipici” a fost adevărată sărbătoare. După ce şi-au băut votca şi cafelele amare, tânărul a preparat “sclipiciul” dizolvând praful de mătase în apă apoi, utilizând măturicea noastră cea nouă adusă de soacră-mea, a stropit pereţii, iar meşterul a tras liniile, urmând ca după uscarea pereţilor să mai tragă nişte umbre considerate de el de mare efect. Seara le-am înmânat banii cu mărirea respectivă pentru materialele şi „unele cheltuieli neprevăzute”, iar ei şi-au luat uneltele şi au plecat nemulţumiţi că nu mai am nimic de băut.

Privind cu atenţie în jur, întreaga familie a fost cuprinsă de o stare ciudată. un fel de ameţeală. Ne-am apucat serios de lucru. După trei zile de utilizare înverşunată a periilor, am ajuns la concluzia că putem aşeza mobila şi covoarele.

Seara a venit meşterul. A constatat cu satisfacţie că avem o casă ca un pahar.

Acum voi trage umbrele. Nu e nevoie să adunaţi covoarele. Un strop nu va cădea din pensula mea, a fredonat el urcând pe scară. Venea de la barul Armonia unde nu a băut decât două beri şi o cafea.

Am plecat să caut o sticlă de vodcă. Când am revenit, mai avea un sfert dintr-un perete şi totul s-ar fi terminat cu bine dacă nu se răsturna borcanul cu vopsea.

Cei mai harnici ceapişti

... Oricum, trebuie învinsă moleşeala, băieţii merg greu, nu sunt capabili să aplice “tehnologia” aşa cum reuşesc fetele. Ele au ajuns deja la şosea şi s-au aşezat pe găleţi la taclale. Vine baci Todor, brigadierul de câmp, şi vede găleţile goale, ceea ce-l nemulţumeşte profund:

- Sunteţi prea mulţi pe un rând: trei! D’aia nu merge treaba. Să nu lăsaţi cartofi în urmă!

În vecini, cei din a VII-a A au aruncat găleţile în favoarea unui joc plin de elan, prinsa. Cum nu se afla prin apropiere nimeni cu muncă dej răspundere, baci Todor se deplasează la faţa locului pentru măsun concrete.

– Unde este dirigintele vost? Nu vedeţi voi că gem rândurile de cartofi? La treaba! la treaba!

Când ajung la capătul rândului, vine dinspre linia ferată’ preşedintele ceapeului însoţit de trei tovarăşi de la judeţ.

–Merge, merge? Nu e bine cum faceţi. De ce nu staţi mai mulţi pe un rând? Nu e voie să lăsaţi cartofi în urmă! Mă, băiete, apleacă-te! Al cui eşti tu? Tocmai al domnului doctor? Ştiam eu că eşti băiat bun. Dacă ai obosit, du-te la umbră, acolo sub remorcă! Bine, nu vrei, nu vrei! Acum, că aţi terminat, faceţi o pauză de cinci minute”

S-au aşezat pe găleţi într-un cerc larg. Fiecare poate să întrebe ori să spună ce-i trece prin cap cu o condiţie: să fie ceva interesant. Nu ştiu cum se face că majoritatea întrebărilor sunt adresate lui. De ce a scos cutare găleata din fântână? Pentru că era plină, răspunde el. Nu, de funie, hi, hi, hi” Care sticle sunt bune pentru lapte? Există sticle anume pentru lapte, Acelea suntl bune. Nu, cele care nu sunt sparte.

- Ce faceţi dumneavoastră aici?

Tovarăşul Colţescu de la Intercooperatistă! A apărut aşa, parcă din pământ.

– Adică cum, alţii muncesc, transpiră, iar voi staţi în capul lotului la Dacă trece tov. prim? Nu vă gândiţi? Nu e bine. Voi sunteţi a VII-a D Să nu lăsaţi cartofi în urmă! Ce e cu fetele alea în linia ferată? Sunt colegele voastre? La treabă, la treabă!”

Purtătorii găleţilor de plastic iau alte rânduri şi pornesc bătălia.

– Zăceţi repede dom’ profesor: Toni Tontul taie teiul tatei

– Voicule, scuteşte-mă! Adună repede, iar rămâi în urmă.

– Adun eu, dar nu e corect. Ăia din a VIII-a stau de o oră, iar noi tot înainte!

– Unde vezi tu a VIII-a? Ei au plecat de mult peste linie.

– Tocmai. Acolo nu-i vede nimeni.

Când ajung la mijlocul rândului, strigă:

– Pauză! Acum este rândul meu să întreb. Cum staţi cu lectura suplimentară. Ia să vedem... Primul volum de versuri al lui Tudor Arghezi?

– E 1907.

– Hă, hă,! Aia e răscoală, nu carte

– E răscoală, dar e şi carte. Ce te bagi dacă nu ştii?

– „Cuvinte potrivite”

– Bine, Doină. Da. „Cuvinte potrivite.” Cine ştie modurile verbului?

– Genitivu

– Hă. hă, hă! Nu, nu e genitivul.

Soarele îşi face de cap. Aruncă găleţi de foc şi nici un loc umbros prin apropiere. Pe şosea opreşte un Aro. Se pornesc ca furnicile. Vine la ei, A pornit, nu vine! Apare în schimb primarul.

– Voi sunteţi a VII-a D? Lipseşte careva? Atunci e bine. Aşa să veniţi în fiecare zi... E bine. Să nu lăsaţi în urmă! Da, e bine...”

Au adunat alte două rânduri.

– Tovarăşe diriginte, cum e corect: Ei vin la practică, ori ei...

– Las-o, bată Gelule.

– Da, o las. Pe aia cu pana de vulpe o ştiţi?

– Care?

– Păi ce, vulpea are pene?

– Ei, a VII-a, grăbiţi-vă! Aştept să mă încărcaţi. Doar nu vreţi să pun eu cartofii în remorcă! Mă încărcaţi, apoi şedeţi pe găleţile alea cât vă place.

– Dom’ profesor, când cade mâţa în apă cum iese de acolo?
– Cum poate, Gelule.
Nu, udă.

Paznic la nuntă

Şi uite aşa ne spetim din primăvară când au venit la noi ţinându-se de mână. „Noi am hotărât să facem nunta la toamnă. Vreţi, nu vreţi, treaba voastră, sperăm să nu vă supăraţi.” de supărat nu ne-am supărat, dar nici somn nu am mai avut şi nici zile de stat la soare. Cuscrii cei bătrâni s-au apucat serios de lucru să îngraşe porcii şi viţelul, au făcut ţuica pe care au pecetluit-o în butoi de frăgar, cuscrele au întocmit liste gen „cinci saci de zahăr două sute de pachete de unt o mie de ouă”. Şi tot aşa pe cinci pagini pe care ni le-au înmânat nouă, cuscrilor, adică eu şi Vasile, cu recomandarea expres „Poftim, faceţi şi voi ceva că noi avem prea multe pe capul nostru”, astfel că toată vara am umblat, am căutat, am transportat cu maşinile, am depozitat, am dat ceva atenţii până am obţinut aprobare să închiriem hanul de la marginea oraşului, am cheltuit, ne tot întrebam de ce nu ne ajung banii şi tot aşa până am terminat prima rundă cu amenajarea sălii în această seară la şapte şi douăzeci de minute. Aşa că au plecat toţi lăsându-mă singur aici lângă plitele electrice să păzesc oalele cu sarmale. Dacă ar fi numai oalele. Intraţi numai în magazie, aici alături ca să vedeţi dacă mai e loc de pus piciorul printre tăvi cu friptură, ori dacă nu vă pierdeţi printre stivele cu lăzi de bere şi ştiu eu ce mai e pe acolo. Ia să mai verific eu uşile şi geamurile acum că a ieşit luna, întreagă, strălucitoare ca o mireasă acolo pe cer, aşa că trec dincolo în sală. Mă plimb printre mese, solemn, parcă aş fi la Continental sau într-un salon unde s-a organizat un mare dineu.

Sting luminile în bucătărie fiindcă luna e chiar în geam gonind orice dungă de întuneric, semn că mâine va fi vreme bună

ca ei să aibă noroc în viaţă, că aşa se spune, apoi mă aşez lângă sobă care degajă o căldură plăcută combinată cu miros de sarmale calde de-ţi vine să intri cu lingura în ele, ceea ce cred că voi şi face ceva mai târziu, şi stau mulţumit că uite, am ajuns să-mi mărit fata care, isteaţă ca maică-sa, şi-a găsit un băiat bun, coleg de facultate, mâine au nunta, au venit de o săptămână, dar stau mai mult în casă văzându-şi de fericirea lor, învăţând pentru parţiale, convinşi, în ciuda celor care au alte păreri că viaţa în doi este ideală. Treaba lor, noi ne facem datoria, mâine va fi sărbătoare, la două după amiază mergem la primărie, la patru la biserică, să nu uit să plătesc preotul şi cantorii, apoi venim aici la han, avem patru sute de invitaţi, sper că vor veni toţi, aşa că pot acum să mai gust din sticla asta de rachiu, e din ăla trăznet, bun ca să te facă să cugeţi, ori să-ţi aduci aminte de câte ai făcut în viaţă, şi câte nu ai făcut, că aşa e omul, tot face şi desface, nu am învăţat eu prea multă carte, dar ceva, cava tot am învăţat, altfel nu puteam să fiu şef peste şefi, dar de petrecut ştiu că am petrecut pe la nunţi, pe la cabane şi mai ştiu eu pe unde, dar asta nu înseamnă că am firea ălora care stau toată ziua prin chefuri, din contră, trag cât e ziua de lungă şi când hotărăsc să fac ceva, atunci fac să ştiu că se duce pământul, pot să stau treaz toată noaptea, dar acum uite că mi-e somn, dar asta nu înseamnă că am să şi adorm, în nici un caz nu mă las, nu vreau să păţim caăia de le-au furat în noaptea premergătoare nunţii, parcă aşa spunea doamna bucătăreasă, până şi oalele cu sarmale, ceea ce nu se poate întâmpla pe la noi, unde se fură numai bani, alcool şi maşini aduse de dincolo, dar mai ştii la ce să te aştepţi cu penuria asta de alimente? Aşa că îmi sprijin puţin capul de masă, am şi eu atâta drept după o săptămână de trogăreală, pe urmă mă scol ca să fac încă un rond, nu de teamă, ci pentru că e bine să mă mişc că spre ziuă se face rece, oricum e sfârşitul lui octombrie, în curând vine iarna când nu se mai fac prea multe nunţi, ca noi atunci în iarna aia în Banat, naşi la nepotului nostru, unde suntem, nu ştiu prin ce schimbare şi acum, deşi asta a fost pe când Florica, fiica noastră avea cinci ani, dar şi acum ne aflăm tot acolo, în plină

nuntă şi eu joc cu doamna preoteasă, iar popa cu Ana, nevastă-mea, adică naşa şi dom'părinte cam întrece măsura şi o sărută pe naşă uite aşa acolo faţă de toţi. Ăia râd de le plesnesc fălcile ceea ce mă enervează şi-i strâg popii „Părinte, parcă nu aşa scrie la carte", dar ăia ne poftesc la masă, poftiţi, pentru naşi am pregătit tacâmuri speciale după care ne aşează pe masă furculiţe şi cuţite de lemn cam de un metru de lungi, aduc apoi o cratiţă cât o roată de maşină pe fundul căreia zac două bucăţele de carne cât degetul cel mic, poftă bună, iar ăia de pe la mese râd de se cutremură căminul cultural, încât iarăşi mă înfurii: Mă , voi altceva nu aveţi pe aici? Bine, atunci noi plecăm, faceţi nunta fără naş, data trecută aţi avut furculiţe adevărate, tot felul de bucate, să înnebuneşti de atâta mâncare, treaba voastră, eu mă duc acasă, la barul „Armonia" să-mi văd prietenii, sunt sătul de voi, merg să le spun de nunta fiicei mele şi chiar stau la masă în bar, alături de bunii mei prieteni, domnu' Nămolatu şi Caşoleanu, care zic să fie cu noroc, să-ţi trăiască copiii, domnule Vic, să fii fericit cu ei, dar eu chiar sunt fericit, îmi mărit fata, mâine va fi nunta ei, de aceea stau de pază lângă oalele cu sarmale şi magazia cu mâncăruri ca să nu păţim ca ăia, dar acum e chiar întuneric, nu ştiu unde a dispărut luna, iar pe un asemenea întuneric nu mi-ar strica o lanternă fiindcă aud pe afară nişte voci. Cineva strigă şi bate în uşă. Cineva din afară: Bum, Bum! – Voi cine sunteţi şi ce vreţi? – Ştii tu cine suntem şi ce vrem. Deschide sau spargem uşa. Spargem tot. Uşi, geamuri, pereţi, sobe, mesele cu farfurii cu tot. Mă, nu auzi?! Vai de capul meu, se vede că am băut prea mult.

Stau în picioare, extrem de lucid. Aşa cred. Loviturile în uşa de fier devin tot mai violente însoţite de voci ca nişte horcăituri: Deschide, mă! Mnezăii, că nu mai scapi viu din mâinile noastre. Aici e treabă serioasă, îmi zic, nu e vorba de închipuiri. Deschide să ne înţelegem. Sigur, mă aflu la han, în bucătărie. Se vede că am avut mai multe vise, parcă eram naş la nunta nepotului meu în Banat, pe urmă am băut ceva la barul „Armonia". Aşadar, din moment ce mă aflu aici în bucătărie, am un rost, adică să păzesc

oalele cu sarmale. Şi dacă vine cineva, e foarte clar de ce o face. Iar eu singur aici fără telefon. Trebuie să fie unul pe la recepţie, dar ar fi o nebunie să deschid acum uşa. Mă întreb totuşi cum de nu aude nimeni ce se întâmplă aici. Disting bine vocile, mai ales una alterată de tutun: – Porneşte camionul! Mergi încet, încet. Probabil şeful. Domnii asediatori sunt bine organizaţi, în timp ce eu am drept armă toporul ăsta de tăiat carne. O bubuitură ca de tunet în uşă. Tabla scoate un muget metalic care ar putea să scoale un cartier. Iar mă strigă: -Hai, mă afară! Ne dai şi nouă ceva şi plecăm. Iar ambalează motorul. Nenorociţilor, ce vreţi să faceţi? Apoi linişte. O linişte de care te apucă frica. E o diversiune. Vor să cred că au plecat. Că voi deschide uşa să văd ce a fost. Vă înşelaţi, domnilor hoţi! Nu sunt eu omul pe care să-l duceţi voi. Dreptatea e de partea mea. Eu apăr aici onoarea familiei mele. Ştiu cum se duce lupta de gherilă. Vă dobor când nici nu vă aşteptaţi. Numai să nu adorm. Să rezist. Tocmai asta e. Nu pot să-mi ridic capul de pe masă. Mai e şi întunericul. E cumplit întunericul când eşti singur.

De data aceasta recunosc vocile. Chiar bătăile în uşă sunt altfel, uniforme, fără răutate. E dimineaţa şi grozav de frig, de parcă nu am fi într-o dimineaţă însorită de octombrie. Cred că a căzut bruma iar acasă am lăsat roşiile târzii neacoperite. -Aveţi răbdare că vin imediat. Cu voi nici aici nu are omul timp să-şi revină din buimăceală, după ce am avut o noapte de coşmar, cu nişte vise aiurite. Mă îndrept de şale şi văd că ţin în mână toporul de tăiat carne. Lângă mine, sticla de rachiu. goală. Sar mânat de un gând cumplit. Arunc securea în lada de sub masă şi intru alături în magazie. Parcă mă aflu într-un container umplut cu ceaţă. Un alb netransparent, umed şi dezolant. Am sentimentul că nu mai sunt nici rafturile. Acolo ar trebui să aud motorul congelatorului. Nu văd nimic. În timp ce caut comutatorul, mă împiedic de ceva. E butoiul. În sfârşit, aprind lumina şi încep să râd când văd stivele şi toate cratiţele la locul lor. M-am îmbătat probabil din cauza

oboselii. Nici nu e de mirare, îmi spun în timp ce descui uşa. După o săptămână ca asta!

– Bună dimineaţa, cuscre, se vede că ai dormit bine. Astăzi e o zi mare pentru noi. Uite, a ieşit şi soarele. Ca să aibă noroc în viaţă. Dar ce are uşa asta? A intrat cineva cu maşina în ea. Aseară nu avea îndoitura aia. Încă puţin şi trecea prin ea. S-a întâmplat ceva?

– Nu ştiu, cine că ştie. Şi mă cuprinde o bănuială care mă chinuie de atunci în fiecare noapte.

Cu voce tare

Eram de trei zile pe drumuri, singur şi pedepsit de soartă, dar acum, cu o sută de lei în buzunar, mă simţeam asemeni studentului lui Balzac, gata să mă iau cu viaţa de piept. Proaspăt bărbierit şi cu părul înviorat după o fricţie, am mâncat într-un birt de lângă autogară, am cumpărat „Sportul" pe care l-am înghesuit în geanta mea de vinilin unde mai aveam o cămaşă, prosopul, peria de dinţi, carnetul de însemnări şi poeziile lui A. Blok, apoi am cumpărat biletul pentru B. Era în mijlocul zilei, când soarele revărsa o văpaie de raze, încât zăpada, grea, începuse să se topească, iar aerul rece îmi primenea hainele îmbibate de fum şi mirosul fetid din sala de aşteptare unde îmi petrecusem noaptea împreună cu un mic trib de corturari în chiote şi sforăituri. O pirandă smolită a vrut să ştie de ce dorm prin gări şi când a aflat că nu am bani, nici casă, m-a sărutat pe frunte şi mi-a oferit o bucată de pâine.

– Da, aşa, dragoste ai făcut dumneata, domnişorule? Că de nu, te-om învăţa noi că avem o ţără de şcoală ... Ascultă sfatul lu' Matroana: Cată-ţi o fată frumoasă că numai aşa ai să scapi de necaz. Umblasem prin tot felul de instituţii să caut o slujbă dar, cum era început de an, nu se făceau angajări. A urmat apoi audierea aceea nefastă care s-a terminat cu interdicţia de a rămâne în oraş şi recomandarea să mă angajez la cariera de piatră din satul meu la încărcat de bolovani. Dimineaţa am plecat din gară direct la liceu să-l caut pe fostul meu profesor de istorie, dar nu mai lucra în învăţământ. A fost dat afară. L-am găsit la Centrul de difuzarea a cărţii.

– Ce-ai mai făcut, măi băiete! repeta el mereu după ce i-am spus povestea mea. Ai fost imprudent. Ce vremuri mai trăiam, Doamne! Când ai venit din Bucureşti?

– Ieri dimineaţă.

– Şi ai umblat peste tot să găseşti ceva ... Ce vremuri mai trăim, Doamne!

Autobuzul pentru B. aştepta în staţie. Singurul scaun neocupat era cel de lângă uşă. Pe locul alăturat stă o fată. Era blondă din cap până în picioare, cu un păr ca flacăra lumânării, pieptănat într-un coc superb, cum nu mai văzusem la nici una din colegele mele, ochii ca şi cerul în acel moment al zilei, buzele lungi, pline, chiar şi tenul părea când alb, când auriu în soarele ce-şi filtra razele prin geamul de lângă ea. Paltonul, poşeta, cizmele, toate aveau nuanţa părului ei. M-am aşezat, am întors gulerul paltonului, mi-am pus geanta sub scaun privind-o tot timpul ca pe o piesă rasă. Sta nemişcat, cu privirea în gol complet nepăsătoare la ceea ce se întâmpla în jurul ei.

– Mergeţi departe?

– La Măgura, răspunse ea şi am remarcat timbrul cultivat al vocii.

– Aşa de aproape, am continuat cu o nuanţă de fals regret de parcă nu aş fi fost într-un autobuz plin de lume, ci pe coridorul facultăţii, în pauză, ori la reuniune, fiind iar eu, studentul Alexe Stoian, anul III Economie, bursier fără probleme, cu pat la căminul „Matei Voievod”, cartelă de masă şi permis de intrare la toate bibliotecile.

– În adevăr, e aproape.

– Am sperat că vom merge mai mult împreună.

– Te rog, lasă-mă în pace. Am eu destul la care să mă gândesc.

– Nu este prea bine să o faceţi în autobuz. Este cel mai nepotrivit loc pentru un monolog interior. Oricum, sunteţi o persoană foarte profundă.

– Ceea ce nu se prea potriveşte în cazul dumitale.

Autobuzul ieşise acum din oraş şi străbătea podul peste Mureş pe care pluteau sloiuri mari de gheaţă, trecu printr-un sat, apucând pe drum sugrumat de dealuri. Am căzut şi eu în lumea mea zguduita de spovedanii explicative prin tot felul de birouri pentru obţinerea unei slujbe. Asta a fost în prima zi a revenirii în oraşul anilor mei de şcoală după o noapte petrecută într-un compartiment neîncălzit, o noapte în care îngheţaseră parcă şi stelele în ţesătura lor. Mi-am spus peste tot povestea închegată nici eu nu ştiam prea bine când. Parcă numai ieri ne plimbam prin Cişmigiu ascultându-l pe Darie recitând „Poeţii” amicului nostru A. Blok, ori propriul lui poem „S-au despletit copacii frunza ruginită”, ori disertaţiile kantiene ale bătrânului maestru, autor a treizeci de volume, ca să se abată apoi asupra noastră acea cumplită furtună ideologică, cu şedinţe nocturne unde ne demascăm unii pe alţii încununat prin nemilosul ordine de exmatriculare expuse la fişierul din faţa secretarului: Duşman al poporului, ca şi în cazul meu, exmatriculat din toate facultăţile din ţară.

– Sigur, aveţi dreptate. Eu pur şi simplu nu am la ce să mă gândesc. Trăiesc o stare de veşnică beatitudine.

– Lasă-mă în pace! Cine dracu te crezi dumneata, domnule?

– Eu, domnişoară? Eu sunt un important funcţionar cultural. Chiar de astăzi. Am primit însărcinări de foarte importanţă.

– Naiba să te ia cu însărcinările tale cu tot.

– Nu cumva redaţi la vreo şcoală? Că numai acolo pământenii sunt aşa de profunzi.

– Nu. Eu nu am cu ce să mă laud prin autobuze.

– Îmi pare foarte rău. Sunteţi, cum să vă spun, foarte modestă. Nu ar fi bine să ne întâlnim mâine, să spunem, la cofetăria din B.? Bănuiesc că trebuie să fie una pe acolo. Am putea depăna amintiri. Ştiţi, mă sprijin pe o ipoteză elaborată de o protectoare de a mea, una Matroana, persoană de bază în şatra ei. Ştiţi ce mi a prezis? Că atunci când voi întâlni o fată frumoasă ...

– Mai bine rămâneai cu Matroana aia să-i toci ei nervii.

Cam aici au început protestele celor din jur:

– Las-o, omule, în pace! Ce ai cu fata?

– Aşa-i tineretul de astăzi, fără pic de ruşine.

– Şi fără credinţă în bunul Dumnezeu.

Două femei învelite în broboade groase de lână s-au lansat apoi, privindu-mă cu silă, într-o înverşunată disertaţie despre înrăirea lumii. Ea a intrat imediat în turul blond din lumea ei, iar eu, cel fără lume, m-am trezit iar în biroul Centrului de librării unde mă introduse bunul meu profesor care, în toţi anii de liceu, ne învăţase că lumea şi le poartă pe toate ale ei. Nu raftul plin de cărţi, ori biroul elegant m-a impresionat acolo, ci sobă de teracotă. Căldura ei emana adevărată fericire. Pe la sfârşitul biografiei mele, simţeam cum mi se dezgheaţă picioarele şi în timp ce directorul comenta faptele reprobabile, am luat hotărârea să stau mai mult lângă teracota bucuriei, să înmagazinez cât mai multă căldură din proprietatea instituţiei.

– Noi suntem instituţie de cultură, tinere, noi difuzăm cartea, înţelegi?

Înţelegeam, sigur că da. O puneam la dispoziţia poporului, lucrătorii noştri trebuie să fie curaţi, fără probleme, ori dumneata ai probleme destule. De ce te-ai dus, băiete acolo? Tu, un pârlit de fecior de ţăran, la manifestaţie împotriva statului. Şi manifestul ăla ce a căutat la tine? Te-au arestat? – Numai două zile. – Poftim, două zile. De aia nu te duci în satul tău. Ai spus acasă? – Am spus. – Şi? – Să-mi caut slujbă. – Păi da, slujbă, dar cine îţi dă din moment ce te-ai înhăitat şi cu scriitorul ăla interzis. – Să plec? – Unde să pleci, nu te vezi cum arăţi?

Era ceva părintesc în dojana omului cu bruta revărsată peste biroul acoperit de hârtii.

– Manifestaţie pentru contrarevoluţia din Ungaria, asta v-a trebuit vouă? Treci dincolo şi scrie!

Am scris vreo două pagini, şi iar am ajuns în biroul directorului unde se afla acum mai mulţi, toţi cei cu responsabilităţi în instituţie, mi-au dictat cererea de angajare:

Îndrumător cu carte în oraşul B. Mi-a împrumutat o sută de lei până la salariu, mi-au spus să mă bărbieresc şi Ionescu m-a condus până la poartă.

– Cred că ar fi bine să înveţi să taci. Uite că ai fost student. Deocamdată. Doamne, ce vremuri trăim!

Autobuzul opri în dreptul unui drumeag ce se înfunda între dealuri. Pe un indicator cu vârful spre văgăună scria: Măgura 3 km. A coborât fără să-mi arunce o privire.

Uşa sa închis în urma ei şi s-a lăsat o tăcere care mă lovea ritmic în tâmple. Întotdeauna când am parte de vreo lovitură neaşteptată, îmi sare în ajutor câte un subtil nefericit ca acest A. Blok acum în drumul meu spre oraşul B. unde nu cunosc pe nimeni şi nu ştiu unde voi dormi la noapte. „Pe ce drum s-o iau acum? / Şi el simţind că-l frânge frica / Se opreşte surghiunit în drum”. Se aşternu apoi o linişte ca într-o peşteră.

Când am ajuns în B., ningea liniştit. Autobuzul a oprit lângă un simulacru de parc. Am plecat să vizitez oraşul şi într-un sfert de oră văzusem cam tot ceea ce se putea vedea. În jurul unei figuri geometrice incerte, centrul, se înghesuiau principalele instituţii. În afară de câţiva copii cu sănii şi vreo doi, trei mucaliţi din faţa restaurantului, rar dacă mai vedeai vreun suflet de om. Era ora patru după-amiază când se deschideau magazinele. M-am prezentat la librărie. Un domn în pragul pensionării, domnul Toth, mi-a urat bun venit. Cunoştea odiseea mea, i se spusese la telefon, nu mai avea nevoie de nici o explicaţie. Mi-a povestit apoi că el a fost librar din tată în fiu. Librăria în care ne aflam a aparţinut familiei Toth. După naţionalizare a rămas şef aici, nu a avut probleme fiindcă nu l-a interesat politica.

– Sarcina dumneavoastră, domnul Alexă, este să mergeţi prin sate şi să vindeţi cărţi. Planul ce-l aveţi este 1500 de lei. Dacă îl depăşiţi mai primiţi ceva la salariu de 485 lei. Nu aveţi cunoştinţe în oraş, nu? Pentru locuinţă, am luat legătura cu doamna Rozalia, stă peste linie, aici aproape, e greu să găsim

altceva. Aşteaptă-mă să vină Niculina la casă să vă conduc până acolo.

Pe drum mi-a povestit că a făcut câţiva ani de drept dar a renunţat din cauza războiului. Au fost manifestări studenţeşti şi în Bucureşti? În Timişoara represaliile au fost foarte mari. A povestit apoi despre o nepoată, studentă la medicină, anul IV, exmatriculată în decembrie.

– O fată foarte frumoasă şi inteligentă, domnu' Alexă, vă daţi seama! Patru ani de medicină. Ca la dumneavoastră. E bine că aţi găsit ceva. Veronica, aşa se chema nepoata noastră, nu locuieşte în oraş, are şi ea ceva promisiuni la poştă. La poştă cu patru ani de medicină, vă daţi seama!

Camera curată, amenajată într-un hol, nu avea sobă şi domnul Toth s-a oferit să aducă o sobă. Doamna Rozalia, uscată şi zbârcită, a adăugat că trebuie să cumpăr lemne, însă nu se prea găsesc, probabil pe la ţară. După ce am discutat despre chirie, 150 lei pe lună, ne-am întors la librărie.

– Domnu Alexă, vă simţiţi în putere să mergeţi mâine pe teren? Atunci e bine pentru că eu nu pot. Trebuie să vă duceţi la Dâlma cu un ştand de cărţi că se inaugurează o gospodărie de data asta colectivă. Am pregătit pachetul. Uitaţi, e în valoare de 150,25 lei. E un tren dimineaţă la opt. Pe la nouă şi ceva sunteţi acolo. Cereţi o masă la întrarea în cămin ca să înşiraţi cărţile. V-am pus şi două rânduri din „Rădăcinile sunt amare", poate mai scăpăm de ele.

Am luat pachetul şi am plecat acasă. M-am dezbrăcat, nu o mai făcusem de trei zile, am intrat repede sub plapumă, bucuros că devenisem cetăţean a oraşului B., cu locuinţă şi slujbă, e drept fără sobă în casă şi fără lemne, dar asta numai până în februarie la primul salar. Dimineaţa, îngheţat aproape ca apa din lighean, m-am îmbrăcat mai repede decât cel ager soldat, am luat pachetul şi am plecat în fugă spre centrul oraşului. La cofetărie, m-am aşezat tremurând lângă sobă. Am băut un ceai fierbinte şi când mi-am revenit, am plecat la gară. Am urcat într-un tren vechi dar bine

încălzit. A pornit peste câteva minute fluierând şi pufăind din toate încheieturile. Înaintea mea sta o doamnă cu faţa plină de riduri îngălbenite, cu peri rari în bărbie şi sub nas. Lângă ea, un bărbat în palton de piele, citea „Scânteia”. Femeia trăgea din ţigară concentrată asupra dunelor de zăpadă ce fugeau în spatele trenului. Pe urmă insul cu ziarul a spus că are o durere cumplită de cap, iar doamna i-a oferit un antinevralgic şi sticla cu apă precizând că ea nu pleacă niciodată pe tren fără medicamente şi sticla cu apă. Eu îmi revenisem din frig şi încercam să rememorez nu numai ştiu ce versuri, evident Alexandru Blok, după care am intrat într-o stare foarte curioasă de melancolie cred. Sunt eu, îmi spuneam, un bărbat zăpăcit de lecturi, dar nici aşa, să ajung un tâmpit de negustor de broşuri, să bat satele cu ele ca să mă înjure lumea.

– Unde? Întreabă doamna uimită de parcă auzise că trenul nostru nu merge pe şine, ci o apucase prin văzduh.

– Sub frunte, răspunse bărbatul. Dar şi ceafa, uite până aici. Nu, mai jos. Până acolo, da. Înghit câte două hapuri deodată.

– E meningită.

– Crezi?

– Îi posibil. Astăzi foarte multe lume are boli din astea. A fost un caz şi la noi la Secţia sanitară. Ai stat în pat la căldură?

– Nu! Am fost pe tren. Am avut o acţiune foarte importantă. La aia la care a participat ... ştii cine. De la Regiune. Atunci am fost promovat.

– Sfinte, Dumnezeule, am strigat eu sărind ca împins de un resort, privind disperat plasa de bagaje. A dispărut. Cu siguranţă l-a luat cineva. Am ieşit pe culoar şi am început să întreb prin toate compartimentele dacă nu a văzut cineva un pachet pe care scria 150,25 lei. Are în mai multe locuri ştampila. Dumneavoastră, am început să strig când am revenit în compartiment, trebuie să ştiţi ce s-a întâmplat cu pachetul de cărţi!

– Ce pachet, tinere, ce pachet? Te-ai urcat în tren fără nici un pachet. Erai cu mâinile în buzunar şi cu capul gol. Cu capul gol

asemenea vreme! Mâine, poimâine vii la noi la secţie cu cine ştie ce pretenţie!

– Vă rog să mă iertaţi, doamnă, dar nu ştiu ce am făcut cu pachetul şi costă o mulţime de bani 150,25 lei.

– Stai puţin. Să luăm metodic. În primul rând, ce aveai în pachet şi unde te duci, adică doreai să te duci cu el?

– Cărţi. Cărţi pentru stand. La Dâlma ...

– Până aici e clar. Eşti de la Librărie. Acum să stabilim ce ai făcut, undeai intrat până la gară.

– La cofetărie. Am băut un ceai.

– Altundeva?

– Numai acolo.

– Fii atent! Cobori, iei trenul de nouă, deci peste un sfert de oră, ajungi în B. Te duci direct la cofetărie. Dacă nu-l găseşti, anunţi organele.

Am intrat la cofetărie mai nenorocit decât David Copperfield când îşi căuta mătuşa prin Dover şi mi-am găsit pachetul disperării. Am comandat ceai. Abia aici am observat că la masa lângă mine stă o făptură, acum într-un palton verde cu blană argintie la gât, savurând parcă o victorie.

– Poftiţi, domnule funcţionar cultural. Parcă asta vă este funcţia?

– Eraţi mai blondă ieri.

– Ascultă, domnule îndrumător, la voi acolo la Economie, nu v-au învăţat şi ceva maniere?

– Nu. Numai gânduri nude. Că nu există. Văd că informaţiile curg gârlă prin târguşorul nostru drag. Cum ai aflat?

– Mătuşa. Doamna Toth. Soţia şefului tău! Mai bine bea-ţi ceaiul. Eşti îngheţat. Ţi-ar prinde bine nişte bocanci şi o căciulă de aia mocănească.

– După câte înţeleg eu, avem cam acelaşi soartă. Eşti domnişoara Veronica?

– Chiar eu. Se vede că unchiul şi-a cam dat drumul la gură.

– Domnişoară, uite cum stau lucrurile. Eu, când mă loveşte cineva în cap, obişnuiesc să spun versuri. Ştii, din marii chinuiţi ai poeziei. Dar acum ... . Ţi-am spus ieri, nu ştiu dacă îţi mai aminteşti, ca o prietenă, una Matroana ...

– Aia cu ghicitul? Că ai nevoie de o fată ... Adică să-ţi cauţi una, sau cam aşa ceva, nu?

– Exact. Numai aşa ...

– Poţi să uiţi. Şi chiar vei putea să uiţi? Tot, tot?!

– Sigur. Dacă şi fata poate. Să uite.

– Fata nu poate. E imposibil. Îl voi ruga pe tata să-ţi aducă nişte lemne. Tata e preot la Măgura. Acolo stăm. Poate vii odată.

– Mulţumesc că ai acceptat invitaţia.

– Greşeală. Am venit pentru angajare. Voi ştampila scrisori la poştă. Aşa că apelează cu încredere când îţi mai pierzi coletele ... Uite că ninge! Doamne, ce frumoşi mai sunt fulgii de zăpadă!

... Am mai fost cetăţean al oraşului B., exact trei ore în care am ascultat, cu mici pauze de înfrigurare mută, lamentaţia domnului Toth:

– Ce situaţie, ce situaţie, domnul Alexă! Cum aţi putut fi aşa de neglijent? Şi aţi avut şi norocul să daţi în tren tocmai peste domnul Suru ... Dumnealui a informat imediat la domnul secretar Curatu, un tovarăş care nu trece nimic cu vederea. Trebuie să vă duceţi acolo, vă daţi seama?

Când am plecat „acolo” nu mi-am dat seama, numai după ce am ieşit de acolo. Am fost introdus într-un birou elegant. Un bărbat distins, în costum de gabardină, cu părul lins, puţin albit, şi-a ridicat privirea din hârtii:

– Ascultă, cine te-a adus pe tine în oraş?

– Autobuzul. Ieri la orele trei şi ceva. Regret că nu au fost cărţi acolo la inaugurare. Vă asigur că nu se va mai întâmpla.

– Destul! Noi nu obişnuim să discutăm cu sabotorii. Ascultă-mă bine! Dacă până la orele patru nu dispari din oraş, deci peste o oră şi patruzeci de minute, te dau pe mâna organelor! Ştii unde trimitem noi sabotorii?

– Cred că da.

– Bine. Grăbeşte-te! Ai timp destul să prinzi autobuzul care te-a adus aici.

O pânză zdrenţuită de fulgi se rostogolea peste oraşul aproape întunecat când ieşit de la librărie cu geanta mea de vinilin în mână. Domnul Toth m-a condus până afară. Spunea că se vor înzăpezi drumurile. Mi-a recomandat să am grijă de mine.

Am intrat în bufetul de lângă autogară să-mi omor foamea care mă chinuia de câteva zile. Am băut un rachiu dintr-o răsuflare. Aveau numai fasole bătută şi slănină fiartă. M-am aşezat lângă sobă şi am înfulecat cu poftă. Trebuie să-i scriu, mi-am spus, nu se face să plec ca din pădure. Ce să-i scriu? Că am ajuns un picaro dezagreabil, gonit ca un răufăcător, murdar şi fără bani? Îi voi scrie altădată după ce voi avea şi eu un rost în lumea asta nouă, dacă Cel de Sus mă va ajuta să-mi fac unul. De acum toate ale mele le voi purta cu mine. Vorba bătrânului Bias: Omnia mea mecum porto.

Era timpul să plec.

M-am îndreptat liniştit spre autobuz privind fără regrete spre oraşul ce mă găzduise o noapte, acum sugrumat de o iarnă cu zăpezi aspre, când l-am văzut la colţul străzii pe omul în palton de piele, cel cu durerea de cap. Cerceta cu interes fulgii de zăpadă ce cădere peste mine. Am urcat grăbit în autobuz.

Era acolo, pe scaunul din spate. Zâmbea:

– Pofteşte, domnul funcţionar cultural! Locul din spate te aşteaptă.

Vivat professores!

În lumea asta, scumpa mea doamnă, toate vin şi se duc „precum ziua urmează nopţii şi noaptea zilei”. O spune marele Will. – „În lumea asta, domnule funcţionar cultural, fiecare îşi are toana în care o bucurie în plus găseşte”, cugetă tot magistrul tău, marele Will. Iar te-ai sculat cu noaptea în cap. Nu-ţi văd dosarul cu planificări calendaristice, teancul de caiete. Învăţăceii vor fi nemulţumiţi. – Nemulţumiţi? Nu-i cunoşti. Vor fi încântaţi. – Li s-a făcut probabil lehamite de pledoariile tale în favoarea utilizării cratimei. – O deprindere absolut obligatorie. Şi apoi, începând de astăzi, nu mai am pentru cine corecta caiete. Am ajuns la capătul drumului. Programul din micul nostru univers va suferi schimbări...

E în camera de zi, universul vişiniu al singurătăţii, mobilată cu o canapea extensibilă, două fotolii, biroul aşezat lângă geam, masa de televizor într-un colţ, şi, pe un perete întreg, rafturi ticsite de cărţi, pe ceilalţi, fotografii de familie mărite, lucrate chiar de el în lungul şir de ani. Din cele mai multe priveşte o doamnă cu păr auriu, pieptănat într-un coc înalt, ochi mari albaştri, buze uşor răsfrânte, dinţi albi, egali, peste care flutură un zâmbet reţinut. În altele, doamna a încărunţit, zâmbetul s-a estompat, privirea a rămas însă vie, cu o expresie de uimire, mai ales în tabloul de lângă geam, unde ţine în braţe un bebeluş ce pare propria ei imagine. Doar în tabloul de nuntă aşezat în dormitor deasupra patului apare cuplul: el, mirele, pătruns de solemnitatea momentului, ea, mireasa, zâmbind parcă şi cu ochii. E singurul loc unde există o explicaţie trecută cu un scris îngrijit în partea de jos: Alexe şi Veronica Stoian, 20 iulie 1968. Un alt set de fotografii

arată evoluţia copilului: în cărucior la 9 luni, şoim al patriei la grădiniţă, preadolescent în uniformă de şcoală generală, în uniformă de licean cu număr matricol pe mânecă, ca student în costum elegant, apoi ca medic în halat şi stetoscopul la gât într-un instantaneu la patul unui bolnav, şi, în sfârşit, alături de o mignonă brunetă, cu ochelari, ţinând fiecare în braţe câte un copil, el o fetiţă ce pare copia bunicii, ea un bebeluş cu ochi tăciune şi suzetă în gură. În raftul de lângă birou priveşte din câteva fotografii color un bărbat complet încărunţit, cu pungi mari sub ochi, înconjurat de elevi de liceu.

Începe ziua contemplându-i zâmbetul. Ea îl priveşte din fotografia de pe birou cu surâsul ei condescendent încurajator: – Vei avea de mâine suficient timp să-l citeşti pe Shakespeare. – Şi el m-a părăsit de când am devenit titular de scaun la barul „Armonia”, locul ideal pentru culpabilizări, habitudine sancţionată vehement de onorata noastră conducere într-o şedinţă fulger, mai combativă decât cele de pe vremuri, încheiată cu recomandarea de a nu mai intra în cârciumă, ci să-mi dedic timpul activităţilor culturale şi bisericeşti din moment ce sunt nelipsit duminica de la sfântă slujbă.

Se ridică de la birou şi intră în bucătărie.

În cenuşiul dimineţii un vânt anemic mângâie frunzele prăfuite. Pe străzi se revarsă deja suflul strident al automobilelor. Cantitate dublă de cafea şi un sandviş cu margarină şi parizer. Aici, Veronica – fotografia color deasupra bufetului – pare îngândurată. Este o imagine luată de Alexandru în parcul de lângă catedrală în anul intrării la medicină. – Mâine vin copii şi tu nu ai aspirat prin casă. Nici pâine nu mai ai! – Le voi cumpăra pe toate, În rest, nora ta, doamna profesoară Felicia, se va îngriji de toate. Şi apoi, să nu ne întristăm. Voi avea timp suficient să umblu cu plasa prin piaţă. Poate mă voi alătura grupului de bătrânei băşcălioşi din parc ca să joc table, ori şah, ori mă apuc să fac ceva afaceri alături de amicii de la „Armonia”, acum că restricţia de a intra colo nu mai are putere de incriminare.

La şapte intră iarăşi în baie. Bărbierit, înviorat după un duş rece, îşi pune cămaşa albă, costumul negru, cel mai bun pe care îl are, cravata, apoi intră în dormitor. Veronica îi zâmbeşte din tabloul de nuntă: – Eşti gata, domnule funcţionar cultural? Te aşteaptă discipolii.

Glasuri de copii la patru. Apoi vocea răguşită a doamnei Ana:

– Să nu uitaţi florile, copii!

Între timp şi-a luat geanta, a încuiat şi a coborât scările.

Dimineaţa, dominată acum de ciripitul diferitelor păsări, absoarbe fericită revărsarea soarelui fierbinte, anunţând o zi toridă aşa cum a fost întreaga săptămână după o lună de ploi devastatoare. O scenă hilară în piaţa dintre blocuri. Un preadolescent deşirat rânjeşte viclean arătând spre o bancnotă de cinci mii: – Domnule, v-aţi pierdut banii! Domnul, octogenarul învăţător Ţăranu, se apleacă încrezător, dar hârtia zvâcneşte ca o reptilă speriată după un fir de nailon. O adunătură cuprinsă de stupizenie, oameni în toată firea, se dezlănţuie bezmetic în cascade de râs care se înteţesc pe măsură ce bătrânul se îndepărtează. – Mă, neisprăviţilor, tocmai cu dumnealui v-aţi găsit?! strigă fostul inspector Petrescu, acum directorul pieţei. Îl salută apoi ceremonios compătimindu-l pe „fostul nostru coleg”. Vrea să ştie dacă îl primeşte domnul doctor Alexandru. Are probleme cu inima. Da, sigur, duminică după întoarcerea de la Măgura. Directorul pieţei arborează o alură de om îndurerat:

– Mergeţi la mormântul doamnei Veronica? Fie-i ţărâna uşoară. A fost un funcţionar cum nu a avut poşta de aici. A meritat oare să ... să-şi dea viaţa?

Revine la starea sa obişnuită, se scuză mieros, el a vrut doar să spună cât de mult a apreciat-o pe doamna.

* * *

Nu vor lecţii. E prea cald.

În adevăr, soarele inundă clasa prin geamurile larg deschise. Nu au nici manuale. Au predat manualele. Au adus un singur caiet. Vor să ştie dacă mai vine la anul. De ce nu mai veniţi la anul? Vârsta reacţiilor imprevizibile, un teren alunecos pe care nu e bine să-ţi pierzi echilibrul. Demonstraţia la tablă urmată de exerciţii individuale ca el să încheie în linişte mediile generale. La urmă corectează exerciţiile şi trece mediile în carnete. Recomandări pentru vacanţă. Sună. Buchete de flori.

Discuţii în cancelarie despre efectele grevei generale. Sunt multe promisiuni, dar nu sunt bani. Nu se mai dau bilete de tratament decât în număr limitat. Parcă te poţi duce undeva cu banii primiţi!

La douăsprezece consiliu profesoral: încheierea situaţiei şcolare. Comentarea rezultatelor. Prea mulţi corigenţi. Şi neşcolarizaţi. Lista cu premianţii. Nu sunt nici bani, nici sponsori. Nu se ştie când se plătesc concediile de odihnă. Liceul are datorii.

Alocuţiunea doamnei directoare despre reformă şi perspectivele extraordinare ale şcolii româneşti în context european. Vor fi mutaţii fundamentale în structura şi tehnologia didactică, fără a exclude experienţele de învăţare pe care şcoala tradiţională le oferă elevilor pentru dezvoltarea abilităţilor şi a gândirii. Ca de obicei răbufnesc nemulţumirile. Deocamdată avem tehnologia tradiţională în folosinţă şi la 1900. Pe la noi reforma a adus perfecţionarea hârtiilor, cum ar fi cele patrusprezece rubrici în planificarea calendaristică şi familia vocabulei „curriculum”. Replica directorului adjunct: De ce trebuie să vociferăm mereu? Intervenţia liderului sindical: Pentru că am tăcut mereu, dar nu am uitat toamnele lungi şi obositoare la adunat de cartofi până în noiembrie, nici inspecţiile în comandouri de pedeapsă, numite colective de îndrumare şi control care constatau întotdeauna că nu-ţi faci datoria, nu cunoşti documentele de partid, că ai rezultate slabe pentru că nu aplici documentele la clasă, că nu-ţi ies

planurile de lecţii la numărătoare, ce dacă ai gradul întâi, că nu mături cum trebuie sala de clasă în fiecare zi, că nu o zugrăveşti vara, că nu faci activităţile extraşcolare, mai numeroase decât lecţiile, că nu stai opt ore în şcoală aşa cum stă clasa muncitoare în uzine, că te prezinţi iarna în faţa copiilor cu paltonul pe tine şi căciulă în cap, ce dacă e frig, strămoşii noştri cum au rezistat; am tăcut în faţa inspectorului Petrescu care intră în şcoală cu servieta sa diplomat şi se transformă într-o vijelie la consiliile de analiză. De ce ai lăsat corigenţi? Înseamnă că nu eşti capabil. Lista ar putea continua. Doamna directoare: De ce trebuie să vorbim tocmai astăzi, în ultima zi a anului şcolar, de acele vremuri, tocmai astăzi când avem în şcoală un eveniment deosebit, o sărbătoare, am putea spune. Şi doamna manager general îi rosteşte numele, îi trece în revistă activitatea.

Chiar aşa a spus: „Să trecem în revistă activitatea colegului nostru, Alexe Stoian, în cei treizeci şi şapte de ani la catedră, patruzeci pe cartea de muncă, adăugând şi cei trei ani când a lucrat ca încărcător în cariera de piatră. Profesorul Stoian a fost un slujitor onest al şcolii, elevii pregătiţi de el s-au remarcat la tot felul de concursuri aducând şcolii multe premii, a iniţiat sisteme de lecţii, a scris chiar articole despre metodele moderne de predare, ca să nu spunem de cabinetul de specialitate apreciat chiar de inspectorul din minister”. Aplauze. „Îl asigurăm că vom fi şi de acum alături de ele, aşa cum am fost în acele momente dureroase când i-a murit soţia în revoluţie ca noi, cei de astăzi, să putem construi o societate cu adevărat democratică”.

Aplauze! Intră elevii din a XII-a şi cântă Gaudeamus: „Vivat Academia, vivat professores! Veronica: Venit mors velociter / rapis nos atrociter”. Urări. Să fie lungă şi bună. Adică pensia. Cupe cu şampanie. Cadouri: veioză, baston, săpun, vază pentru flori. Sărutări.

Doamna directoare: Ne pare foarte rău că nu vă putem oferi la toamnă câteva ore. Se fac restructurări.

Directorul adjunct: Poftiţi la serbare! Nu se admite nici o lipsă!

* * *

– Aţi rămas singur, domnule profesor.

– Singur, domnule portar. Am trecut prin sălile de clasă. Pentru ultima dată.

– Au plecat toţi. Până la toamnă avem şi noi linişte. Copii ăştia fac numai gălăgie.

– Da, fac multă gălăgie. Îmi va fi nespus de greu fără ei şi gălăgia de care spui.

– La început. Pe urmă vă obişnuiţi.

– Ştiu. Toate ale noastre le purtăm cu noi. Omnia mea mecum porto, pe latineşte. Asta a spus-o un grec. Cuvintele grecului mi-au fost de mare ajutor, domnule portar, într-o iarnă cumplită, eram foarte tânăr pe atunci şi foarte nenorocit. Ei bine, în oraşul acela neînsemnat am cunoscut-o pe soţia mea. Eram într-un autobuz...

* * *

– Vă rugăm să respectaţi rândul! Nu vrem să fim nepoliticoşi, oricum sunteţi un domn cu părul alb, dar noi aşteptăm pe coridorul ăsta de câteva zile. Apărem aici îndată ce se deschide. Mâine încep şcolile.

– Îmi pare rău că lucrurile stau astfel, stimată domnişoară. Eu am cu totul alte treburi.

– Cum, nu sunteţi pentru suplinire?

– Vă asigur că nu. Pentru pensionare.

– Vai, domnule, ce fericit sunteţi! Chiar nu vă daţi seama? Aţi scăpat, nu mai aveţi motiv să aşteptaţi în faţa uşilor. Uitaţi-vă la asta! La uşă. Nu simţiţi că vă apucă neliniştea? Ei?

În acest moment uşa se deschide larg şi iese un tânăr cu faţa radiind de fericire. Are în mână mult râvnita numire pentru suplinirea unei catedre. Asistenţa, obosită, tracasată, priveşte cu

invidie. În tocul uşii stă acum ca într-o ramă un bărbat complet chel, în costum elegant, cămaşă albă, cravată sobră, butoni de aur. Clipeşte mărunt din ochii cenuşii şi întreabă cam nemulţumit:

– Dumneavoastră, domnule Stoian? Nu avem catedre libere.

– Nu doresc catedră, ci decizia de pensionare. Nu am primit-o.

– Dar nu la noi, domnule Stoian. Mergeţi la Pensii.

– Tocmai de la Pensii am fost trimis aici.

– Mergeţi din nou.

Uşa se târăşte încet, încet, împinsă parcă de intensitatea privirilor, pocneşte şi rămâne ţeapănă radiind nelinişte.

– Domnule, nu trebuie să fiţi trist. Trebuie să insistaţi.

– Unde, stimată domnişoară?

– Peste tot.

Supeu pentru refacerea vieţii

Cum timpul se apropia, am intrat în baie să mă ocup de propriul meu corp: unghii, dinţi, bărbierit, duş. Mi-am călcat apoi costumul cel negru şi o cămaşă albă. Îmbrăcat, cu batistă în buzunar de sus, mă privesc acum în oglindă din hol, singura pe care o am, să descopăr eventualele nereguli, dar nu observ nimic deosebit, din contră, în oglindă văd un domn elegant, cu faţa întinerită, alb pe la tâmple ceea ce conferă distincţie unui bărbat ca mine de patruzeci şi cinci de ani.

La şapte şi jumătate soseşte familia Delan în ţinută de seară. Doamna Xenia, într-o rochie până în pământ, roz, cu un colier din aur moştenit de la bunica sa, mă cercetează din faţă şi din spate, apoi repetă ca şi în seara trecută când mi-au făcut invitaţia, că de acum s-a terminat cu burlăcia, mă aşteptă căsnicia, s-a mântuit şi cu pipiţele alea ce dau nas în nas la uşa mea.

– Ce ţi-e scris în frunte ţi-e pus! şi subliniază cugetarea ad-hoc cu un hohot de râs. Asta rămâne de văzut, gândesc, mă refer la cugetarea mioritică aplicate la propria-mi existenţă, nu la doamnele care vizitează sporadic garsoniera mea confort unu sporit. Domnul Dela, Delu pentru prieteni, răsfoieşte paginile dactilografiate de pe birou.

–Toate astea le-ai scris astăzi?

Repetă sfatul pe care mi-l dă mereu, ştiind că nu câştig mare lucru din scris:

– Mai bine te-ai duce la pescuit! De ce nu înţelegi, omule, că trăim în plină economie de piaţă, nu pe vremea muncii voluntare. E momentul să precizez că Delu, şeful meu director şi bun prieten de pe vremea când i-am fost eu şef, posedă o cultură, să spunem

practică, formată la şcoala vieţii, o viaţă cu multe responsabilităţi, căderi şi urcuşuri, dovadă e vila sa de lângă râu, cabana de la munte, maşina străină şi un suflet nobil ce-l îndeamnă să-mi poate de grijă.

– Gata, zice el, pe cai!

– Da, da, îl susţine Xenia, la opt trebuie să fim acolo fiindcă Margo nu agreează întârzierile. E o fire foarte sensibilă.

Micul Dallas e mângâiat de parfumul florilor târzii. Aşa numesc invidioşii cartierului nou din spatele parcului, cu blocul de cel mult patru apartamente şi vile cochete, proprietate a oamenilor de bine din oraş.

– Aici e, zice Xenia şi soţul opreşte maşina în faţa unei clădiri îmbrăcată în mozaic. Etajul unu, apartamentul doi.

O doamnă distinsă, într-un capot împodobit cu mici segmente dintr-o grădină exotică, se iveşte în uşă de stejar:

– Poftiţi, poftiţi! Punctuali ca nişte englezi. Voce cultivă, puţin răguşită, probabil din cauza fumului, canini îmbrăcaţi în aur, unghi lungi, sidefate, păr tuns scurt, vopsit în acaju cu reflexe discrete spre alb şi ochi migdalaţi care mi-au plăcut întotdeauna, şolduri late, potrivite pentru o doamnă trecută de prima tinereţe. Domnul Delean:

– Dragă Margareta, dă-mi voie să-ţi prezint pe amicul nostru Prădescu, Nicu pentru prietenei, holtei şi autor, are două cărţi despre vestigiile romane din jurul oraşului, şi o droaie de articole prin reviste.

– O, ce onoare! Unde mai pui că e şi bărbat bine!

Întind florile şi un mic pachet.

– Pentru dumneavoastră. Desface pachetul şi exclamă! – Vai, sunt cărţile de care zicea deşiratu' ăsta. Se vede că aţi pus suflet în ele.

– Dacă o spuneţi dumneavoastră.

– Te rog să-mi spui Margo, cum îmi zici toţi prietenii.

Pune cele volume impregnate de substanţa sufletului meu pe măsuţa din hol şi ne invită să vizităm casa.

Bucătăria, în faianţă italiană, o mică şi sofisticată uzină, e dominată de corpuri suspendate albe cu marginile negre, de tot felul de aparate dintre care remarc hota franţuzească, cuptorul cu microunde şi maşina automată de spălat vase. Toate cele patru încăperi sunt mobilate după recomandările revistelor de specialitate cu fotolii în piele, colţare, dulapuri îngropate în perete, vitrine cu piese din porţelan şi cristal: apoi dormitorul tip Ludovic al XIV-lea, recondiţionat, dar mai scump decât garsoniera mea confort unu sporit; tablouri originale, stampe, vaze cu flori proaspete prin toate colţurile, televizoare color în fiecare încăpere, chiar şi în bucătărie, telefoane mobile, instalaţie de aer condiţionat. Nu pot să nu admir frumuseţea exponatelor ce degajă, trebuie să o recunosc, multă poezie. Lipseşte biblioteca. Nici o carte în toată casa, exceptând cele două aduse de mine, observaţie cam răutăcioasă dacă avem în vedere că e plină lumea se biblioteci, ori case fără cărţi.

Margareta deschide barul, un mic univers al băuturilor selecte, apoi se scuză. Datoria de gazdă. Xenia o urmează. Cu paharele în mână, evident whisky, noi bărbaţii, urmărim Actualităţile,

– Ei, ce părere ai? întreabă prietenul meu căruia nu i-am spus niciodată pe numele mic, deşi el mă tutuieşte de mulţi ani.

Pe ecran se derulează imagini terifiante din Kosovo. Purtătorul de cuvânt NATO este foarte mulţumit de noile victorii în bombardarea podului de peste Dunăre.

– Părerea despre ce?

– Despre ceea ce vezi aici. – E splendid. Parcă ţi-e frică să locuieşti în asemenea casă.

– Dar ea, Margo?

– E o doamnă foarte frumoasă.

– Bravo, aruncă-te! Ce citeşte? Tu eşti nebun! Crezi că o femeie cu responsabilităţile ei, director de companie, are timp se--şi piardă timpul cu povestioare?

Doamnele au întins masa în sufragerie. Farfurii de porţelan, tacâmuri de argint, boluri de cristal cu sosuri şi salate, icre, platouri cu aperitive, sticle de băuturi pe măsuţa de alături. Ospăţul continuă după „Chestiunea zilei” pe PRO TV cu virşlii în hrean preparat cu miere de albine. La unsprezece, friptura cu cartofi pai şi salată verde. Vorbim mai mult despre industrie şi comerţ, despre lumea afacerilor. Cum nu sunt interesat de comerţ şi industrie locală, fiind eu vechi şi credincios slujbaş al statului, spun o glumă despre un oltean căzut din pom şi, întrebat cum e vremea, a răspuns „Nu ştiu că acu picat şi eu”. Doamnele au zâmbit, evident mai mult din politeţe. – Vai de mine, strigă Margo, tortul! Am uitat de tort. Şi cafelele. Rămaşi singuri, prietenii mei vor să ştie dacă m-am hotărât. Cu Margo. Unde mai găseşti astăzi o fiinţă ca Margo! Casă, maşină, bani, întreprindere, funcţie. Tocmai acum Margo revine purtând tortul în mâna dreaptă.

– Spre că nu vă plictisiţi. La voi acasă, dragă Xenie, trebuie să vorbiţi tot timpul.

– Da, când ne certăm. În rest tăcem. Soţul se disculpă. Are prea multe pe cap.

– Dragă Margareta, e delicios. După ce mai dăm gata o felie, eu şi doamna mea ne retragem pe undeva, chiar în dormitor, dacă nu ai ceva împotrivă. Poate mai reuşim şi noi ceva, şi râde hohote.

Eu şi Margareta, Margo pentru prieteni, cu paharele de coniac în faţa televizorului. Ultimele secvenţe dintr-un film de groază. După Reclame, pe ecran apare o femeie superbă, evident goală. Se lungeşte pe un pat acoperit de o cuvertură roz, ridică picioarele, lungi, rotunde, şi expulzează o salvă de rachete, apoi alta. Fragmente din clădiri distruse se învolburează în acompaniament muzical în evantaie de culori, predominând roşul aprins, pe un cer întunecat.

Margareta: Mai vrei tort?

– Mai degrabă coniac.

Stăm ca nişte adolescenţi la cinema. Aş putea să-l mângâia pârul, ori pulpele dezgolite, poate chiar asta aşteaptă, îmi lipseşte însă curajul. Noroc cu o nouă explozie, de astă dată fără acompaniament muzical. Margareta se înghesuie în mine speriată. Îi mângâie protector părul. Ea îşi plimbă adolescentin degetele prin părul meu. Prind curaj şi o ţinem tot aşa până ce apare domnul Delan numai în chiloţi – Vedeţi-vă de treabă, copii! Caut afurisita aia de sticlă. Era pe aici undeva. Margo se înfurie: – Mă, despuiatule, ia-ţi sticla şi dispari la nevasta-ta! Rămânem sprijiniţi unul de celălalt. Pe ecran se afişează telefoanele pentru convorbiri erotice. Tinere femei lenevesc, ori se chinuie în cele mai stupide poziţii şi şoptesc tânguitor „Telefonează, telefonează chiar acum şi fă ce vrei cu mine!”. Margareta se ridică, iese în hol, apoi revine cu ţigara aprinsă ca să se aşeze în fotoliu alături.

– Cât câştigi din scris? Întrebarea mă surprinde şi nu prea.

– Nimic, răspund nepăsător.

– Şi atunci de ce îţi pierzi timpul cu aşa ceva? Ai putea intra în afaceri. Avem posturi la firma noastră. De când mi-a murit soţul, îmi vine tot mai greu. Tu?

– Divorţat de cinci ani.

Pe ecran apar acum un cuplu, corpuri atletice, parcă poleite în bronz, îşi aruncă hainele prin toată colţurile, apoi se lansează într-o împerechere spectacol. Încep să mă gândesc nu ştiu de ce, la Roxana, fosta mea soţie. La anii petrecuţi împreună, exact zece, cu multe şi de toate, până ce viaţa şi-a pus stavila între noi, trimiţându-ne pe fiecare într-o garsonieră confort unu sporit ca să ne facem de cap. O privesc pe femeia de lângă mine, Margo pentru prieteni, dar văd în ea persoana importantă din oraş, doamna cu responsabilităţi la care probabil se gândeşte chiar acum.

Domnul Delan, în cămaşă şi paharul gol în mână, îşi toarnă vin alb.

– Ce cuminţi staţi voi, copii! Probabil luaţi lecţii de la ăştia din film. Țapănă gagica! O, io, io! Hai că vă las. Numai să caut

ţigările. Erau pe aici pe undeva. Eu şi doamna mea ne-am descurcat bine, remarcă subliniată cu binecunoscuta cascadă de râs.

Mă ridic şi îmi pun haina.

– Domnule Delan, o rog pe amabila noastră gazdă să nu se supere, ştiţi, mâine ... Şeful meu mă priveşte cu ochii holbaţi. Margareta nu-şi ridică privirea de pe ecranul televizorului :

– Sigur, dacă asta ai hotărât. Sper că nu te-am supărat cu ceva.

– Te asigur că nu. Din contră, a fost foarte frumos.

– Poate mai rămâi totuşi. Este imposibil ...

– Vă rog să nu vă deranjaţi. Aerul din zori îmi face bine.

Mă conduce. Din josul scărilor ridic mâna în semn de noapte bună. Stă în uşa larg deschisă ca într-o ramă. Pare un tablou, un portret în mărime naturală, cenuşiu, cu umbre lungi unde nu poţi să distingi ceva.

ARMONIA SNACK - BAR

Piramida

O adevărată euforie a declanşat piramida în oraş. Se discuta cu admiraţie despre această însemnată realizare la frizerie, pe stradă, în baruri, înlocuind înverşunatele dispute, privind viitorul echipei locale de fotbal, mereu cu şanse de calificare. În barul „Armonia" s-au organizat mici dezbateri, încheiate cu propunerea concretă ca opera noastră, adică piramida lui Keops, să fie mutată din vitrina Centralei în parcul oraşului sub un şopron ridicat pe primărie.

Construisem din 450 de volume, primul ei volum de versuri, piramida lui Keops în miniatură. În vârful piramidei am instalat portretul autoarei, încadrat cu o ghirlandă de flori artificiale, viu colorate, care ofereau chipului ei tânăr o notă de sobrietate şi mister; în locul inscripţiilor egiptene, am pus mai multe citate din volum şi chiar părerile personale.

În zilele premergătoare lansării volumului, mulţi curioşi din oraş şi de aiurea s-au oprit în faţa vitrinei pentru a admira piramida considerată, repet, drept un eveniment cultural. Am primit de altfel şi felicitările unui activist din departamentul de resort. Unii intrau pentru a ne comunica părerile lor, foarte interesante, astfel că am fost obligat să-mi dedic timpul în exclusivitate acestui eveniment. Ni s-au adus şi unele critici. De pildă, un specialist care a petrecut mai mulţi ani în Egipt, ne-a atras atenţia asupra proporţiilor, întrebând la ce scară construisem piramida şi aflând că nu aveam habar de asemenea lucruri, ne-a comunicat că trebuia să construim la scara de 1:100.000 sau aşa ceva. Un funcţionar care ţinuse în tinereţe conferinţe despre Egiptul antic s-a interesat de interiorul piramidei. Este gol

interiorul sau făcusem imprudenţa să-l umplem cu amintitele volume? Un client, abonat la colecţia „Aventura”, după ce ne-a asigurat că se va plânge primarului că nu i-am oprit romanul „Crima din pădurea înverzită”, ne-a criticat în legătură cu aşezarea portretului în vârful piramidei. Unde am văzut noi aşa ceva? Portretul trebuie introdus în interior pentru a păstra tradiţia, iar autoarea ar putea sta, în orele de vârf, lângă piramidă, pentru a contribui mai direct la viaţa culturală a oraşului. L-am asigurat că propunerea lui va fi transmisă Comisiei de rezolvare a propunerilor în legătura cu piramida.

Un tânăr poet cu fotografia prin revistele literare a provocat apoi înverşunatele dispute, încât s-a ajuns la o fracţiune în rândul admiratorilor noştri care s-au autodenumit, cam vulgar, antipiramidişti şi ne-au acuzat de bigotism, atribuindu-ne şi epitetul de inculţi, că nu ar trebui să ni se pună o carte în mână şi multe altele.

Faptele au evoluat într-un mod neaşteptat. În dimineaţa lansării volumului, poeta a părăsit în mod ostentativ oraşul cu precizarea că nu mai pune piciorul vreodată în el. Am fost chemat imediat de şeful meu direct care mi-a pus în vedere să-mi văd de treabă, altfel rămânem fără salariu, Am adus câteva argumente în legătură cu arta decorativă. – Lasă prostiile, a oprit şeful monologul meu despre menirea artei, aţi rămas în urmă la vânzări şi se plâng cumpărătorii. Trebuie să plece prin alte localităţi, la ţară, de pildă, să-şi facă rost de cărţile de care au nevoie.

Eram hotărât să nu las lucrurile aici. Am plecat în capitală în căutarea poetei, pe care, evident, nu am găsit-o, iar lansarea a avut loc în lipsa mea. În acest scop a fost invitat un critic literar, un ins reputat cu un superb cap pleşuv. Criticul a vorbit, după câte am citit în ziarul local, agitând volumul în faţa celor prezenţi, despre acel „ceva” pe care îl tratează volumul, adică materialul uman, esenţa oraşului nostru, modelat de poetă. El citi câteva poeme şi dovedi că acele impulsuri poetice au rădăcini adânci în viaţa şi

habitudinile noastre, scoase din paginile cărţii culoarea locală, fericirea şi râsul femeilor, toate segmente din simţirea marilor subtili moderni. Au urmat replici ca acestea: „Ce chestie! Mai aveţi cărţi d'astea cu poezii?, astfel că am fost nevoiţi să vindem cu părere de rău şi volumele din piramida lui Keops.

Câţiva trecători grăbiţi au constatat în zilele următoare dispariţia piramidei şi au anunţat cazul organelor în drept. Au fost alţii care m-au întrebat unde am mutat piramida.

Z 428

Călătorii ieşiseră la geam în număr mare, aglomerând culoarele. După ce am străbătut în felul acesta patru vagoane, am ajuns la clasa întâi, unde l-am descoperit scufundat în pluşul moale al canapelei, închipuiţi-vă, pe şeful meu, tovarăşul Nămolatu. Într-un costum elegant, cu chelia strălucitoare, cuprins de un râs euforic lângă o coafură ca floarea soarelui, tovarăşa Nuţy, de la Loz în plic, râs pe care l-a înghiţit sec când au apărut ochelarii mei în uşa compartimentului. În viaţa mea nu am văzut un om mai uimit decât el! După ce şi-a revenit, a început să emită cu tonul său bine cunoscut în instituţie: Ce cauţi aici, tovarăşe Dragu, şi încă cu o sticlă de un litru în mână? Între timp eu ajunsesem, habar n-am cum, pe bancheta din faţa lui, alături de un tovarăş, în costum de aviator cu o stea mare pe epolet. – E pentru apă minerală, tovarăşe şef, de la restaurant, am lămurit eu lucrurile, învârtind sticla goală, pentru a fi cât mai convingător. e goală – văd eu că e goală. De unde vii, tovarăşe? – De la Bucureşti, aşa cum aţi dat dispoziţii, în problema lui Z428. Totul este în regulă. – Ce Bucureşti, ce regulă, Dragule? Nu te-am trimis eu după 458B? – Nu, după B-uri s-a dus Ionescu, la Oradea. Eu am primit sarcina să mă ocup de Z-uri. Va trebui să mai trimitem o adresă…

– Nu mai e nevoie. Am rezolvat eu personal problema, pe voi nu se poate baza omul! – Dumneavoastră aţi fost tot în problema Z-urilor? Extraordinar!

În acest timp tovarăşa blondă a întrerupt contemplarea peisajului şi a spus că se face noapte. Vocea ei ca o zi de toamnă târzie a calmat puţin lucrurile iar tovarăşul aviator, sau ce o fi fost,

s-a întors spre mine cu un surâs prietenesc: – probleme, probleme? a intrat el în discuţie, ceea ce mi-a dat curaj să vin cu explicaţiile de rigoare. – ştiţi, este vorba de Z428, foarte important în întreaga activitate. Nu ştiu dacă mă înţelegeţi? – Mă tem că nu, a spus aviatorul, un tip agreabil, de altfel, impunător, expresiv şi cu gesturi alese. Ce e cu acest 428?

Trebuie să fie ceva foarte important! – Evident, am răspuns eu cu multă competenţă. fără el paralizată întreaga activitate. – Serios? Aici, tovarăşa blondă a intervenit, spunând că s-a făcut noapte, apoi a întrebat dacă o ştim pe aia cu ăla care a cumpărat un cal şi l-a instalat în baie. Ea ne-a spus istoria şi am râs când invitaţii ăluia au intrat în baie şi au spus. Vasile, ştii că ai un cal în baie? şi Vasile a răspuns: ştiu, după această glumă, eu şi aviatorul am discutat mult despre Z-uri. vorbeam de la egal la egal, ceea ce a crispat complet expresivitatea şefului meu – Nu se poate face nimic cu aceste 428? – Stimate tovarăşe, îl întrerupse şeful meu, problema a fost rezolvată, suntem în posesia întregului material. Ca să vă convingeţi, un moment numai, să-mi iau geanta. Era în forma sa ideală, ceea ce m-a făcut să devin mai rezervat: – Tovarăşul şef Nămolatu, aici de faţă, vă poate spune despre ce este vorba, dumnealui are cheia problemei. – Cheia? vrei să spui că dumneata... totuşi ce sunt aceste z-uri? – Nu ştiu, am răspuns cu mult regret. Ştiţi, eu am primit doar sarcina să mă ocup de realizarea lor.

– Mă rog, spuse aviatorul pe când şeful meu scotea un plic mare albastru din geanta sa diplomat, dacă e secret, mă înţelegeţi, şi prici îngrijorat în jur, nu e nevoie. Acolo se afla planurile, nu? – Nu, e chiar Z428. Având în vedere că dumneavoastră, mă rog, aveţi funcţie, putem face o excepţie... Acest formular, de ce să nu o spun, este creaţia mea, care mi-a luat ceva timp. – aşa se întâmplă cu orice invenţie, adaugă aviatorul privind cu interes hârtia cât canapeaua de lungă întinsă peste genunchi. Are cinci chei, patrusprezece rubrici, fiecare cu op trimitere sau chiar mai multe la unul ori două formulare, plus 456B. Înţelegeţi?

În viaţa mea nu am văzut un om mai uimit decât aviatorul, sau ce o fi fost! A citit titlul şi rubricatura de câteva ori şi apoi a ieşit pe culoar cu privirea rătăcită, ca după un şoc. Şi-a scos pachetul de ţigări, a aprins una, a tras geamul şi s-a aplecat atât de mult în afară încât am crezut că vrea să plonjeze în noapte. Când şi-a readus trupul în vagon râdea în hohote. În viaţa mea nu am auzit un om râzând cu atâta intensitate. S-a oprit, a privit spre noi, apoi iar râsul homeric, din nou linişte ca în pădure şi din nou râs.
– Auziţi, tuna vocea lui către cei din jur, „Formulare pentru lenjerie de damă”. De damă... Acum râdea întreg culoarul cu aceeaşi voinicească energie, chiar şi tovarăşa blondă, spre furia tovarăşului Nămolatu care mi-a ordonat să ies afară şi trei zile să nu-i mai calc în cale.

Am ieşit cu demnitate şi mi-am continuat drumul, trecând cu fruntea sus pe lângă aviator, sau ce o fi fost, în râsul enervant al întregului culoar.

La vagonul restaurant am constatat că îmi uitasem sticla de apă minerală în compartimentul şefului.

Drumul mare

Afişe ingenios concepute atrăgeau atenţia la fiecare colţ de stradă: Invitatul nostru, joi, orele 16, în „Săptămâna cărţii beletristice”.

A venit destulă lume.

– Ştiţi, a început şefa mea, doamna Draga Felina, cine este maestrul C. L. Căruntu. Amănunte despre această importantă personalitate, şi arată spre maestru, care, adâncit în scaunul său, îşi mângâia barba tunsă scurt, găsiţi în renumita lucrare în două volume „Portretele prozatorilor productivi”. Cartea pe care o lansăm astăzi în oraşul nostru, „Drumul mare...”, şi ridică volumul ca pe o placardă pentru a fi cercetat de cei prezenţi, este după unanimă părere a foiletonisticii de specialitate, o certă contribuţie la patrimoniul romanesc actual, printr-o tentă aş putea spune textualistă cu vizibile interferenţe în alte permanenţe de factură încifrat - modernistă

Aici începu să răsfoiască volumul, căutând parcă acele permanenţe textualiste sau de altă natură şi îndreptându-şi brusc privirea spre cei din sală, îl închise cu un clămpănit scurt de parcă ar fi spus: „Asta e, ce mai!...” Şi acum vă rog, onoraţi cititori, să puneţi întrebări şi să participaţi la discuţii, gândind că aţi luat cunoştinţă de conţinutul cărţii prin lectură.

– Participăm cu plăcere, strigă, din mijlocul sălii, Butuc, un ins delicat, autor a cinci caiete de poezii. Vă rog să mă scuzaţi, intră el direct în subiect şi să nu vă supăraţi pe mine...

– Fără teamă, îl linişti maestrul, nu sunt eu chiar aşa de supărăcios, daţi-i înainte!

– Pe scurt, trebuie să arăt aici că eu nu am auzit de dumneavoastră, dar acum că vă cunosc, am să vă citesc toate cărţile. În încheiere, vă rog să-mi permiteţi să citesc una din poeziile mele.

– Foarte bine, spuse maestrul entuziasmat. Daţi-i drumul!

Butuc citi un lung poem în versuri albe intitulat: „Lumea văzută din tren”.

– Excelent, strigă subinginerul Şpan, excelent! Nu este prima dată când amicul nostru, Butuc ne încântă cu superbele sale poeme. Tocmai de aceea doresc să-l întreb pe ilustrul nostru oaspete în ce condiţii se poate publica în revista ce cu onoare o conduce?

– Da, sigur, începu maestrul ca trezit dintr-un vis. Numai dacă sunteţi membri al Uniunii Scriitorilor, altfel nu se poate.

– Ei, dacă ne conducem după asemenea braşoave, dispare literatură. Spuneţi şi dumneavoastră, nu merită acest superb poem al lui Butuc să stea pe prima pagină a revistei ăleia din Braşov? Eu aş putea să vă citesc aici, fiindcă îl am la mine, un mic eseu despre poezia lui.

Au izbucnit, ca o avalanşă, mai multe păreri contradictorii. Unii strigau „Să citească, să citească!”, alţii, în opoziţie, îl apostrofau cu „Stai jos! ne-am săturat de încâlcelile tale!” Controversa ar mai fi continuat încă mult în felul acesta, dacă nu intervenea şefa mea cu binecunoscutul ei tact, spunând că ar fi mai bine să-l ascultăm pe maestru, domnul Căruntu pe care „îl rugăm” să ne citească una din prozele sale, urmând ca tovarăşul Şpan să ne prezinte valorosul său eseu cu o altă ocazie.

În timp ce oaspetele a citit o proză despre un intelectual ce suferea cumplit, şefa mi-a prezentat un mic monolog despre incapacitatea mea profesională, urmând ca imediat după întâlnire să mă prezint cu demisia. „Poftim, tovarăşe Fănică, ce a ieşit din activitatea asta pe care am raportat-o şi la organele superioare. În loc să pregăteşti oamenii, te-ai apucat să umpli oraşul cu afişe! Am mai avut probleme cu dumneata...” Între timp, maestrul

isprăvise lectura, sala aplaudă frenetic, iar şefa mea, cu surâsul ei cald ca o zi de toamnă însorită, începu un scurt comentariu despre acest personaj, un bonom mistuit de focul iubirii, ce străbate cu obstinaţie acest drum, un drum simbolic, evident, de unde şi titlul cărţii. În încheiere, ea mulţumi maestrului pentru onoarea ce ne-a făcut-o şi-l rugă să mai poftească şi cu alte ocazii în oraşul nostru.

– Asta neapărat, răspuns maestrul. Daţi-mi numai de ştire! Şi acum rămâneţi cu bine. Mi-aţi rămas la inimă.

– Şi autografele? strigă Butuc din mijlocul sălii.

– Da, autografele, tovarăşe Fănică, scrie dumneata câteva rânduri pe cărţi, aşa ca din partea tovarăşului scriitor.

Întotdeauna am admirat la şefa mea acea capacitate extraordinară de a ieşi din tot felul de situaţii neaşteptate. Cu toate acestea, în Decembrie a trebuit să părăsească instituţia în huiduielile salariaţilor. Încă nu apucase să-mi semneze demisia. Un timp a dispărut din oraş, dar în primăvară a apărut ca lider sindical în balconul Casei de Cultură unde a vorbit unei mulţimi furioase despre imperativul de „maximă importanţa a momentului”: greva generală. Numai aşa vom putea impune „noua noastră societate real democratică”. Am întâmpinat-o când a apărut în stradă înconjurată de un adevărat stat major şi i-am spus: „Sărut mâinile, doamnă Felina”, dar nu m-a observat, sau poate nu şi-a mai amintit de mine. Tocmai îi spunea unui ins adus de spate:

– Trebuie să ne orientăm mai bine, domnule Bănică. Nu e suficient să punem doar afişe.

Din Statele Unite, unde îşi are reşedinţa acum, maestrul Căruntu ne-a trimis volumul II al romanului „Drumul mare” ce cuprinde o descriere amănunţită a vizitei sale în oraşul nostru.

Sacoşa de vinilin maro

Era un septembrie gemând de soare şi lumină trandafirie, când Spumescu, cu ochelari fumurii şi pardesiul pe mână, aducând puţin cu renumitul Colombo, identifică între blocuri „magherniţa” lui Şurub, care nu era deloc magherniţă, ci un garaj modern, imposibil de a fi cercetat în interior, întrucât o uşă ermetic închisă nu lua în consideraţie nici o solicitudine. Pe când cerceta întreaga construcţie, apăru din spatele acesteia Şurub cu sacoşa sudată de braţ, lucru absurd, însă nu imposibil. Părea preocupat de mersul lui egal, plutitor. – Aş vrea să vă reţin puţin atenţia, stimate tovarăşe Şurub, începu Spumescu, conciliant, într-o problemă, nu ştiu dacă înţelegeţi, adică să văr rog în legătură cu un brici nou, al meu s-a uzat. Dacă vă face plăcere, poftiţi la frizerie pentru un tuns, un bărbierit, vă servesc cu plăcere, cu respect. – Mulţumesc, răspunse Şurub, pornind grăbit după animalul „ăla” de sacoşă, mă servesc singur.

De doi ani de când venise în oraş ca magaziner-ajutor la Depozite, Şurub apărea cu sacoşa legată de braţul drept în fiecare după-amiază, intră în magazine şi, când balonul din mâna lui se transforma într-un container, se îndrepta preocupat cercetându-şi ţinuta în câte o vitrină, spre „Loz în plic”, unde oferea domnişoarei Nuţy un mic cadou, precum şi suma necesară pentru cinci lozuri a câte trei lei. Uneori venea în centru din oră în oră, intra în absolut toate magazinele şi întotdeauna burduful din mâna lui înghiţea totul cu stoicism, degajând o notă de mister şi chiar o anume inteligenţă. Întrucât circulau păreri alarmante în legătură cu acest personaj supranumit „omul-sacoşă”, iar alţii îl lua drept etalon pentru excese, subinginerul Şpan, împreună cu prietenii săi,

Spumescu, Caşoleanu şi blonda Nuţy de la „Loz în plic" dezbătură acest caz sub toate aspectele la barul „Armonia", fala oraşului nostru, stabilind următoarea problematică cu aprobarea întregii asistenţe, variată şi numeroasă în acea zi: a.) scopul şi utilitatea sacoşei în viaţa lui Şurub; b.) natura transportului efectuat de acesta în afara programului de cumpărături, având în vedere frecventa sa apariţie, uneori chiar noaptea, cu harabaua sudată de mână şi din această cauză salutul său se reduce doar la aplecarea politicoasă a capului; c.) cum a ajuns magazionerul un om influent în oraş, în măsură să pună la dispoziţie doritorilor materiale lipsă pe piaţă la un moment dat, inclusiv „Cel mai iubit..." şi „Fiul ploii" la preţuri mult sporite... Datele adunate se dovediră, contrar aşteptărilor, insuficiente, chiar contradictorii. Cu această ocazie se află totuşi că individul posedă între blocuri o maghernită plină cu materiale. – Lăsaţi pe mine, s-a angajat Spumescu clipind din ochii lui mărunţi. În câteva ore elucidăm problema, după care mă prezint la Nuţy cu un buchet de garoafe proaspete, deoarece mi-a spus ieri, pe când extrăgeam dintr-o pungă nouă trei lozuri a zece lei: – Spumy, dragă, când vei face o faptă demnă, admit să mă ceri în căsătorie – Amână! Nu e cavalereşte. Să-l demascăm pe mister sacoşă şi numai după aceea să începem în mod cavaleresc duelul, deoarece Nuţy nu s-a hotărât încă. Şi nouă ne spune la fel.

După ce se asigură chestionând câţiva trecători că, în adevăr, garajul aparţine omului sacoşă, Spumescu porni spre barul Armonia, pentru a informa asistenţa. – Finiş, concluzionă el, în admiraţia tuturor, îl dăm gata. Ceea ce are el acolo e ceva, cum să vă spun, nemaipomenit, ceva cum nu se mai află. Îl aşteptăm, pe stradă, undeva, când merge la Nuţy şi-i spunem, adică îl punem la punct. Înţelegeţi?

Numai că din ziua aceea Şurub nu mai apăru în oraş. În zadar l-au căutat prin magazine, la depozite, au ţinut sub observaţie bulevardele, omul dispăruse ca un accelerat fără oprire în gară, ceea ce provoacă un val de nelinişte. Mulţi priveau strada cu melancolie, aşteptând să apară, până când se răspândi ştirea

incredibilă: Şurub e mort. Se află la morgă ciontolit şi cusut la loc. – Probabil că s-a sinucis când te-a auzit vorbind de brici. Fioros cum eşti, spuse Caşoleanu. Că bolnav nu era să spui vă a fost lovit de un atac de cord. Te şi vedeai în braţele lui Nuţy! – Nu o amesteca pe Nuţy, se înfurie Spumescu, destul suferea din cauza ăluia cu sacoşa. Avea dureri la ficat când îl vedea în prăvălie, iar el, ca un nesimţit: „V-am adus o floare, un parfum!” Că de asemenea fleacuri are ea nevoie! – Vă avertizez, îşi ieşi Caşoleanu din fire, dacă nu apare aici un rând de vodcă, nu mai discut... Tovarăşe Lenuţa, trei mari, te rugăm! – probabil l-ai ameninţat, gelos cum eşti din fire... – Te rog! Vezi ce scoţi din gură, că te pocnesc! – Pe mine? Tu pe mine, mă?! – Domnilor, interveni Şpan. Nu asta e problema. Tovarăşe Lenuţa, încă un rând, te rugăm! Problema e ce urme a lăsat... Urme, cum ai auzit. Adică o scrisoare, ceva, prin care să ne compromită, mai ştii? – Lucrurile se complică. – Eu mă retrag, nu vreau să am probleme acum când urmează să fiu numit responsabil-principal. – Frumos! Domnu Caşoleanu de la zarzavaturi se retrage, nu vrea probleme. Ştii ce eşti? Nu mă fă să spun, că nu mă feresc, ţi-o zic în faţă! – Spune! Hai, spune, să vedem până unde te duce mintea!

Erau la al treilea rând de cafele, când aflară – ştirea o aduse Butuc – că sacoşa lui Şurub se află abandonată undeva în spatele blocurilor lângă containerele de gunoi. Părăsiră barul, surescitaţi... Sacoşa se afla în adevăr acolo, pe nişte boarfe ca un animal în putrefacţie. O cercetară alături de mai mulţi curioşi până spre amiază, când Salubritatea ridică obiectul odată cu resturile menajere. La întoarcere, comentară acest caz cu totul neobişnuit, încercând să elucideze problema omului-sacoşă, când un automobil Lada, cu număr încă provizoriu, îşi potrivi viteza după pasul lor. – Salut, băieţi, sper că sunteţi bine cu toţii, auziră o binecunoscută voce cristalină. – Pa, Nuţy, strigară ei în cor. Nu ai venit la bar, avem nişte... Voiau să spună „nişte noutăţi extraordinare”, dar îşi pierdură complet energia când îl văzură la volanul maşinii, în cămaşă albă şi cravată cu dungi strălucitoare,

pe Şurub, cercetând, cu alura sa de om preocupat, bifurcaţia din faţă, gândind probabil pe unde să-o apuce. – Nu am putut, îşi expuse Nuţy râsul ei sincer şi cald prin geamul maşinii. Ne grăbim. Pa!

În acea după-amiază, Spumescu îşi cumpără şi el o sacoşă de vinilin maro.

Acţiunea

– Ce mai faci? m-a întâmpinat fostul meu şef, domnul Nămolatu, ca pe vremuri când duceam în spinare doar noi doi instituţiile prin care am trecut.

Tocmai ieşea din barul „Armonia” însoţit de o doamnă roşcată căreia îi dă nişte sfaturi practice: cum să scrie reclamaţia împotriva şefei ei, o fostă nomenclaturistă incultă, aia de-i zice Felina, înscăunată de noua putere.

– Îţi mai aduci aminte de acţiunea aia a noastră despre care s-a scris şi în presa centrală? m-a întrebat el după ce ne-a părăsit doamna cea roşcată.

– Sigur că îmi aduc aminte. Cum aş putea să o uit? Lucram pe atunci la Centrul Regional de Estimări şi Decizii.

– Ai dreptate. Aşa ceva nu se uită. Ce slujbă ai acum? Tot inspector?

– Acum sunt disponibilizat.

– Dă-i înainte!

Mărturisesc că pe loc m-am simţit iar tânăr şi plin de elan ca în ziua aceea când mă întorceam de pe teren şi doamna Felina, adjuncta, mi-a spus:

– Te aşteaptă ca să te dea afară.

Vorbea foarte serios. Eu însă nu-mi făceam nici un fel de probleme fiind mai stăpân pe mine decât un aviator pe manetă.

– Unde umbli? mi-a strigat şeful, adică domnul Nămolatu. Tu nu ai serviciu ca orice creatură cu buletin din ţara asta?

– Sigur că am. Ţin să vă amintesc că dumneavoastră m-aţi trimis să rezolv problemele.

– Şi le-ai rezolvat?

– Încă nu. Din cauză că au apărut alte probleme, dar mâine sigur termin.

– Asta e lăudabil. Câte coniace ai băut?

– Două.

– Atunci nu te superi dacă îţi tai două ore.

– Sigur mă supăr.

– De ce?

– Pentru că nu-mi place să merg acasă la copil şi la nevastă cu retribuţia diminuată.

– Tot o diminuezi tu cu ăia al „Armonia”. Uite de ce te-am chemat: Trebuie să facem o acţiune de mare anvergură prin care să îmbunătăţim situaţia în spiritul noilor documente. Ia loc.

Ei, bine, în timp ce el a expus planul acţiunii prin care urma să ne uimim şefii, eu mi-am înfipt bine privirea în peretele vişiniu de deasupra dulapului, metoda mea imbatabilă de relaxare canalizându-mi fluxul mintal asupra propriilor acţiuni cum ar fi repararea maşinii cu cheltuieli minime la un atelier al cărui şef aşteaptă să-i rezolv o problemă, adică să obţin afurisita aia de aprobare de undeva foarte de sus; apoi carnea, cu asta mă ajută Caşoleanu, şeful de la aprozar, are el relaţiile lui. Cât despre cafea, e mai greu, nu se găseşte decât nechezol şi ăla prin relaţii, dar la Maricica nu pot să merg cu aşa ceva, e nevoie de un tub de Amigo pentru care am nevoie de aprobare, se dă numai celor cu munci de răspundere. Bine că i-am rezolvat cu locuinţa, garsonieră confort I, cu baie şi gaz la bucătărie. Pe deasupra mai am de plătit chiria, mai aud ăştia şi mă pun în discuţie, dar am nevoie de bani, sâmbătă plec cu Maricica la mătuşa ei la ţară ca să petrecem ziua în camera aia cu miros de busuioc, poate mai fac rost de ceva, pe la ţară se mai găseşte.

– Ce părere ai?

– E o acţiune extraordinară, am strigat eu ca omul pe care îl trezeşte cineva dintr-un somn chinuit. Acţiune cu efecte benefice...

– Sunt sigur de asta. De astăzi te ocupi numai de ea. Uite aici ai planurile bătute gata la maşină. Convoci pe toţi şefii de sectoare şi colaboratorii pentru orele 14. Ai ocazia să-ţi salvezi cele două ore.

Ei bine, ieşind tocmai în vremea prânzului, când stomacul meu se revoltă, am dat nas în nas cu doamna Felina, adjuncta.

– Ei? Ce a fost?

– Acţiunea.

– Care acţiunea?

– Una de mare anvergură. O lansăm astăzi la orele 14.

– Orele 14? Te rog să pofteşti la mine în birou.

Mi-a pus o mie de întrebări să se edifice în ce constă acţiunea de anvergură, bănuind că „acolo” iar se pune ceva la cale despre care ea nu a fost nici măcar informată, şi în cazul că iese bine, beneficiază doar el. El primeşte toate osanalele, poate chiar vreo decoraţie, iar dacă nu are succes, ea va trage toate ponoasele, mai ales că tăcerea mea i se părea mai mult decât suspectă din moment ce nu vream să-i destăinui în ce constă acţiunea. Ei bine, când am văzut-o cum s-a întunecat până în adâncul sufletului de parcă ar fi aflat că urmează să fim cu toţii arestaţi, am înţeles că treaba e foarte serioasă şi eu habar nu aveam despre ce era vorba.

– Poţi să pleci, tovarăşe Dragu.

– Bine. Mă duc.

– Du-te!

Am intrat prin birouri pentru semnarea convocatorului, apoi am plecat în oraş să caut colaboratorii şi le-am transmis că „nu se admite nici o lipsă” ceea ce a produs o impresie deosebită mai ales când au înţeles că nu sunt dispus să le ofer vreun amănunt despre şedinţă. Era clar că va fi o şedinţă cu probleme. Am terminat în mai puţin de o oră şi, cum ceasul arăta doar 12,45, am intrat la „Armonia” unde l-am întâlnit pe amicul Caşoleanu.

– Fă cinste, zic.

– Fac, zice. Da ce dracu ai? Parcă ni ţi-s oile acasă.

– Nu sunt.... Ajută-mă să fac rost de carne.

– Asta nu e o problemă. Dar să nu se afle.

– Şi cafea.

– Nici asta nu e o problemă. S-a întors tanti Scumpina din Bulgaria. Cum care Scumpina? Mătuşa Nuţy de la Loz în plic, viitoarea mea logodnică. A adus un kil. Două mii.

– Eşti nebun. De unde două mii? Să-mi dea două sute de grame.

– Nu desface pachetul. E sigilat. Auzi, de ce nu încerci la bufetul ălora? Au ness.

– Încerc şi acolo. Dar am nevoie de două sute acasă.

– Aa. Să văd. Poate găsim la Nelu. Dar tu ai făcut ceva pentru ăla, adică i-ai rezolvat problema?

– Sper să se rezolve. Mai dai cincizeci?

– Dau că am avut vânzare bună.

Ei bine, după ce am dat şi eu cincizeci, am plecat grăbit, era chiar ora două, şi când s-a închis uşa aia în urma mea, portarul m-a luat în primire că „mergeţi repede că aşteaptă după dumneavoastră”. Am intrat cu gravitatea care mă caracterizează, cu agenda în mâna dreaptă, ca omul care are atâtea pe capul lui.

– Pofteşte aici, în prezidiu, tov. Dragu... Te rugăm să expui problematica şi planul acţiunii pe care o lansăm astăzi.

– Sigur, am bâiguit eu ca elevii aia isteţi care nu ştiu lecţia, şi am răsfoit agenda ca să parez lovitura. Este o acţiune, am continuat sigur pe mine, ei bine, de cea mai mare anvergură, ca să zic aşa, care se înscrie plenar ca o modalitate concretă de materializare şi rezolvare a sarcinilor din noile documente, care vor potenţa în mod exclusiv toate problemele dat fiind complexitatea tematicii ceea ce incumbă din partea tuturor factorilor o elaborare concentrată, ba chiar exhaustivă aş putea spune, şi de aceea vă invit pe dumneavoastră, tovarăşe şef, omul care a conceput această acţiune extraordinară, să expuneţi planul şi măsurile.

– O fac cu plăcere fiind perfect convins de oportunitatea ei. Acţiunea pe care o lansăm astăzi poate fi abordată, ştiinţific

vorbind, sub trei aspecte: a.) aspectul teoretic grefat pe aspectele specifice instituţiei noastre; b.) implicaţiile filozofice-etico-morale şi sociale; c.) aspectele materiale privind finanţarea; d.) pârghiile practice de acţiune, control şi evaluare. În altă ordine de idei, vă informez că pentru materializarea acestora în mod armonios şi eficient, am stabilit pentru fiecare domeniu o comisie care va detalia sarcinile în planuri de acţiune, de unde fiecare membru îşi va extrage sarcinile pentru propriul plan de acţiune, după cum urmează: coordonator F. Nămolatu; responsabil cu acţiunea: tov. Dragu V., inspector de specialitate; şed la comisia nr.1 tov. Clopotaru, la Comisia nr. 2, D. Surdu...

Ei bine, în acest timp asistenţa nota conştiincios în agenda ceea ce am început să fac şi eu, fiindcă nu stabilisem încă lista de cumpărături şi până duminică seara când sărbătorim nunta de argint a socrilor mei nu mai este aşa mult, mai ales că sâmbătă sunt cu Maricica pe teren şi ne întoarcem numai duminică la prânz, când mă aşteaptă nevasta să mă ocup de friptură şi să pregătesc găina. Deci: 2 kg antricot porc (prin Caşoleanu), ţuică de prune (de la ţară), roşii (Caşoleanu), 2 conserve vită (prin Ghiţă de la Alimentara), cadouri: cravată, farduri pentru nevastă şi ciorapi nylon pentru soacră. Tai tot: ciorapi, cravate are destule, iar farduri şi ciorapi nu se găsesc, şi pun în loc: şosete, săpun de toaletă 2 buc. (de la Scumpina). Bicicleta pentru puşti. O tai şi pun în loc: pânză traforaj ca să taie placaj la şcoală. După ce am terminat cu lista, am ascultat-o cu plăcere pe şefa adjunctă, tov. Felina.

– Iniţiativa pe care am lansat-o astăzi, îşi încheia ea intervenţia, se înscrie în paleta de acţiuni lansate în instituţia noastră la iniţiativa directorului nostru, tov. Nămolatu, membru al Comitetului judeţean, în comitetul orăşenesc, coordonator a numeroase studii colective de răsunet. Aşa după cum au spus şi antevorbitorii mei, este o acţiune îndrăzneaţă şi ne angajăm plenar să-l ajutăm pe tov. Dragu în misiunea grea pe care şi-a asumat-o.

Ei bine, la sfârşit m-am ridicat cu demnitate şi am mulţumit pentru încrederea acordată, asigurând adunarea că sub conducerea competentă a şefului nostru, tov. Nămolatu, membru al Comitetului judeţean, al Consiliului Judeţean şi Municipal, nu voi precupeţi nici un efort pentru rezolvarea problemelor.

Acţiunea a avut un succes extraordinar. Au scris elogios despre ea ziarele locale şi centrale, încât a fost însuşită şi de alte judeţe. Şeful nostru a fost decorat cu Meritul cl. I. Eu am fost felicitat de organele de resort şi promovat în funcţia de şef al sectorului Cercetări şi Îndrumare unde am fost apreciat chiar şi după revoluţie când am devenit din nou membru de partid. Este adevărat că nu am aflat nici până astăzi de ce fel de acţiune am răspuns, dar nu din rea voinţă, fiindcă pe mine nu mă caracterizează aşa ceva, ci, ei bine, pentru că aveam prea multe pe cap şi am trecut şi printr-o perioadă grea după revoluţie când Maricica s-a încurcat ca o nerecunoscătoare cu şeful unui partid nou înfiinţat, care, după de a ajuns la putere, m-a scos din slujbă spunând că sunt incompetent. Ei bine, am fost disponibilizat, eu care am muncit o viaţă cu bune rezultate, fără să primesc nici măcar cele douăsprezece salarii compensatorii ca să pot începe o afacere pe cont propriu fiindcă tocmai am hotărât împreună cu amicul Caşoleanu să începem o acţiune prin care să ne lansăm în comerţul cu haine vechi din import, adică un Second Hand Shop.

Călătoria

– Gata, zic. Şi trag fermoarul.

Babacu din baie unde îşi rade miriştea:

– Vezi ce faci pe acolo. Să-mi aduci o lansetă.

– M-am dus.

– Du-te.

Arunc sacoşa pe umăr şi iată-mă în poziţie de aşteptare la Autostopistul răbdător, sau Ia-mă nene, cum zic unii. Se vede că tipii nu o prea au cu aerul rece din zori, stau şi-şi sorb cafeaua, eu însă când plec la drum, o fac de dimineaţă. Vreau să ajung acolo până nu pleacă soarele la culcare ca s-o găsesc pe Ildiko în blugii ăia trăznet şi s-o iau direct în engleza mea şlefuită pentru care m-a lăudat de două ori Enciclopedia Britanică, profa aia nouă de English, când mi-a pus zece cu felicitări : „Hi, darling! M-am transportat personal ca să văd de ce nu mai răspunzi la scrisori.” O Dacie. Nu are rost să-mi obosesc degetul mare. Ăştia se învârt numai pe aici... În sfârşit, un Ford. Cam obosită cutia. Fac semnul stopiştilor internationali, dar ăla de la volan a rămas cu moaca în suflet. Nici nu clinteşte de băţos ce e. Se duce. Du-te până te apucă foamea!

Ildiko asta e o tipă din alea trăznet că şi profu de mate se binocla la ea, dar ea muchie, numai ochi şi dinţi albi în partidă de doi cu băiatu. Tipa se gineşte aşadar la mine şi eu mă apropii şi zic cu pronunţia mea de sărbătoare : – Hi! – Hi, îmi trimite ea nişte proiectile drept în talamus. Mamă, ce râs caloric! Curent electric, ce mai. – E frumos aici la voi la şcoală, zice. – E. Dar tu eşti superpretty. Eşti un boy afurisit. Simt că vom fi în love. – Sigur, răspund. Începem cum se termină afurisita asta de adunare. – O.K.

Când profii lor şi ai noştri termină cu discursurile şi sunt gata să înceapă killăreala, o apuc pe tipă de braţ, o fac o talpă prin my town ca să facă gorobeţii febră musculară la gât, apoi o duc la barul „Armonia”, unde dau de babacu. Ne facem că nu ne vedem, dar adaptăm tactica „detectivii la filat”. Dăm gata cafelele şi zic : – Let's go la mine! – Let's. O, ho, ce-a urmat!. Foc, furtună, Vezuviu! Asta a fost în primăvară, înainte de bac.

Un Cielo alb, abia scos din cutie, opreşte lângă bordură. La volan, o blondă machiată în culorile primăverii : Madam Nuţy Şurub, patroana de la „Armonia”, cuiul înroşit din sufletul lu' babacu. Întreabă unde merg. Îi spun. Ce coincidenţă. Extraordinar!. Ea merge tot acolo. Deschide portiera şi zice : – Urcă.

Conduce cu dezinvoltură ca tipii ăia ce se joacă cu volanul. Se vede că are ceva practică. Fusta, roşie, se adunase pachet sub scurta de piele, astfel că expune nişte picioare artistic lucrate, o capodoperă, ce mai.

–Ce ai? şi priveşte cu interes spre sacoşa mea. – Coniac. Şi nişte fleacuri care merg pe acolo.

Dă din cap cu nepăsare ca una care nu călătoreşte pentru afaceri, ci doar aşa pentru îmbunătăţirea culturü generale.

– Mă, nu eşti tu al lui Fane Nămolatu?

– Sunt.

– Am bănuit eu. Semănati.

Vrea să audă câte ceva despre mine, datele esenţiale, şi când află că mă numesc Jorj, de la George, că sunt scorpion şi că nu intenţionez să dau la facultate decât după armată, spune că sunt foarte bine intenţionat şi îmi propune să intru în afaceri la firma ei. Caută tipi bine care să schimbe valută pe stradă. Se câştigă o multime de bani.

– Da nu te mai holba ca un prost! Ce dracu, nu ai mai văzut picioare?

Zic scuzaţi, vai de mine, se poate, sigur că am mai văzut, priveam doar aşa, fără un scop precis, curată impoliteţe, ce mai.

După ce trecem graniţa în pasul gâscanului somnoros, iată-ne în coloana asta care aleargă înnebunită prin inima pustei, cu soarele scăpat din furnalul propriu drept în capetele noastre, parcă nu ar fi septembrie, ca să ne facă baie în transpiraţie.

– Stai cuminte! Vrei să fac vreun accident?

Trag concluzia că are perfectă dreptate. Nu vreau să mă înfăţişez acolo la my darling Ildiko în cârje şi cu capul bandajat, aşa că îmi scot geaca şi-mi întind picioarele hotărât să-mi relaxez privirea în tava fară margini a pustei. Sper ca dupăamiază să se dea drumul la răcoare ca să o fac pe Ildiko o talpă prin her town ca apoi să o invit la restaurant. Îmi pot permite cu cele trei sutare DM pe care le posed în portmoneu.

– Hai, mai spune şi tu ceva.

– Cu plăcere. Ăştia au căldură solară suficientă pe aici.

– Îâ.

– Sper să nu plouă.

– Îhîî.

– Auzi, nu ai vrea să tragem undeva la margine ca să aranjăm fusta?

– Nu fi obraznic.

Ajungem în oraşul dorinţelor noastre când domnii locuitori tocmai se întorc de la lucru grăbiţi să ajungă acasă. Constat că Ildiko asta are talent literar fündcă oraşul este aşa cum l-a descris în scrisori. Cielo nostru îmspumat rulează grijuliu pe la periferie şi în cele din urmă bagă frână lângă o poartă ca cele de pe la ţară. Un îndesat scund numai cap pletos şi burtă transpirată o închide în urma noastră.

– Ai întârziat, zice ăla în ardeleneasca lui răguşită.

– Din cauza traficului.Tu nu ştü ce a fost astăzi pe autostradă.

Şi ce face burtă transpirată-mustaţă-coadă de veveriţă în momentul următor? O cuprinde pe madam Şurub în cleştele lui păros muiat în saramură şi ţoc, ţoc pe gură. O, ho, ce lucrare de artă execută madam Nuţy, purtătoare de fustiţă roşie, pe la

urechile îndesatului! Se vede că mişcările astea au devenit la ea reflexe conditionate.

– No, gata! zice cap nespălat după ce-şi revine din şocul electric. Acum la treabă.

Aduce o şurubelniţă şi se pune pe deşurubat. Sub bancheta maşinii un adevărat depozit. Apucăm cutüle mici, destul de grele, şi hopa, hopa, cu ele în magazie unde le aşezăm ordonat lângă perete.

– De alea ai adus?

– De alea nu am adus. Nu au venit ruşii.

– Ăă! Poate săptămâna vütoare. Alea se caută acum.

– Săptămâna vütoare plec la Viena.

– Ăă.

– Are coniac şi nişte fleacuri, zice doamna când terminăm... Dacă vrei acasă, aşteaptă-mă mai spre seară în centru la statuie.

– Mulţumesc, zic, stau mai multe zile pe aici.

– No, să vedem. Coniacul ăla...

Întotdeauna când aud ceva care nu-mi sună bine, am nişte replici afurisit de deştepte. Hotărăsc că e mai bine să-mi ţin dinţü în gură, mai ales că mustăciosul se oferă să mă transporte cu maşina în oraş. Pe drum îl întreb :

– De mult pe aici?

– Îââ, face.

– Ascultă, ştü unde vine strada asta? Du-mă acolo.

Constat că e băiat bun, păcat că nu are o bucată de săpun prin depozitul ăla. Il rog să oprească lângă o florărie. Cumpăr un buchet de flori şi la drum. Mă lasă în faţa unui bloc arhitectură neoclasică început de eră nouă, numai cărămidă aparentă, geamuri înalte în poziţia „perfect vă aliniaţi” şi sfinţi în sutană pe la colturi.

În mai puţin de cât i-ar trebui lu' babacu să spună bancul ăla cu Bulă pe post de împărat, ajung la etajul trei şi pun soneria în funcţiune. Îmi bate inima ca la ăia ce se dau în stambă cu pirostrüle pe cap. Nu aştept prea mult. O doamnă în capot japonez

şi un kil de fard pe sub ochi, cu un coc de fum gata să se evaporeze : –Ighen?

Intind florile convins că trebuie să apară tipa ca să-şi expună merele purpurii prin neglije.

– Pentru Ildiko.

– Do you speak English?

– Of course, răspund. Sigur.

E bine, gândesc, avem pensionul de bază. Urmează un talk show galopant gen maestrul Tucă. Florile? Pentru Ildiko. Eu sunt ăla. Ăla de acolo? Chiar eu, prietenul ei. A, da, cel cu scrisorile. Şcolile înfrăţite. Ce frumos. Educativ. Şi Ildiko? Nu e acasă, e plecată cu soţul la voi la Marea Neagră.

– Sotul dumneavoastră? Adică taică-său. – Nu, cu Ioska, soţul ei.

– Vreţi să spuneţi că e măritată? De când?

– De o săptămână. Dar ce ai tinere, you are not well, nu te simţi bine?

Superb, ca Mary când se da cu patinele pe sub gheaţă. M-a apucat numai aşa o ameţeală. Nu ştiu de ce se învârte scara asta.

– Au avut o nuntă grozavă la restaurant.

– Vai ce frumos, ce bucurie pe ei. Să-ţi moară capra. Să te umpli de fericire. Mulţumesc, nu beau ceai, am venit numai aşa... Cu ce mă ocup? Sunt om de afaceri la firma „Circoteca International”. Om de afaceri, vai ce interesant !

Superb. Sigur, mai poftesc, şi o iau pe scări în jos.

E afurisit de cald pe aici. Îmi scot geaca, o bag în sacoşă şi pornesc cu a patra prin toate fundăturile. Îmi vine să plâng, dar nu pot. Nu am mai plâns de când a plecat mama. Mai folositor ar fl să mă dau cu capul de pereţü ăştia adormiţi. De ce îmi vine mie ca o mănuşă rolul ăsta de popa-prostu?

Apoi dau la un colţ de unul scos de la naftalină cu o floare la butonieră, învârtind o flanşetă pe care stă un papagal specia „pasăre jumulită”, iar lada aia hârâie un vals. Stau şi mă zbengui

la ei şi floare la butonieră trage papagalul de ceea ce mai posedă din coadă, dar despănatul nu vrea să execute ordinul şi când văd scena mă apucă un râs de se sperie pasărea, iar haine negre râde şi el apoi mă îndeamnă să trag un bilet. Ca sămi aflu norocul. Îl ştiu. Plec şi intru într-un local unde dau gata o pitzza. E clar, cuget eu la cafea, tipa a jucat tare. Merit ordinul „Fazanul emerit clasa I cu flori uscate” pentru realizări excepţionale în domeniul macrofraierologiei şi opera de jale „O zi din viaţa lui Jorj Prostilovici”. Gata. Să nu mă lamentez ca Bill-pistol rapid când şi-a pierdut calul. Închei afacerea. Aşa că plătesc şi plec pe la magazine. Cumpăr lanseta cea mai scumpă ca să aibă ăl bătrân de ce trage pe marginea lacului, apoi nişte fleacuri, pentru Mary, ochelarista din a XI-a, am eu o şustă cu ea, şi pornesc spre centru ca să mă învârt pe acolo, dar simt că mi-au plecat bine caü-putere de acasă, aşa că trebuie să o şterg de pe aici, mai bine merg la gară să prind un tren, dar mai întâi să cercetez ce e cu acest domn urcat pe soclu ca să împungă cerul cu sabia. După cum îşi ţine gura, e clar că strigă „Victorie”! „Mă uit la el ca Bill la ăla de nu-l lăsa în pace : Mă, big boy, de ce te bagi? Dar mai bine să fiu politicos. – Domnule, lăsaţi spada. Acum sunt la modă rachetele. Mai bine coborâţi să mergem la o cafea. Plătesc eu. Vă înţeleg. Aveţi treabă pe aici. Faceţi ordine.

Un Cielo alb opreşte lângă mine. O doamnă blondă machiată în culorile primăverii deschide portiera:

– Hai, urcă. Şi nu te mai holba ca un prost.

Aşteptare în hol

El priveşte prin geamul cât peretele şoseaua umbrită de ramurile pădurii. La celălalt capăt al holului, recepţionera vorbeşte la telefon: Da, sunt camere libere. Câte doriţi? Şi la „Oltul”. În genunchi pe covor, Femeia cu Nepoţelul îşi caută ustensilele de croşetat lamentându-se că ea „nici aici nu are linişte”.

– Domnu Nămolatu, poftiţi la telefon!

Sare din fotoliu şi aleargă la celălalt capăt al holului. În sfârşit, sosesc. Era şi cazul după trei zile de aşteptări. Cel puţin dacă ar fi o afacere rentabilă!

– Da, eu. Nu au venit. Nu-i cunosc, dar am stabilit în holul acestui hotel, unde îmi permit câteva zile de odihnă. Sigur, voi negocia, fii fără teamă. Sărutări de mâini doamnei Nuţy.

– Ei, ce fac, vin?

– Nu ştiu, stimată doamnă. Era asociatul meu, domnul Şurub, un vestit om de afaceri

– Slavă domnului! M-am speriat că nu mai rămâneţi în hol. Cel puţin aici avem linişte, suntem în siguranţă, la etajele de jos e groaznic, umblă peste tot, nici nu ştii de unde apar. Şi nu mi-e atât de mine, domnule dragă, cât de nepoţelul ăsta al meu. Petruţ, mamă, ţi-am spus să nu te joci cu „Mersul trenurilor”, îl rupi şi se supără domnu’ Nămolatu, dumnealui aşteaptă pe cineva, nu e frumos! Mă mir că la VIII nu au apărut! La IV şi la V e groaznic. Petruţ, mamă!

Fata de la Bar, într-un halat transparent, aduce cafelele pe care le oferă întinzând amical tava. Disertaţia ei, dezvoltată în timp ce spală ceştile de cafea, se referă la „acea capacitate umană extraordinară” de a rămâne în expectativă până la survenirea unui

deznodământ, adică ceea ce numim cu un singur cuvânt „aşteptare”, fiindcă aşteptările îţi dau, aşa, nişte trăiri, o gradare extraordinară a neliniştii, că nu se poate aştepta fără nelinişte, nu?

Apoi reinstalată în micul ei paradis printre ceşti şi sticle cu etichete strălucitoare, spune ceva despre o piesă de teatru, „una dată naibii”, în care doi inşi, nişte prăpădiţi, îl aşteaptă pe unul Godot. A văzut-o la mare, jucată de „nişte tipi” din Bucureşti. Totuşi, una este să aştepţi ca ăia în acel câmp arid şi cu totul altceva holul acestui hotel cu fotoliu adânci şi superbe persane pe jos, nu? El protestează. Aşteptările ar trebui interzise prin lege. Pot să declanşeze adevărate convulsii sociale, ca să nu mai spunem de accidente vasculare şi toate celelalte. El de pildă, a aşteptat ATUNCI douăzeci şi cinci de minute, dar nici cel cu ştreangul de gât nu a trecut prin ce a trecut el.

– Au vrut să vă spânzure?

– Ei, cum vă puteţi închipui aşa ceva, stimată doamnă? Când m-au dat afară din slujbă.

– Parcă spuneaţi că v-au pus primar?

– Asta a fost DUPĂ... În ianuarie. Două săptămâni. M-au defăimat prin gazete aşa că mi-am depus demisia şi am început afacerea de care mă ocup acum.

Pe şosea, o Dacie roşie încetineşte în faţa hotelului şi el are impresia că cineva de pe banchetă din spate face insistent semne. Sare din fotoliu, dar ajunge la geam când maşina dispare la colţul dealului. Figura lui în unghiuri proeminente se lipeşte de sticla fierbinte şi rămâne aşa contemplând şoseaua pustie. Revine dezamăgit. Fata de la Bar spală iarăşi ceştile de cafea cu gândul la ştrand unde trebuie să fie grozav pe o asemenea căldură, recepţionera explică prin telefon că are destule camere libere, Femeia cu Nepoţelul scoate din sacoşă un ghem şi îi spune lui Petruţ să nu se mai joace cu „Mersul trenurilor”. El şi-a luat ziarul pentru a continua lectura articolului început în ziua trecută: „Producţia fabricii aşteaptă să fie trimisă la export...” „Ţăranii

aşteaptă...” „Intelectualii aşteaptă.” Da, se vede că lumea întreagă aşteaptă, ce mai! Adoarme.

Când se trezeşte umbrele pădurii se apropiaseră simţitor de hotel. Îşi vede ziarul bucăţele pe covor şi ochiul său drept începe o zbatere nebună, este gata să urle, dar, tocmai în acel moment, Femeia cu Nepoţelul scoate un strigăt cumplit şi, ca mânată de un resort, îşi ridică rochia deasupra genunchilor, apoi îşi derulează tremurând ciorapii.

– Dumnezeule, sfinte Doamne! Am crezut că umblă pe mine. Aici muream. Domnişoară, adă repede un pahar cu ce ai pe acolo! Vă rog, domnule Nămolatu, nu vă uitaţi.

Poftim. Să ne acoperim acum ochii după ce ne-a terorizat două zile cu neroziile ei, „doamna coafură tip plasă de sârmă”! Se ridică şi începe în zbaterea aceea nefirească a ochiului drept:

– Ce v-au făcut, doamnă, fiinţele acelea nevinovate de vă lamentaţi în asemenea hal? Parcă ar fi năvălit dinozaurii! Ce, n-aţi mai văzut gândaci? Astăzi există peste tot, chiar şi în hotelurile de lux, şi nimeni nu tremură de frica lor, din contră, au devenit chiar agreabili. Ne stricaţi ziua, pe cuvânt!

Femeia cu Nepoţelul bolboroseşte printre scâncete „de ce oare nu am eu linişte nici aici?” Fata de la bar aduce paharul cu apă, femeia refuză, copilul aleargă prin hol fluturând copertele de pe „Mersul trenurilor” ca pe un steag, recepţionera răspunde la telefon, el spune că îi pare rău, a exprimat doar aşa, în mod sincer, o părere, de ce atâta violenţă, doar nu suntem în piaţă. Femeia începe să urle:

– E monstruos să-ţi baţi joc de o văduvă sărmană. Nu e de mirare că te-a lăsat nevasta, iar ăia te-au scos de prin slujbe. Ştii ce eşti? Un gândac, asta eşti! Şi eu care credeam... Or să vină ăia când ţi-o creşte păr pe capul ăla pleşuv!

– Doamnă, până aici! Te conjur să-ţi ţii gura, că altfel nu mai răspund de faptele mele!

În acest moment intrară doi inşi, figuri incerte, în haine de seară, cravate, serviete diplomat. Se opresc în uşa larg deschisă,

de unde cercetează holul. Fata de la Bar exclamă: „Vai ce tipi!”, Femeia cu Nepoţelul îşi adună repede ustensilele de croşetat şoptind fetei să pună de cafea. El îşi îndreaptă cravata, apoi le iese în întâmpinare cu un surâs de bun venit, dar cei doi trec pe lângă el fără să-i arunce măcar o privire. Femeia cu Nepoţelul face semne disperate „Du-te după ei, ce mai stai!” Fata de la Bar întreabă cât zahăr să pună, nepoţelul sare din fotoliu în fotoliu, recepţionera răspunde la întrebările celor doi, arătând spre pădure, ei se îndreaptă spre geam, unde cercetează nu prea e în clar ce, şoseaua sau maşinile parcate în faţa hotelului. Se întorc şi pleacă spre ieşire cu acelaşi pas sigur, apăsat.

– Nu vă supăraţi, îi opreşte el descumpănit, dumneavoastră căutaţi pe cineva?

– Nu.

Mama şi fiul

– De azi dimineaţa ai scos de o sută de ori vorbele astea din gură. Să fi rămas, ca să aud neroziile lui Hurbeanu? Că de era om cu cap, îşi punea lăcat la gură şi nu zbiera că-s muierea proastă, bună să cat de vaci pentru zece lei pe noapte. Să nu-i dau lui învăţătură, auzi, că el ştie mai bine, a fost douăzeci de ani şef de depozit, o lucrat cu acte şi cu oameni învăţaţi. „Feciorul dumitale, dragă cuscră, zicea, nu are maniere, adică nu se ştie purta, că stă toată ziua pe şantier în loc să-şi vadă de nevastă. Ce dacă s-o dus şi ea la bar cu un fost coleg? E tânără ce să facă?" „Numai că o nevastă nu umblă prin birturi cu alţii." El, că fata lui a avut partide bune, adică peţitori, doctori, profesori, un popă… „Apoi, zic, feciorul meu a fost cel mai prost dintre toţi, alt fel cum?" Se vede treaba că nu le-o căzut bine. Nora-mea taman adusă cafeluţa şi se slobozi mai ceva ca a lu' Suduitu; „Tăticule, uite cum ne insultă!" iar Hurbeanu, socru-tu, sare la mine: „Uite ce e! E adevărat că le-ai dat bani, adică le-ai trimis prin neamul ăla al vostru, pentru mobilă, mă rog, era de datoria dumitale, dar apartamentul ăsta e luat şi pe banii mei, trei camere şi dependinţe, nu se compară, aşa că nu ai ce să mai cauţi în casa asta! „ No, spune, ce ai fi făcut tu în locul meu?

Deşi ninge încă de dimineaţă ca în ţinuturile cu zăpezi veşnice, bătrâna şi-a pus hainele ei cele bune, sumna neagră, lungă până în vârful bocancilor, cămaşa albă, cu vârste negre pe la mâneci, cârpa neagră de lână cu ciucuri. Acum tocmai îmbracă cojocul de piele, pe care niciodată nu l-a purtat pe o vreme ca asta. „ Le poţi duce afară... Dacă nu au venit şi tu cu o maşină, ca tăt

omu'. Ne-om duce prin ţarnă, că pe uliţă o dat apa. Dar grăbeşte-te! Nu mai avem prea mult timp...

Cel două sacoşe au înghiţit aproape un porc. Mai mult le târăşte până afară. Scoate săniuţa din şură şi o aduce în faţa treptelor, apoi aşează sacoşele în lung. Privite astfel, par două animale adormite. Trece funia peste ele legându-le strâns.

... Nu era ceva nou pentru el, deşi luase cunoştinţă de vizita bătrânei în altă variantă, evident, în defavoarea ei. Nici nu se putea altfel, din moment ce el nu se afla acasă. Din numărul zilelor petrecute împreună în cei zece ani de căsnicie, puţine au fost fără reproşuri, sau cel puţin liniştite. Dacă aduce ceva din oraş când vine acasă, de ce aduce, cine l-a rugat? Dacă nu aduce, de ce vine cu mâna goală, ce, el nu are casă, numai noroiul dintre blocuri pe cizmele alea bădărane de cauciuc? De maşină nu are voie să se apropie, ce, te-ai însurat pentru maşină? Dacă o întreabă unde a fost, ea are răspunsul ei: ce te priveşte pe tine, te întreb eu unde umbli? Şi totuşi, vizita bătrânei ca să-şi vadă nora, în loc să precipite lucrurile, a adus un fel de linişte suspectă, dar şi nişte replici noi pe care Jana le utilizează cu cele mai neaşteptate nuanţe: „Vorbeşti ca maică-ta. Te-ai aşezat pe canapea ca bătrâna; ei, poftim, se crede spiritual ca maică-sa!"

Ea încuie uşa şi pune cheile în cuiul bătut anume. „Tot acolo o pui?", întreba el în timp ce încearcă sania. „Tot. Ai uitat vorba de pe la noi, că încuietorile îs pentru oameni cinstiţi?

Străbat ţarina spre gară. În spatele săniuţei, bătrâna păşeşte adusă de spate, aşa cum umblă de mulţi ani, şi povesteşte, de fapt repetă cine ştie a câta oară de azi dimineaţa, cum a plecat atunci în toiul nopţii la gară şi cum s-a jurat că nu va mai pune vreodată piciorul acolo. „Când ai luat-o, nu ne-ai spus nimic, ai făcut după capul tău, iar bietul taică-tău, fie iertat, tare s-o necăjit din asta. Să nu vină ea în atâţia ani, dacă n-o putut la îngropăciunea lu' socru-su, barem altădată, să vadă cel puţin unde i s-o născut bărbatu'.

Acum ce să mai vorbim! Te-or prins sloiurile pe la tâmple, de tot prunc ai rămas. Ce era să fac, să fi rămas la uşa voastră?”

„Eram pe şantier, mamă, am probleme, nu pot să plec când vreau... Nu te necăji. Cât de curând voi veni acasă. Aici ne e locul... Ce rost mai are..”.

Zăpada, moale, apoasă, trece peste picior, iar ţesătura deasă de fulgi se adună necontenit îngroşând stratul pufos, ce pare mai mult maroniu decât alb. la gară, toţi îl salută cu respect. Pe unii dintre ei nici nu-i cunoaşte. Sunt tineri, în paltoane elegante, au în sânge oraşul prin felul lor de a fi, par nişte vizitatori la sat, nu odraslele celor de pe aici şi se comportă de parcă nu sunt legaţi de satul acesta, de gară, de zăpada ce cade în jurul lor. „A, domnu’ inginer Vasile Hunea! îl întâmpină impiegatul de mişcare. Poftiţi la bilete. Imediat intră. Ce mai e nou pe la oraş? Mai construiţi, construiţi? Poftiţi, v-am dat antâia. Nu venirăţi cu doamna? O fi având treabă, acu’ de sărbători... Mai feciori, ajutaţi-l pe domnul inginer la bagaje!”

Un timp tăcură, atenţi la glumele celor din jur, privind plasa deasă de fulgi întinsă prin întunericul ce se înfiripa. „Cât am stat atunci, la voi, în ceasul acela, am înţeles multe, spuse bătrâna pe când trenul intra în gară. De azi dimineaţă am vrut să-ţi spun... ” „Să vă ajutăm, domnu’ inginer, se vede că îs grele. Venirăţi şi dumneavoastră la tăiatul porcilor? E un obicei frumos şi numai pe la noi se mai păstrează... Uite-l că vine. Abia se târăşte prin neauă. Nu venirăţi cu doamna?”

„Nicule, mergeţi voi înainte, că mai am de vorbit cu Vasile... Am priceput atunci că nu-i fată rea, da nu o crescut printre oameni ca lumea. Dacă aţi avea şi voi un prunc... Să nu o laşi, mamă! Auzi? Să nu o laşi!”

„Asta, domnu’ inginer, pică tătă noaptea, da nu-i bai. Îi faină neaua!”

Ori mori, ori rămâi tâmpit

La chioşcul de ziare din centru este închis de două săptămâni. În geam, un cartonaş scris cu negru: căutăm vânzător. Ce ar fi să încerc? Şi iată-mă zăvorât pe dinăuntru în cutia albastră jumătate numai sticlă, stând în spatele geamului glisant ca salariat al Societăţilor de difuzare a Presei Scrise. Mai rotunjesc pensia. În plus, am la dispoziţie principalele ziare şi reviste încât nu mai cheltuiesc banii pentru aşa ceva. Le răsfoiesc când nu am clienţi. Apoi oraşul. Sunt în contact permanent cu ceea ce aş putea denumi cu o sintagmă mai puţin relevantă, suflul cotidian, ori existenţa diurnă. Cel mai mult mă atrage spectacolul de alternanţe luminoase oferite de noile firme printre care şi vechile relicve cojite de vreme, Alimentara şi Confecţia cu tradiţionalele vitrine sărăcăcioase: Corina and Son, Cristian SRL, John's Shop, Anda, dar mai ales cea de pe colţ „Armonia Snack-Bar” care închide şi deschide toată noaptea un ochi luminos spre sufletul oraşului. Blocul de pe colţ, la parterul căruia se află barul, la întretăierea Bulevardului Brătianu (fost Karl Marx), cu strada Lungă, l-am terminat prin 1985. Denumirea de „Armonia” se datoreşte primarului de atunci, tov. Stanu, cel care a sfârşit într-un tragic accident de tren. Era un om imprevizibil, mereu nemulţumit, de la care eu, ca şi constructor, ştiam întotdeauna la ce să mă aştept prin şedinţele lui de analiză. Mă ridica cel puţin de două ori pe lună în picioare: Te dau afară după ce te dau pe mâna organelor! El a devenit clientul permanent al noului local, cel mai select din oraş, unde nu plătea niciodată şi mai făcea şi un fel de şedinţe de înjurături cu cei de pe la mese până când l-au atenţionat şefii săi ceea ce a determinat o schimbare de comportament: Nu mai bea în

local, ci în biroul şefului de unitate. – Mă dumnezeii voştri, vă dau afară, strigă acolo. Eu v-am făcut oameni.

Prezenţa mea aici în chioşc a şocat. Hunea Vasile vinde ziare în centru. Dar minunea s-a dizolvat în cotidian ca orice fapt ieşit din comun astfel că mi am recâştigat notorietatea de pe vremea când construiam blocuri.

– O, ce onoare! Poftiţi, stimate domnule Pielaru. Da. „Adevărul" şi „România mare"... Vă rog să nu-mi mai spuneţi inginer. După cum ştiţi, numele meu este Vasile.

Nu a luat restul: o sută de lei.

După trei luni în spatele geamului glisant, m-am obişnuit şi cu asta, în ciuda faptului că treizeci şi opt de ani am fost cel mai înverşunat duşman împotriva bacşişurilor de unde scandalurile cu soţia şi socrul meu, fost şef de depozit, care avea principiul: „Trebuie să pice ceva". Cred că avea dreptate. Era dominantă subtilă a vremii mascată de sloganurile onorabile despre cinste şi demnitate, trăsături definitorii ale omului de tip nou. Ăsta, care mi-a lăsat o sută de lei, cred că în bătaie de joc, Pielaru, a fost magazioner-şef la noi. Când l-am angajat, avea doar un geamantan vechi de nuiele, dar peste doi ani poseda apartament cu trei camere şi maşină, iar mai nou cea mai modernă vilă pe Bulevardul Revoluţiei...

– Sărut mâinile, stimată doamnă Nuţy. Poftiţi ziarele dumneavoastră... „Iubirea" nu a venit. Numai „Sexy Party". Douăzeci şi cinci de mii. Mulţumesc, păstrez restul. Salutări domnului Şurub. Regret că nu mai pot frecventa barul. Medicii...

Doamna! Asta vindea lozuri în plic şi trecea drept regina amorului în această parte de ţară, până ce s-a căsătorit cu Şurub şi el magazioner la noi, omul care şi-a făcut averea cărând cu sacoşa. Astăzi este patronul barului „Armonia" căruia i-a agăţat de coadă un adaos cam fără acoperire: Snack-Bar. Mai are apoi două magazine şi tot felul de SRL-uri.

– Să trăiţi, domnule director!

– Bună dimineaţa, domnule subinginer Şpan. Vă rog să nu-mi mai spuneţi director. Ştiţi cât de lamentabil am sfârşit atunci.

– Pentru mine aţi rămas acelaşi om deosebit. Regret profund ceea ce s-a întâmplat dar acelea au fost vremurile. Acum sunt altele. Două mii de oameni fără slujbă, disponibilizaţi cum se zice.

– Parcă aţi făcut grevă.

– Am făcut, dar nu ne-a luat nimeni în seamă, iar când am blocat şoseaua au pus scutierii pe noi.

– Îmi pare foarte rău.

– Pentru că, vedeţi dumneavoastră, în democraţia noastră ai voie să strigi tot ce doreşti, chiar să-ţi dai foc ca aia, dar numai la tine acasă.

– A, bună dimineaţa, domnule profesor. Poftiţi. Regret, dar nu ne vin ziare literare. Nu se caută. Acum se citeşte numai politică şi reviste de astea cu femei goale, sau „Dracula”, „Atac la persoana”, „Fenomene paranormale”.

– Pe asta ar trebui să o citeşti, domnule profesor, să vedeţi cam ce ne aşteaptă.

– Domnule subinginer glumeşte. Mai poftiţi! Aud că şi dumneavoastră, şcolile, intraţi în grevă. Aţi avut? Sper să fie cu noroc. La revedere, domnule profesor.

– Asta e cu adevărat un om fericit fiindcă nu-l interesează lumea reală. Dă-i reviste literare, pe care le citeşte de o viaţă, şcoală, copii care să sară peste bănci, cafeaua la „Armonia” şi e în lumea lui...

– Este şi el în pragul pensionării. Cu ce să vă servesc, domnule subinginer?

– Domnule director, mă scuzaţi ştiţi obişnuinţa, au un post la primărie, nu aţi putea vorbi cu primarul, că sunteţi prieteni buni.

– Am fost. Aş face-o cu dragă inimă, domnule Şpan, dar nu cred că am acces în biroul primarului... Poftiţi, mai am un exemplar din „Avântul”.

Ceea ce nu-şi mai aminteşte acest domn sunt acele chefuri nocturne pe care le făcea în compania actualei doamne Şurub şi a soţiei mele în vila unui influent demnitar local de unde soţia mea se întorcea dimineaţa turmentată de alcool, cu o predilecţie, care te îngrozea, pentru scandal. Tema: banii pe care „un neisprăvit ca mine” nu-i putea avea deşi eu eram printre oamenii cei mai bine retribuiţi din întreprindere.

După revoluţie, m-au pus director la „Prefabricate”. Un an de zile lucrurile au mers bine până când au început revendicările sub auspiciile sindicatului condus de domnul subinginer Şpan: dublarea salariilor, al treisprezecelea salar, tot felul de facilităţi, dar nu se întrebau de unde bani. Au luat refuzul meu, categoric, dar corect argumentat, drept o sfidare, şi au ajuns la concluzia că am mentalităţi învechite de nomenclaturist, deci incapabil de a se adapta vremurilor noi, aşa că m-au scos în huiduieli pe poarta fabricii. Noul director a dublat salariile, a acordat toate facilităţile, şi-a triplat propriul salar văzându-şi liniştit de afacerile personale. În doi ani datoriile fabricii au atins cifre astronomice. Acum mi se plâng tot mie că sunt disponibilizaţi cum se numesc cu eleganţă cei care rămân fără slujbă, dar nu pot să înţeleagă realitatea că o fabrică nu poate exista doar pentru a oferi locuri de muncă.

– Nene, a zis tata dacă este „Râsul lumii”?

– Este.

– Şi, „Domnu' Goe”?

– Şi... Poftim. Dar nu ai bani destui. Încă o mie... Îi aduci mâine.

– Bine, nene..

Dacă până în 1989 am păstrat aparenţele ca să nu intrăm în vizorul autorităţilor ca un cuplu cu abateri de la morală, despărţirea a devenit inevitabilă imediat ce s-au oferit paşapoarte. Divorţul s-a terminat într-un timp record (nepotrivirea de caracter şi diferenţă de vârstă) şi soţia mea a plecat îndată ce s-a văzut în posesia numelui părintesc, fiindcă liberă şi independentă a fost întotdeauna, cu un austriac venit la noi cu ajutoare umanitare. Eu

am rămas în apartament şi cu o datorie imensă către fostul meu socru pe care le-am plătit din banii obţinuţi pe casa părintească de la ţară, rămasă pustie după ce a murit mama.

– Salut, constructorule! La vremuri noi meserii noi... Stai în geam şi cugeţi.

– Să trăiţi, domnule colonel. Nu, numai stau. Poftiţi „Infractorul”.

– Ce mai ai?

– De toate. Parlament, moţiunea de cenzură e în toate ziarele, război în Golf, femei goale.

– Să fie atunci cu femei goale. În Golf e groasă rău. Material pentru ăştia care scriu gazetele. Ce s-ar face ei fără evenimente? Parcă sunt planificate.

– Cu greva? Chiar aţi intervenit?

– Am rezolvat-o prin mijloacele noastre. Trec eu într-o zi pe la tine să mai discutăm.

Altădată trimitea subalternul să te aducă la el pentru „discuţii”, cum mi s-a întâmplat şi mie când am fost cercetat la insistenţele ăluia de la CC pentru consum de materiale peste normativ.

– Poftiţi, doamnă directoare. Da „Bursa” şi „Jurnalul oamenilor de afaceri”. Vă rog să nu-mi mai spuneţi inginer. Eu sunt Vasile, pensionar. De trei ani primesc pensie. De ce să-mi fie greu? Fac munca asta cu plăcere, aşa cum construiam altădată blocuri... E adevărat, am avut ceva oferte. În special politice. Vă mulţumesc, dar trebuie să vă refuz. Firma pe care o conduceţi are nevoie de oameni tineri... Mai poftiţi.

Nenorocirea este că acum nu am voie să mă mişc. Stau întins pe patul de la Reanimare de o săptămână. Infarct... Şi tocmai acum când a intrat spitalul în grevă. Astăzi au venit după chei. Nouă vânzătoare este o doamnă disponibilizată, inginer ca mine. Îmi va fi foarte greu fără chioşcul de ziare. Dacă voi mai fi

în situaţia de a dori ceva. La ce bun? Nu am rude, nu am prieteni. Tocmai asta e, mi-e teamă să nu ajung ca atâţia alţii în vreun azil sordid, ori neputincios ca nenorocita de alături, 80 de ani, adusă azi noapte cu temperatură şi accese violente de tuse. Aici nu ne sfiim unii de alţii. Aici suntem egali. Muribunzi ţinuţi în viaţă de oamenii în halate albe care au ieşit azi cu placarde în stradă. E subalimentată, slabă ca o scândură, cu faţa ca o coajă de pâine uscată. Dar uite că are chef de vorbă. Îi răspund că acum mă doare capul. Horcăie. Până la urmă înţeleg.

– E meningită şi scleroză.

– De unde ştiţi?

– Cunosc foarte bine asemenea cazuri de pe când lucram la Secţia sanitară... Astăzi foarte multă lume suferă de asemenea boli ca şi atunci. Odată, în tren, hi, hi, hi, hi, hi, era iarnă, un tovarăş, îl durea capul... Era şi un tânăr cu capul gol... Astăzi foarte multă lume are capul gol... Îşi pierduse pachetul... Eu întotdeauna aveam la mine medicamente...

Respiră aşa de greu că se îneacă după fiecare enunţ iar pieptul i se ridică şi se contrage ca un burduf de acordeon, hi, hi, hi, hi. Dacă moare?

– Soră! Soră! Repede!

I se injectează un calmant. Adoarme. Când îşi revine aproape de prânz. pare reconfortată ca după o noapte de odihnă.

– De meningită hori mori, dohomnule gragă, hori rămâi tâmpit. Eu ştiu că am avut. Şi se tratează foarte greu... Pensia e mică, nu ajunge nici pentru întreţinere şi pâine... Odată, într-o iarnă, eram în tren... eu întotdeauna aveam la mine medicamente...

Adoarme. Se aşterne pentru puţin timp o linişte de parcă îmi aud şi durerea din cap. Medicul, fiul unui coleg de pe şantier, spune că mă ţine aici încă două săptămâni până mă pune pe picioare. Acum e şi el în stradă. Străbate până aici vuietul: Mincinoşii! Mincinoşii! Vrem salarii decente nu pomană! Ho!

Suntem un popor receptiv. Învăţăm repede. Dacă mă gândesc bine, aş putea să-mi cumpăr un chioşc cu ceea ce mi-a mai rămas din banii obţinuţi pe casa părintească. Poate chiar pe acesta. Sper să fie de vânzare…

Sărmanul Al

Directorul: Vor veni chiar astăzi. Grecul posedă toate documentele.

Actorul-în-prag-de pensionare: Nu le-aţi spus că avem un mort aici?

Directorul: Sigur că le-am spus. Îl cheamă Vanghelis. Pe ăla, nu de mort zic. De aici pleacă în Venezuela pentru afaceri.

Actriţa: Să plece sănătos!

Directorul: Nu renunţ. Tribunalul a hotărât în favoarea lui.

Actriţa: Ieşim în stradă. Chemăm copiii, oraşul.

Actorul: În privinţa oraşului sunt sceptic. Frumoasa noastră urbe nu are timp pentru teatru. Le are pe ale sale. Cine este doamna de acolo?

Actorul-în-prag-de-pensionare: Fiica defunctului, iar ceilalţi, membrii familiei. Nu l-au vizitat niciodată. Au găsit, în sfârşit, momentul ... Aici nu aduce nimeni ceva de băut şi nişte sandvişuri? Am stat toată noaptea lângă blestematul ăsta de Al. A apărut ceva în ziar?

Actorul: Anunţul. „Teatrul de estradă din localitate anunţă cu durere încetarea din viaţă a marelui actor Al Victor-Amaru, fost director ...” .

Actorul-în-prag-de-pensionare îl întrerupe nemulţumit. Un text incorect. Şi încă în pagina a treia la Diverse. Actriţa, trup de viespe, brunetă autentică, ochi meniţi să uimească lumea, spune că trebuie expus mai în faţă, referindu-se evident la sicriu. Actorul o contrazice. Acolo e prea multe lumină. Morţii nu se expun în lumină.

În holul teatrului stau în fotolii, pe scaune sau în picioare, mai multe persoane în costume negre predominând negrul. Membrii familiei, sosiţi chiar în acea dimineaţă, veghează lângă sicriu. Fiica, o blondă înaltă cu trăsături fine, puse în evidenţă de pălăria neagră, cu boruri întoarse, de sub care se revarsă părul în valuri, îşi şterge mereu ochii. În dreapta stă soţul, pe nume Şurub, un domn complet chel, dar radiind de sănătate, în costum din stofă englezească, în stânga fiul, un preadolescent cu ochelari, obosit. În faţa lor suspină sora defunctului, Scumpina, o doamnă aspru cărei timpul a lăsat ceva urme estompate totuşi cu ajutorul serviciilor de înfrumuseţare.

– Uitaţi-vă, dragă Nuţy, în ce hal l-a depus aici! El, care toată viaţa a fost un pedant. Nu a găsit altceva decât balnonzaidărul ăsta jerpelit? Şi dacă nu le-aş fi trimis. Trei sute de dolari numai luna trecută.

– Dragă tanti Scumpina, femeia asta a fost numai o pacoste pentru el. Nici nu ne-a anunţat. Noroc că ai trimis dumneata telegrama.

– Bine că aţi venit. Ce mă făceam singură printre ăştia? Uitaţi-vă şi voi, parcă se ceartă.

– Ajungeam mai repede, dragă tanti, dar nu am reuşit să trecem din cauza greviştilor. Au ocupat şoseaua. Au venit scutierii de i-au gonit.

– Chestii de astea se întâmplă şi la noi în America.

Directorul: Stimată domnişoară Silvia, sunteţi un star al teatrului nostru, o ştie lumea, la politică însă nu vă pricepeţi. Sau poate nu o înţelegeţi. Ne opunem, evident, dar care va fi rezultatul? Acelaşi. Nu sunt vremurile sub om, ci bietul om sub vremuri, cum spune cronicarul.

Actorul-în-prag-de-pensionare: Fals. Complet fals. Actorul, domnilor, este un om al timpului. Nu există demnitate în stat pe care el să nu o poată onora. Suntem, sau ar trebui să fim, minţile

cele mai luminate. Exemplele sunt numeroase. Mi-e lehamite! Aici nu aduce nimeni nimic? O cfafea, fursecuri…

Regizorul: Jocul hazardului şi atât tot. Am spus-o de atâtea ori la repetiţie. Chiar acum suntem în plin spectacol.

Actorul-în-prag-de-pensionare: Domnilor, eu am crescut la şcoala marelui Stanislavsky, ca voi toţi de altfel. Am creat cel mai bun Gulliver, încât am fost solicitat chiar de Bucureşti. Mi-a fost sortit însă acest loc pentru a fi la toate măgăriile voastre. La mârşăviile voastre.

Actorul: Vă referiţi şi la mine, scumpe maestre?

Actorul-în-rag-de-pensionare: Dumneata eşti prea tânăr, nu ai avut nenorocul ... Ce să mai spun.

Directorul: Maestre, dacă nu încetaţi, eu mă ridic şi plec.

Actorul-în-prag-de-pensionare: Nu pleci. Nu te lasă conştiinţa. Aia pătată… E prea încărcată. Ştii câte roluri a creat? Vă spun eu. Peste două sute. De câte ori nu a salvat el teatrul ăsta!

Regizorul: Teatrul, dragă maestre, s-a salvat întotdeauna singur şi o va face şi acum. Teatrul există şi atât.

Actriţa: Vorbe, vorbe, bunule prinţ.

Regizorul: Aş spune ceva mai mult: Spectacol. Ne aflăm într-un spectacol fluviu. Peste tot actori şi păpuşi. Actorii devin la rândul lor păpuşi. Păpuşile devin actori. Suntem în plin spectacol cu Al Victor-Amaru în rolul principal. Recuzita: Sicriu de la cooperativa invalizilor, costumaţia, derizorie, figuranţii, patru provinciali cu pretenţii. Marele Regizor le pune în scenă pe toate.

Directorul: Vorbim în mod exagerat de mult. Şi în mod inutil.

Şurub, care s-a apropiat timid de grupul actorilor: - Domnilor, dacă sunt probleme, putem contribui şi noi cu suma necesară. Răposatul mi-a fost socru, deşi nu am avut onoarea să-l cunosc. După câte înţeleg, a fost un păpuşar vestit pe aici.

Actorul-în-pag-de-pensionare: Actor, domnule! Dumneata cunoşti cuvântul genial? Mă bucur. Asta a fost cel pe care l-ai

numi socru şi păpuşar. Un geniu. Asta o spun eu care l-am agreat. Ne-am detestat reciproc. Cu ce vă ocupaţi, domnule?

Şurub: Cu afacerile. Sunt om de afaceri.

Directorul: Respectele noastre. Şurub, parcă aţi spus, nu? Contribuţia dumneavoastră va fi binevenită în circumstanţele actuale, fiindcă teatrul suportă cheltuielile de înmormântare.

Familia s-a retras pe canapeaua de lângă geam. Nuţy întreabă ce e cu „ăştia”, parcă se ceartă. Doamne, ce privire are tânărul cu păr ondulat! Te pătrunde până în suflet

– Nu fi supărată pe ei, dragă nepoată, că ţi-a fost tată, şi chiar dacă s-a comportat cum s-a comportat, să ştii că numai ea e de vină, i-a luat minţile să plece cu ea din orăşelul nostru drag şi să vină aici la marginea ţării, el care avea acolo funcţie de răspundere, da a venit Venturia asta cu teatrul de lălăituri de-i zice estradă, iar el s-a încurcat în seara aia cu ea, că era bărbat din ăia, moartea femeilor, brunet cu ochi albaştri, uită-te numai la el, că de la el ai moştenit părul, dantura, toate, numai că tu ai ieşit blondă ca maică-ta, care a aflat şi de supărare a plecat cu unul, că nici ea nu era de biserică, aşa că pe tine, dragă Nuţy, te-a lăsat în seama lui, iar el te-a lăsat în seama mea şi a plecat cu asta, scorpia, şi din leafa aia mizerabilă de la IGO am trăit amândouă şi ca pe copilul meu te-am crescut, din leafa aia amărâtă de portăreasă, că de la şaptesprezece ani de când m-a părăsit beţivul ăla mi-am purtat singur de grijă, că am fost copii orfani fără părinţi.

Scumpina iese să-şi dezmorţească picioarele. Revine în hol în urma unei femei, tânără, elegantă, care se apropie de sicriu, depune un buchet de flori la picioarele mortului, îl priveşte câteva momente, apoi pleacă. Probabil una din alea! şopteşte Scumpina, continuând amănuntele despre „nefericitul ăsta de Al”, care a plecat cu Scorpia şi a lăsat-o pe Nuţy în seama ei să o crească din salarul ăla mizerabil, el care a avut post de răspundere acolo în oraşul lor, nu a trimis nici măcar o scrisoare, câteva rânduri acolo ca să ştie de el, până ce a aflat din ziar că s-a făcut comediant, că

tot ştia el o mulţime de glume, şi-a luat marele premiu, el care avea şcoala de marină terminată şi urma institutul la fără frecvenţă.

– Spune mai bine cum o duci tu acolo în America, întreabă Şurub.

– Cum s-o duc. Muncesc. Că numai de muncă am avut parte toată viaţa. Şi de necazuri. Din cauza lor am plecat din ţară, de ele am parte când mă întorc. Vă fac chemare la vară să vedeţi şi voi ...

– Vai, dragă tanti, ce bună eşti! Nick, mamă, vină să o săruţi pe mătuşa ta, tanti Scumpina! Ne cheamă la vară în America!

Administratorul: Un beţiv şi un curvar, asta a fost.

Actriţa: Nu pentru asta îl turnai acolo la ăia, ci pentru glumele alea nevinovate.

Actorul-în-prag-de-pensionare: Corect. Ei l-au băgat acolo. Ca să nu mai pomenim de ce s-a întâmplat după ce a ieşit de acolo. A trăit din mila prietenilor până ce a primit pensia.

Directorul: Vorbeşti de parcă nu ai avea habar de ce vremuri am trăit. Ce puteam să fac? Să mă lupt cu ei?

Actorul-în-prag-de-pensionare: Asta nu puteai, în adevăr, dar un cuvânt aveai totuşi de spus. Te aflai prin toate comitetele, la festivităţi cu pieptul plin de decoraţii. Dar să zicem că nu puteai. Atunci articolul acela defăimător în ziarul local de ce l-ai publicat? O mârşăvire. Şi totuşi nenorocitul Al te-a iertat. În loc să te pocnească peste fălci când a ieşit de acolo, te-a sărutat pe amândoi obrajii.

Directorul: E adevărat. Pentru că s-a convins că nu eu am scris acel articol.

Şurub: Domnule director, poftiţi, am semnat un CEC cu o modestă contribuţie din partea firmei noastre. Cu siguranţă veţi acoperi toate cheltuielile.

Directorul: Sunteţi prea generos, domnule. Şurub parcă aţi spus. Nu cumva aveţi relaţii la forurile cele mai întâlnite ale tării? Vor să ne ia teatrul pentru a fi transformat în depozit. A apărut un

individ de aiurea. Pretinde că străbunicul său a ridicat clădirea în secolul trecut.

Şurub: Nu, dar putem încerca.

Actriţa, lângă catafalc: Iartă-i Al pentru tot ce ţi-au făcut. Ai fost un bărbat adevărat. Nu voi uita nopţile noastre.

Nuţy, în partea opusă: Dumnezeu să te ierte, dragă tată. Te-ai dus aşa cum ai trăit. Nu ai venit măcar la nunta mea. Eu te iert.

Intră Veturia cu câte un coş greu în fiecare mână. Bustul, lumânare, pare al altcuiva, luat de la o adolescentă şi pus la un cap cu o faţă ridată, pământie, machiată strident. Înşiră pe măsuţe farfurii de carton cu sandvişuri şi prăjituri, apoi toarnă vodcă în paharele de plastic.

– Luaţi ca să-l primească bunul Dumnezeu în împărăţia Sa, că multe a pătimit. Cum te duseşi tu, dragul meu, şi mă lăsaţi singură ca să-mi duc zilele din amărâta asta de pensie. Ce mă fac eu acum fără tineee!

– Cumnată dragă, se înduioşează Scumpina, te rog linişteşte-te! Te mai ajutăm şi noi, că oameni suntem.

– Sigur, tanti Venturia, te ajutăm şi noi. Nicky, mamă, vină să o săruţi pe tanti Venturia, soţia bunicului tău!

– Să trăieşti puiule. Ce bine semeni cu el! Uitaţi-vă! Nsul, ochii, profilul. Toate sunt ale lui Al. Ce să facem dacă viaţa ne-a prins în chingile ei. Nu prea am loc acasă, dragii mei, dar ne vom înghesui, ce să facem.

– Mulţumim, tanti Venturia, sunteţi foarte bună, dar noi trebuie să plecăm imediat după ceremonie. La cât vine preotul?

– Numai la două. Mai are două cununii şi o înmormântare.

Este greu de precizat momentul în care tânărul actor a ajuns lângă încântătoarea fiică a defunctului ca să-i transmită condoleanţe şi să-i spună că e foarte palidă. O mică plimbare i-ar face foarte bine. E o toamnă blândă, însorită, ce îmbie la scurte plimbări recreatoare. Nuţy îl priveşte uimită cu ochii ei mari în care se poate citi ceva de genul „Vai, ce frumos ştii să o spui”. Ies

aşadar în stradă ca să revină peste o oră cu feţele îmbujorate, Nuţy spăşită, cu privirea în pământ, actorul cu pieptul împins în afară. Spune cu o voce precipitată că au venit „ăia”, tocmai au coborât din maşină.

Iată-i în adevăr. Cel din faţă poartă un costum gri-piper, cu batistă albă în buzunarul de sus, cel din spatele lui, în costum negru, ars de soarele şi obosit, duce o coroană de flori naturale. Directorul se ridică şi rămâne nemişcat în faţa fotoliului:

– Aţi venit, domnilor? Nu s-ar putea în altă zi? Veniţi din partea acelui domn, Vanghelis, nu?

– Nu. Colegi. Ştiţi, de acolo ...

Armonia Snack-Bar

Subinginerul Şpan stă cu ochii pierduţi în scrumieră de parcă în cristalul ei se zbate criza leului hărţuit de incisivitatea dolarului ce ameninţă să ducă pe apa sâmbetei cele douăzeci de milioane primite ca disponibilizat. În faţa lui, frizerul Spumescu îşi priveşte ceasul, unul de aur, primit la concursul de tuns şi bărbierit rapid, să vadă cât a trecut din pauza pe care şi-o îngăduie în fiecare dimineaţă pentru o cafea şi o votcă la barul „Armonia", localul oamenilor cu „cele mai intelectuale preocupări din oraş". Subinginerul se îndreptă de şale şi spune hotărât:

– Direct la bancă mă opresc. Îi scot şi-i transform în mărci. Nuţy dragă, dă ordin să treacă şi pe la noi. E târziu. Aproape unsprezece.

Nuţy, în pantaloni albi şi jachetă neagră, cu o colecţie de bijuterii din aur masiv expusă pe degete, la încheietura mâinilor, la gât şi la urechi, are o privire prevestitoare de furtuni pentru cele două angajate, domnişoarele Mary şi Nely.

– De ce nu vedeţi de clienţi?

– Imediat, doamnă, că nu prididim cu toate.

– Să prididiţi că de asta vă plătesc.

Patroana părăseşte barul cu pas apăsat, milităreşte, şi urcă într-un Cielo alb, parcat chiar la intrare. Ochiul de neon de deasupra uşii clipeşte insistent spre ea: Tu eşti stăpâna aici. Armonia Snack-Bar, proprietate a doamnei Nuţy, locul unde vă puteţi găsi buna dispoziţie.

Spumescu începe visător:

– E grozavă! Îţi mai aduci aminte cum îmi spunea: Spumy dragă, când faci o faptă bună, accept să mă ceri de nevastă. Până la urmă s-a măritat cu urâtul de Şurub.

– Uiţi că eu am fost primul ei logodnic şi, dacă nu o întâlneam pe Mariana, probabil că am fi şi acum împreună. Domnişoară Mary, te rugăm vină şi la noi.

Mary, sub douăzeci de ani, trup de miss-provincia, se apleacă pentru a depune în faţa celor doi paharele cu votcă şi cafelele expunând picioarele rotunde ce se continuă într-un bazin acoperit de fusta de două palme.

– Ce coafură splendidă ai, domnişoară! Ai trecut cumva pe la „Ladies”, salonul doamnelor elegante?

– Acolo să duce numai boita. Eu mă fac singură. Prostiile le vede, da că tragem ca proastele pentru patru sute de mii, asta nu vede!

– Nu fi obraznică! Patru sute, dar ce mai pică nu pui la socoteală.

– Am să vă spun la domnu' Să nu mă faceţi pe mine hoaţă!

În acest moment intră domnul Coşoleanu, patronul magazinului „Green House” SRL, din centru, fostul Aprozar pe care l-a gestionat vreo douăzeci de ani „în timpurile alea grele”, acum un ins încărunţit, în sacoul lui cadrilat adus special de la Viena, oraşul eleganţei. Se aşează la masa celor doi precizând că e stăpânit de o stare de nelinişte probabil din cauza timpului mohorât de afară. Frizerul întreabă cum merg afacerile.

– Prost. Dacă am vândut un sac de cartofi şi o ladă de ceapă. Tu?

– Doi clienţi. Tuns şi bărbierit. Să văd când mă întorc câţi a făcut băiatul… Dumnealui vrea să-i transforme în mărci.

– De ce nu intri în afaceri? Vorbeşte cu Şurub. Cumpără Fabrica de Prefabricate. E în combinaţie cu Agronomul.

– Cu escrocul ăla? Pentru nimic în lume! Mai bine cu Nămolatu şi Dragu. Vor să deschidă un second hand.

– Încă unul? E plin oraşul de secon' handuri. A, vă salut, domnule profesor şi pe dumneavoastră, domnule scriitor. Să ştiţi că am primit ceapă roşie din import. Poftiţi până nu se termină.

Profesorul stă la masa lui din colţ cu spatele lipit de spătar şi citeşte „Lettre Internationale”. La celălalt capăt, tot în colţ, scriitorul, masiv, cu plete bogate, albe pe la tâmple, scrie de zor. Obişnuiţii barului sporovăiesc acum despre preţuri şi şomaj, despre conversiunea forţei de muncă, cum ar putea deveni şi ei oameni de afaceri. Scriitorul, mare consumator de bere şi cafea, închide carnetul de însemnări ca să-şi îndrepte camera de luat vederi ascunsă în priviri spre sală. Adevărul este că trăieşte o adevărată dramă. Toată noaptea a încercat o descriere a localului „Armonia”, mult mai elegant decât altele, cum sunt prin romane devenite celebre, „Herbert”, de pildă, cartea pe care tocmai o citeşte. Ar vrea să renunţe, să încerce altceva, o carte despre arta de a reuşi în afaceri studiind experienţa familiei Şurub, ceea ce i-ar aduce ceva bani în punga goală de disponibilizat, dar el se încăpăţânează să consemneze tot ce se întâmplă aici, numai că nu îl ajută cuvintele, mereu răzvrătite, creându-i, în loc de bucurii, stări permanente de nelinişte, deşi are o bogată experienţă de viaţă, cunoaşte perfect arta compoziţiei predată de domnul profesor de acolo din colţ. Şi astăzi mai ţine minte stiloul acela cu cerneală roşie, nemilos, chiar cu paginile trudite. Alea au fost vremuri cu multe bucurii şi supărări.

– Bună ziua la toată lumea. Domnule profesor, mă temeam că ai plecat acasă. Am o rugăminte.

Domnul inginer agronom Prindescu Marin, manager general la Societatea Agricolă „Lumea Nouă” din comuna Strâmba, consilier judeţean din partea partidului de guvernământ. Îşi trânteşte geanta diplomat pe scaunul de alături, desface haina de piele, scoate celularul şi pachetul de ţigări Rothman. Domnişoara Mery se şi înfăţişează cu tava. Depune în faţa noului venit paharul

cu Johnnie Walker old schoch whisky şi ceaşca de cafea precizând că este Jacobs.

– Domnu' inginer, am şi eu o rugăminte. Să spuneţi lu' mama că nu vin sâmbătă acasă la cules de cucuruz că îs de tură.

– Marie, Marie, nu e bine să te rupi de satul tău.

– Că mai bine rămâneam la sapă.

– Bine, îi spun. Anunţă-mă când vine amicul Şurub. Uite de ce te caut, domnule profesor. E în legătură cu fiu-meu, fie-ar mama lui al dracului! E corigent la matematică. Vorbeşte cu Georgescu, ştiu că sunteţi prieteni, să-l treacă. Spune-i că nu degeaba. Îl dau la pregătire de la anul.

– De ce nu vă ocupaţi de el? Nu obişnuiesc să intervin în asemenea situaţii. Îi voi spune totuşi.

– Să mă ocup de el! Când, stimate domn? Eu toată ziua la muncă, iar zăpăcita aia de maică-sa umblă creanga. Asta e situaţia. Domnule scriitor, aşa avea de scris un drept la replică, la articolul acela defăimător. Ai putea? Îţi pun la dispoziţie toate datele. Ne înţelegem la preţ. Da? Bine, îţi mulţumesc.

Între timp a sosit şi soarele, timid, indecis, cu fiori de început de toamnă cutremurată de secetă. Un cântec devenit şlagăr local se revarsă din pereţi: „O, iubita mea, cum te-ai dat tu altcuiva". Mesele sunt ocupate, unde şi unde câte un loc liber, clienţii intră şi ies, fetele aleargă de la o masă la alta, iar glasurile se rostogolesc în ceaţa de fum. Spumescu se hotărăşte să ofere câte o pizza, că tot s-au obişnuit dumnealor să trăiască din truda maşinilor sale de tuns. Şpan mai cere un rând. Mary ia comanda. Coşoleanu o mângâie pe şolduri. Mary îi zâmbeşte.

– Oameni buni, ce aveţi cu fata?

– A, vă salut, domnule agronom! Te pomeneşti că şi dumneata…

– Amice, nu ţi se pare că eşti cam obraznic?

– Eu? întreabă Şpan cam mirat. De ce? Pentru că nu mi-am desăvârşit educaţia la … Ştii matale unde. La Gheorghe Stefănuţ?

– Iar începi? Să nu mă mai faci şi astăzi nomenclaturist, pe mine care am fost un simplu membru de partid ca toţi de aici, că drept la tribunal mă opresc.

– Du-te sănătos! Nu uita să spui acolo cum ai dat-o afară pe fata aia pentru că s-a pocăit, ori cum ai cumpărat complexul pe un dolar!

– Domnule profesor, îl auzi ce spune? Te rog să reţii tot. Te pun martor. Dacă nu cumva îl şi pocnesc de uită cum îl cheamă.

– Pe mine? Pe mine care am luptata în Revoluţie? Şi dumnealui ce făcea pe atunci? Dumnealui umbla în mare ţinută de gărzi patriotice cu pistol la şold. Şi acum ce face? Acum e în fruntea bucatelor. Ne explică superioritatea sistemului capitalist. Parcă pe vremuri spuneai altfel.

– Domnule profesor, îl dau în judecată. Cer daune morale douăzeci de milioane că tot nu ştie ce să facă cu ele.

Mery aduce pizza şi întreabă dacă vor şi suc.

– Adă suc, adă o găleată de apă să mi-o torn în cap, adă tot ce vrei, iar cu nota de plată te prezinţi la dumnealui, consăteanul tău, marele agronom. Dumnealui plăteşte consumaţia.

– Bine, plătesc, nu este pentru prima dată, dar să nu mă faci pe mine nomenclaturist acuzându-mă de lucruri pe care nu le-am comis.

Cam aici se înfăţişează Butuc şi strigă în gura mare că s-a întâmplat o nenorocire. Asistenţa îl pofteşte afară. Iar vrea să la strice ziua. Butuc insistă aruncând un fluviu de enunţuri greu de decodat. Pe cuvântul lui de onoare că e aşa cum spune. Iar individul cu basculanta cere despăgubiri. Nu-l iau în seamă. Ştiindu-l colportor de zvonuri alarmante. Butuc trage un scaun, ia paharul lui Şpan şi-i soarbe tot conţinutul, apoi repetă toată odiseea. Tocmai acum celularul emite semnale insistente. „A, vă salut, strigă agronomul. Sunt chiar aici în bar. Sigur, mergem pe cincizeci la sută. Comision zece… Vor accepta până la urmă. Tocmai îl aştept, dar se pare că s-a întâmplat ceva…” Asistenţa îl somează să închidă

drăcia aia vorbitoare. Încetează, domnule! Într-o situaţie atât de gravă! Agronomul se scuză, le împărtăşeşte durerea.. Cum adică moartă? Nu a trecut un ceas de când… În spatele barului, fetele şuşotesc. Pe feţele lor se întipărise o lumină strălucitoare ca pe chipul învingătorilor pe la olimpiade, ca să izbucnească, aşa, din senin, într-un plâns cu sughiţuri. Ce ne facem noi acumaaa! Şpan trânteşte furculiţa şi strigă fetelor să adune farfuriile. Cui îi mai arde acum de mâncare! Profesorul, cu sufletul împietrit, îngână că suntem ca nişte frunze, viermi în faţa Celui Atotputernic. „O mare putere căreia nu ne putem opune, zdruncină intenţia noastră”, precizând că l-a citat pe Shakespeare.

– Aşa este, domnule profesor, spune Şpan. Încetează, fată, cu răcnetele alea! Începem noi ziua într-o stare de bună dispoziţie, apare şi soarele, uitaţi-vă ce vreme frumoasă e afară, apoi vine amicul Butuc şi aduce cea mai cumplită ştire. O mare nenorocire pentru tot oraşul. Ar trebui să se decreteze zi de doliu. Domnule agronom, te rog să mă ierţi.

– Şi eu te rog să mă ierţi, domnule subinginer. Mă frate Butuc, nu cumva glumeşti?

– Se poate, domnu' inginer. M-ar bate Ăl de Sus! E, cum vă spun, bucăţele.

Stabilesc ad-hoc responsabilităţi concrete. Frizerul, la sectorul coroane şi lumânări, de preoţi se va ocupa chiar Butuc, tot e el cântăreţ pe la cununii şi decesuri, agronomul, va răspunde de colaci şi colivă, Coşoleanu de ce mai trebuie, profesorul va rosti cuvântul de adio, scriitorul va compune o odă şi o va citi la postul de radio loca. Butuc va scrie un poem. Mă, felcere! Tu nu auzi? Îl văd însă pe Butuc cu ochii holbaţi încercând să spună ceva. Nu mai are cuvinte. A rămas fără grai. Abia când privesc şi ei spre uşă înţeleg că s-a produs una din acele răsturnări de situaţie care aduce întotdeauna un deznodământ confuz. În uşa larg deschisă sta o arătare bandajată până la ochi, cu braţul drept pus în ghips, legat cu o eşarfă albă

de după gât, aducând perfect cu viteazul din filmele americane care, oblojit ca vai de el, e încă în formă, gata de o nouă luptă.

– Nuţy, dragă, tu eşti?! Mă, Butucule, îţi spargem moaca aia!

– Dar cine ai vrea să fie, nevastă-ta? Şi nu vă mai holbaţi ca nişte proşti! Fi-ar mama lui a dracului! În temniţă îl bag. Nu mai pupă el carnet de conducere! Şi tocmai acum când trebuie să plec la Viena. Şi voi? Nu v-am spus să vedeţi de clienţi?!

– Da, de clienţi. Imediat, doamnă.

– Stimată doamnă Şurub, vă rog să primiţi toată compasiunea şi admiraţia noastră, a celor de aici. Aţi avut mare noroc. Eu, când am intrat atunci cu Mercedesul în pom, am stat o lună în spital.

– Mulţumesc, domnule agronom, sunteţi foarte drăguţ, dar spuneţi şi dumneavoastră, cum să plec la Viena în halul acesta? Mi-a distrus şi maşina.

În bar intră chiar patronul, marele Şurub în persoană, în sacou roşu, pantaloni cafenii, cămaşă neagră, cravată de mătase strălucitoare, cu pălăria dată pe ceafă. Îşi cercetează nevasta din toate unghiurile, apoi o sărută pe buze rămase ca un mugur într-un cilindru din bandaje. E bine că mădularele sunt întregi. Restul se repară.

– Eu ţi-am spus, scumpa mea, să nu mai goneşti ca în „Salarul groazei”. Te-ai băgat în el, ce să ne mai ascundem după degete.

– Te rog să nu mă insulţi! Am umblat toată Europa cu maşina asta. Ce, eu ţi-am reproşat ceva când ai făcut Lada armonică?

– Eu zic că nu are rost să ne certăm în faţa clienţilor.

– Eu mă cert? Tu începi să urli din fiece.

– În privinţa maşinii să nu-ţi faci griji. Mâine dimineaţă e ca nouă. Te salut, domnule agronom. Ce facem, mergem pe cincizeci şi cinci la sută?

Dau mâna apoi vorbesc mai mult în surdină despre ce a rezolvat „ăla” cu afacerea. Cu un comision substanţial obţin pachetul majoritar. Frizerul se pregăteşte de plecare şi îl invită politicos pe Şurub la frizerie pentru un tuns, un bărbierit, va fi servit cu plăcere. Şurub îi aruncă enervat un „mulţumesc, mă servesc singur”, apoi cercetează hârtiile aduse de agronom. Coşoleanu invită şi el pe toată lumea la prăvălie, are cartofi şi ceapă roşie din import. Mary îşi aranjează fustiţa şi întreabă: Ce doreşte domnul? Şurub ridică privirea din hârtii şi cei patru ochi se ciocnesc, se scurtcircuitează, pometţii se roşesc. Da, desigur, răspunde patronul. Adă un capucino din acela cum ştii tu să faci. Şpan şi-a încheiat haina la toţi nasturii, îşi trece degetele prin păr;

– Patroane, începe el cam încurcat, dispun de un capital de douăzeci de milioane pe care am vrut să le transform în mărci. Sunt dispus, dacă te interesează, să intru cu toată suma în afaceri.

Şurub îl priveşte mirat. Agronomul zâmbeşte clătinând din cap: Douăzeci de milioane! O nimic toată.

Scriitorul stă cu bărbia sprijinită în pumni ca şi gânditorul din preistorie, încercând să conceapă scena finală, una neaşteptată, şocantă, dar conchide în sinea lui că nu merită să-şi bată capul cu asemenea lucruri din moment ce viaţa le potriveşte pe toate cum ştie ea mai bine.

Vă trecem pe listă

– Partidul Real-Independent, continuă inginerul Felician Rivescu, director al unei instituţii bugetare, condamnă scandalurile de orice fel, dar aprobă doctrinele, fie ele de stânga, de dreapta sau de centru, acceptă împlinirile şi neîmplinirile, cultivă gândirea creatoare, după cum veţi vedea din Programul elaborat la Congresul de constituire unde am avut onoarea să particip ca membru fondator. Deci, mai facem înscrieri de membrii.

M-am înscris imediat. Eram omul de care oraşul avea nevoie. Ca să nu o lungesc prea mult, voi spune că tocmai veneam de la tribunal cu hotărârea de divorţ în buzunar. Bănuiţi probabil că soţia mea m-a părăsit după douăzeci şi cinci de ani de căsnicie din pricina iubitei mele Maricica, fiinţa care m-a iubit şi după ce s-a încurcat cu acel şef de partid nou înfiinţat, partid care m-a scos din funcţia de răspundere spunând că sunt necorespunzător. Pe mine care am lucrat cu bune rezultate toată viaţa! Locuiesc aşadar în garsoniera ei primită pe vremuri datorită intervenţiilor mele la forurile de resort competente. Urmează să ne lămurim situaţia îndată ce ne vom face un rost în lumea asta nouă. Vom deschide un magazin second hand, shop de haine vechi din import în colaborare cu fostul meu şef, domnul Nămolatu, director la o mare firmă particulară.

– Stimată doamnă Şurub, strigă inginerul, ce facem, vă trecem pe listă?

– Domnule director, nu ştiu ce să spun, şi îl fulgeră pe domnul director şi preşedinte de partid cu privirea ei plină de

sensuri concrete şi figurate, mă gândeam să merg ca independentă. Să văd ce spune bărbatul meu...

– Mai independentă decât noi, stimată doamnă? Este imposibil. Vă trec pe listă. Dacă vă face plăcere, ne-am putea întâlni mâine pentru completarea carnetului.

– Îmi face mare plăcere. Numai să spuneţi ora şi locul.

Între timp intrau în barul „Armonia” mici grupuri, membri ai diferitelor partide, discutând zgomotos despre extraordinarele lor intenţii de a scoate oraşul la liman. Tocmai veneau de la un talk-show ţinut la postul local de radio şi tv. Ceea ce mi s-a părut de-a dreptul curios a fost totala lor indiferenţă faţă de noi, partidul cu mari perspective pe arena politică locală. După o oră de aşteptări, am considerat că e cazul să începem din moment ce eram trei membri prezenţi. Preşedintele a scos programul, trei pagini xeroxate, şi a început să citească. Am comentat unele paragrafe. Vorbeam tare cu scopul evident de-a atrage atenţia celor din jur. Discuţii aprinse aveau loc şi la alte mese, tot în tonalitate ridicată, încât ideile săreau de la o grupare la alta. Fetele alegau cu tăvile, zâmbeau mulţumite, talibanii au cerut câte o pizza, moderniştii au cerut şi ei câte una, progresiştii de dreapta au oferit simpatizanţilor câte o bere, doamna Nuţy, membră în noul partid, a refuzat să ofere cafea pe gratis, progresiştii de stânga au apreciat gestul, ei nu vor pomană, toată viaţa au luptat pentru dreptate, moderniştii s-au înfuriat poftindu-i afară. Asta vă e democraţia de tip nou?! au protestat dezavuaţii. Ne rugaţi voi să vă ajutăm la guvernare când va ajunge cu cuţitul la os! Noi?! au strigat talibanii. Voi să ne ajutaţi pe noi?! Viitorul va fi al nostru. Şi încă pe plan mondial.

Preşedintele Rivescu a ţinut din nou un mic discurs îndemnând să ne iubim ca fraţii ca să nu… alţii, întrerupt de fluierături acompaniate de observaţii cum ar fi:

– Nu aveţi nimic original. Aţi furat ideile de la noi.

– Noi nu avem nimic original?! s-a înfuriat subinginerul Şpan. Ascultaţi aici! şi începu să citească de la cap la coadă

programul comentat de asistenţă pe tot parcursul lecturii într-un mod dezagreabil.

A intrat în bar tocmai în timpul amintitelor comentarii domnul Şurub, patronul, în sacoul lui cel roşu, cămaşă albă, cravată de mătase strălucitoare şi pălăria trasă pe ochi, întocmai cum o poartă directorul Nămolatu când este furios. Întreaga suflare l-a salutat cu entuziasm, frizerul Spumescu, membru al Partidului Privaţilor, l-a invitat la frizerie pentru un tuns, un bărbierit modern, va fi servit cu plăcere, cu respect, la care patronul a replicat cu un „Mulţumesc, mă servesc singur”. A venit direct la masa noastră spre încântarea inginerului.

– Domnule, vreau să vorbesc cu dumneata.

– Poftiţi, stimate domnule Şurub, e o mare cinste să vă avem printre noi. Vă putem trece imediat pe lista de candidaţi.

– Îţi spun eu ce fac pe lista aia a dumitale. Să o laşi în pace pe soţia mea.

– Domnule Şurub, doamna Nuţy a fost trecută deja pe lista partidului nostru pentru consilieri locali.

– Îţi spun eu ce fac pe lista aia a dumitale. Soţia mea va merge ca independentă şi va ieşi cu siguranţă.

– Bravo patroane. Ai fost la înălţime. Ca întotdeauna. Şi talibanii l-au invitat la masa lor.

– Mulţumesc, a îngânat patronul. Eu am mesele mele.

Am ştiut întotdeauna că drumul politicii e plin de hârtoape, de adâncituri şi ocolişuri, dar nu îmi puteam închipui că albul poate deveni negru în mai puţin de douăzeci şi patru de ore. În dimineaţa următoare, inginerul Rivescu intră în bar cu cea mai întunecată figură, se aşeză la masa noastră, scoase din geantă un dosar subţire, un plic burduşit şi le puse în faţa lui Şpan.

– Luaţi-le, spuse el indiferent. Din raţiuni de stat am trecut la alt partid.

Se ridică şi fără să spună la revedere părăsi barul.

– Domnule Dragu, începu Şpan imediat. Sper că eşti de acord cu numirea mea în funcţia de preşedinte?

Modestia a fost gonită de pe aici. Ce tupeu! Nu are decât, mi-am spus. Treaba lui. Eu îmi beau cafeaua în linişte şi plec acasă. Mă aşteaptă Maricica să-i spun dacă sunt al doilea pe listă.

– Ai lista? îl întreb.

– Ia să văd. E aici. Eu sunt acum pe primul loc, tu i al doilea. Mai avem trei locuri libere.

– Treci-o pe locul al treilea pe Maricica.

– Oare e bine după scandalul ăla cu luarea de mită? Dăunează partidului.

– Ştii doar că a fost achitată. Are multă experienţă.

– O trec, zice. Şi cu restul ce facem?

Iată-i venind la datorie, ce-i drept cu oarecare întârziere, pe bunii noştri prieteni, frizerul Spumescu şi comerciantul Caşoleanu, logodit de o săptămână cu doamna Margareta, proprietara companiei „Electronics”. S-au aşezat la masa noastră continuând discuţia începută probabil de dimineaţă în legătură cu privatizarea complexului comercial, neştiind ce acţiuni să cumpere.

– Uite ce e, începu subinginerul. Eu sunt acum preşedintele Partidului Real-Independent. Mai am nevoie de două nume ca să completez lista. Pentru consilieri. Aşa că vă trec.

– Foarte bine. Demisionăm de la Partidul Privatizaţilor şi venim la voi. După alegeri ne întoarcem la ei. Nici o problemă. Dar trebuie să plătiţi consumaţia.

– Noi?! Noi să plătim, noi care trăim din ajutorul de şomaj?!

* * *

Afişe ingenios concepute atrăgeau atenţia la fiecare colţ de stradă. Din vitrine priveau insistent în ochii trecătorilor candidaţii la fotoliul de primar. Votaţi un om adevărat. Un om pentru fericirea oraşului. Au urmat tot feluri de întâlniri, dezbateri, adevărate turniruri retorice. Toţi doreau binele oraşului. Scoaterea oraşului din marasmul în care s-a scufundat. Presa locală publica

portretele candidaţilor. Cei care au colaborat cu organele erau imediat daţi în vileag. Apăreau la fel de repede răspunsurile bine argumentate ce dovedeau că cei incriminaţi au fost, din contră, dizidenţi. Şpan s-a apărat cel mai bine. El nu a colaborat decât întâmplător. De câte ori nu a avut de suferit din cauza şefilor. Îl acuzau că uneltea să le ia locul.

Cele mai interesante au fost talk-show-urile transmise la radio şi tv. Toţi dovedeau cu fapte convingătoare că puterea nu a făcut nimic pentru binele oraşului. Veneau fluviu replicile care dovedeau cât de mult s-a făcut pentru binele oraşului. Toţi aveau planuri pentru viitor. Cea mai convingătoare a fost doamna Nuţy Şurub. Ea va dezvolta afacerile. Toată lumea va avea loc de muncă şi salar mare.

În acea zi de sărbătoare, adică ziua alegerilor locale, am petrecut seara pe balcon. Maricica privea cerul şi întreba stelele „Oare vom câştiga? Dă Doamne să ieşim consilieri”. Stam întinşi pe patul pliant, cu pernele sub cap contemplând puzderia de stele care, în înţelepciunea lor, schimbau păreri privitoare la zbaterea pământenilor având cu siguranţă în vedere oraşul nostru, numit Subdolmă, aşezat în aceste minunate locuri descrise cu atâta artă de maestru C. L.Căruntu, stabilit în oraşul Up Down Hill, SUA, în romanul său „Drumul mare”, volumul II. De fapt disecam firul în patru, pe ce drum să apucăm cu banii primiţi de Maricica drept plată pentru slujba onorată douăzeci de ani. Vom deschide magazinul, ne vom afirma, vom primi responsabilităţi în noua noastră calitate de consilieri, nu vom mai bate pe la toate uşile pentru aprobări.

– Cred că s-au numărat deja. Sună-l pe Şpan. El are cu siguranţă informaţii.

L-am sunat imediat şi am ascultat vreo jumătate de oră explicaţiile lui convingătoare. Zicea că sondajele sunt toate în favoare a noastră. Tot oraşul ne-a votat.

– Vai ce fericită sunt! a strigat Maricica sărindu-mi de gât. De-ai şti cât te iubesc!

Cele ce au urmat m-au convins că adevărul există şi nu prea există, are, în orice caz, câte o faţă acoperită. Am emis această cugetare spontană peste două zile când s-au afişat rezultatele. Au ieşit progresiştii de stânga şi progresiştii de dreapta. Şi doamna Nuţy Şurub. Am intrat în bar cu alura mea de om indiferent. Parcă era prima dată în viaţă când pierdeam?

– Să trăieşti, domnule Dragu, au strigat oamenii de bine profund implicaţi în discutarea rezultatelor. Ce aţi făcut, domnilor? Voi, cu partidul vostru de mare viitor...

– Sigur că suntem de viitor. Nu a fost în intenţia noastră să ... Am vrut să sondăm electoratul. E clar că vom avea mari şanse la alte alegeri.

Am plecat imediat acasă să o liniştesc pe Maricica. Am găsit-o plângând în hohote. În viaţa mea nu am văzut pe cineva plângând cum plângea Maricica când am intrat.

– De ce este lumea asta atât de rea şi atât de mincinoasă? Cel puţin de ieşea Nămolatu primar, mai aveam o speranţă. Apoi s-a dezlănţuit gata să-mi scoată ochii. De nimic nu eşti în stare! Nici tu, nici zăpăciţii ăia. Să pleci din casa mea! Să nu te mai văd în ochii mei! Ce era să fac! Am plecat la ţară în casa aia veche rămasă de la bunici. Voi candida de primar la următoarele alegeri.

Întrucât subinginerul Şpan a rămas singurul membru cotizant, Partidul Real-Independent şi-a încetat activitatea. Până la viitoarele alegeri.

Şi acum ţineţi-vă bine!

L-am întâlnit în această dimineaţă aici în staţiune unde am venit cu al doilea bilet de pensionar obţinut pe numele unui vecin, închipuiţi-vă, tocmai pe inginerul Rivescu. Mă pregăteam să plec la masă, când intră unul cât uşa de umflat cu o sacăşă în spate fără să bată măcar la intrare, Rivescu în persoană, şi zice că el e cazat

la etajul doisprezece, ceea ce e prea sus pentru el, şi că se mută aici la mezanin cu mine din moment ce există un pat liber, după cum l-au inforemat la recepţie. „Treaba dumitale, i-am spus, fă cum vrei, nu e camera mea, nu am nici un drept să te refuz, dar te avertizez că vei pleca de aici mai obosit de cum ai venit. Fumez două pachete pe zi, noaptea sforăi cumplit indiferent pe ce parte dorm, beau mai multe sute de grame de votcă şi, ca să ştii ce te aşteaptă, sunt foarte agresiv. Mai adaug la cele spuse şi certifcatul medical elabierat de clinica de boli nervoase ca urmare a multor necazuri ce s-au abătut asupra mea în ultimii ani. Mă refeream la Maricica, iubita mea, despre care aţi scris şi dumneavoastră, domnule Radu, dar nu ştiţi că ea s-a încurcat, imediat după eşecul de atunci în alegeri, tocmai cu acest Rivescu. De asta îmi petrec zilele prin staţiuni făcând baie în bazinul cu apă rece şi citind cărţile despre ororile comunismului. „Ascultă, domnulel Dragu Drăgostin, zice, nu ai impresia că exagerezi?”. „Asta e treaba mea, problema mea, i-am spus cu o tonalitate categorică, nu sunt dispus să-ţi dau dumitale socoteală”. A plecat spre lift înjurând. Sper să nu-mi mai iese în cale.

Bună dimineaţa, doamnă consilier!

Părul, fuior auriu, îi încadrează faţa iar din pardesiul roşu, descheiat, se ivesc şi se ascund picioarele rotunde, ispititoare. Bună-dimineaţa „Armonia Snack-Bar”!, îngână cu mâna pe clanţa uşii, eu sunt stăpâna! Clipeşte, din ochii tăi de neon, cheamă la o nouă zi!

La primul contact cu sala constată mulţumită că ochiul de neon îşi făcuse şi astăzi datoria, onoraţii clienţi se aflau în cea mai bună dispoziţie, profund angajaţi în discuţii contradictorii.

– Bună-dimineaţa, doamnă consilier! strigă Butuc. Aţi vorbit foarte frumos la radio. Tot oraşul v-a ascultat cu plăcere.

– Unde umblă fata asta,?! De Mary zic?! Nu am spus de atâtea ori să vedeţi de clienţi? Te întreb unde umblă?!

– E... bâigui Nely, în ... Nu ştiu doamnă Nuţy, adăugă nervoasă şi dispăru cu tava pe care abureau cafelele.

Patroana intră în birou să-şi atârne pardesiul în cuier şi o găsi pe dispărută jos pe mochetă. Făcea ceva foarte obişnuit de-a lungul şi de-a latul planetei, cu siguranţă chiar în acel moment: gemea cu picioarele ridicate lumânare sub voluminosul trup al domnului Şurub care, la rândul lui gâfâia asemeni alergătorului ajuns aproape la capătul cursei. Mary scoase un ţipăt şi ţâşni, după câteva opinteli, ca o muscă speriată.

– Ce sprintenă eşti, domnişoară! Gata?

– Tu aici, draga mea? întrebă domnul Şurub cu cea mai nevinovată voce. Te credeam la şedinţele alea ale voastre de consiliere, sau cum le ziceţi.

– Nu, vin de la radio.

Alta în locul ei ar fi aruncat imediat în capetele împricinaţilor computerul de pe birou, ar fi urlat explodând de mânie, ori ar fi avut un şoc şi s-ar fi prăbuşit ca o scândură peste neruşinaţi. Nimic din cele de mai sus. Îşi atârnă pardesiul în cuier, se aşeză la birou şi aprinse o ţigară.

Domnul Şurub se ridică sprintenel şi începu să-şi tragă cu grijă pantalonii, îşi puse cravata, pălăria şi îşi turnă un deget de whisky. Între timp Mary era cu fustiţa în ordine. Se îndreptă spre uşă, ce-i drept, cu părul cam în dezordine, dar cu sfidarea în priviri: Asta meriţi! spuneau ochii ei scânteietori.

Nu s-a aflat până în prezent şi nici nu cred că se va afla vreodată ce a urmat după ieşirea domnişoarei Mary. Persoane din cele mai autorizate pretind că a fost o discuţie paşnică, fără violenţă. Chiar în acea după-amiază soţii Şurub oferiră oraşului destule momente de invidie. Cuplul ieşi la plimbare braţ la braţ prin centru, ceea ce nu făcuseră nici în luna de miere, intrară prin magazine, comandară savarine la cofetărie, la florărie soţul cumpără un buchet de garoafe pentru iubita lui consoartă. Nuţy îl sărută pe obraz, îi zâmbi tandru, de fapt zâmbea tot timpul, îl mângâia cu ochii ei mai albaştri ca de obicei. Ce fericiţi! şopteau invidioşii. Nişte îmbuibaţi! şuşoteau răuvoitorii. Sâmbătă au participat la nunta lui Caşoleanu cu doamna Margareta, patroana companiei „Electronics” unde au dansat înlănţuiţi până dimineaţa.

Toate acestea, dar mai ales scena din birou, au fost analizate secvenţă cu secvenţă la „Ladies”, salon de înfrumuseţare „only for ladies”, proprietatea doamnei Hermina care a dat toate asigurările privind păstrarea secretului. „O vorbuliţă nu va răzbate prin pereţii ăştia căptuşiţi cu oglinzi, de asta să fii sigură, dragă Nuţy.”

Urmă o transformare ce stârni destule controverse. Doamnele o considerau nelalocul ei, un dezmăţ, rod al îmbuibării. Bărbaţii o apreciau. Mereu e nevoie de o schimbare. Nuţy intră la „Ladies” blondă naturală şi ieşi, contrar obiceiului, brunetă. Era acum o doamnă cu păr negru, strălucitor, ce contrasta frumos cu ochii de culoarea cerului în zilele senine, parcă umeziţi, plini de melancolie,

înaltă, suplă, elegantă, în rochie neagră până la glezne, pardesiu şi cizme de aceeaşi culoare, interesantă, ispititoare ca o turistă în trecere prin frumosul nostru oraş numit Subdolmă.

– Nuţy, dragă, tu eşti? au strigat cafegii.

– Eu, răspunse bruneta trecând printre mese cu mersul şi alura marilor actriţe în momentele lor de căutări pentru a intra într-un rol nou. Se aşeză la masa prietenilor de altădată.

Sărmana Mary nu era deloc sărmană. Era fericită. Nebuna a luat-o razna de tot. Mai are puţin şi o duc la balamuc. Să le comanda ălora „Vedeţi de clienţi! De asta vă plătesc!” Se aştepta totuşi ca „boita dracului” să erupă ca un vulcan, prea mocneşte în ea. Îşi stabilise o strategie de apărare, una foarte simplă: dacă se dezlănţuie de faţă cu toată lumea, îi dă cu tava în cap! Să se aleagă praful de toate planurile! Era totuşi puţin descumpănită. În loc să urle, patroana îi zâmbea tot timpul. Zâmbetul şarpelui! îşi spunea chelnăriţa.

– Doamna doreşte să servească ceva?

– O cafea şi o ţigară, dragă domnişoară. Plăteşte domnul subinginer Şpan, acum că e din nou în slujbă.

– Imediat, doamnă.

Prietenii de altădată făceau politică. Vorbeau despre omul simplu. E plină lumea de oameni simplii. De singuratici şi de înfometaţi. De cerşetori. Şpan spune că el va face ordine. În calitatea lui de şef al Serviciului de Curăţenie a Oraşului nu va mai permite cerşetori.

– Voi nu vedeţi realitatea, spuse frizerul Spumescu. Sunt alte vremuri, alt oraş, alţi oameni. Mulţi săraci, dar şi destui bogaţi. Suntem tot noi, dar altfel. Alţii. Tu ce părere ai, dragă Nuţy?

Nuţy sta însă cu privirea în gol, cu gândurile plecate de acasă.

– De acord cu tine, numai că lucrurile sunt mult mai complicate. Ce se întâmplă cu profesorul? Nu a mai dat cam de mult pe aici.

– Nu ştiţi? se miră Butuc. A vândut apartamentul şi a plecat la fiul său în oraşul florilor. Umblă cu nepoţii prin parcul de lângă catedrală şi vorbeşte singur.

– Acolo i-a murit soţia. Vorbeşte cu ea. Ştiţi că şi aici.

– Dragii mei, spuse Nuţy ca trezită din vis. Voi mai ştiţi cântecul ăla al nostru de pe vremuri?

– Ăla cu lalelele? întrebă frizerul. Nu, nu cred.

– Vezi tu, Spumy dragă, cum le uităm pe toate. Până şi cântecul nostru l-am uitat.

– Asta e viaţa. Toate trec. Au apărut alte cântece.

– Ai dreptate. Acum au apărut alte cântece.

Februarie îşi topi astfel numărul de zile capricioase, cu valuri de ninsori învolburate şi momente de acalmie însorite. Până la urmă soarele puse stăpânire peste tot ţinutul. În dimineaţa de 8 Martie se revărsa o lumină trandafirie ca un râs despletit. Doamnele îmbrăcară cele mai bune veşminte. Mai multe domnişoare apărură blonde. Noul primar, consilierii şi poliţiştii ieşiră pe străzi oferind sărbătoritelor flori.

– Nu cumva aceea e maşina doamnei consilier Nuţy Şurub? întrebă primarul.

– Ea e, răspunse Şpan şi făcu semn spre Cielo.

Fură uimiţi de mulţimea geamantanelor legate pe portbagajul de sus. La volan, Nuţy în costum negru şi ochelari de soare. Alături, fiul Nicky, în costum tot negru, stingher şi abătut.

– Vă duceţi după marfă, doamnă consilier? Probabil la Viena?

– La Viena, domnule primar.

– Vă ofer această floare ...

– Vă mulţumesc, sunteţi foarte drăguţ.

– Când vă întoarceţi, punem în discuţie proiectul privind sprijinirea întreprinderilor mici şi mijlocii conform Ordonanţei de urgenţă ...

– Nu mă mai întorc, domnule primar. V-am trimis demisia. Am primit viza pentru SUA. Rămâneţi cu bine!

Şi demară. „Ce a mai fost şi asta?" întrebă alesul. Şpan clătină din cap. Cine să ştie. Nuţy a fost toată viaţa imprevizibilă.

– Oare a fost chiar ea? Părea o altă persoană.

A doua zi Mary se mută în vila lui Şurub şi veni la bar cu Mercedesul.

A treia zi oraşul află că Şurub nu mai are bani în bancă. Doamna a scos toţi banii, iar de acasă a luat dolarii şi bijuteriile.

În a patra zi, domnişoara Mary îl părăsi pe Şurub şi plecă cu tânărul Nămolatu într-o direcţie necunoscută.

Numai patronul, domnul Şurub, rămase nepăsător. A făcut multe prostii în viaţa lui, nu însă pe cea mai mare: Să pună toţi banii la o singură bancă.

LAZĂR NU MAI VINE

Persuasiune

Înaltul demnitar mi-a acordat o şansă. Şansa vieţii mele de a ieşi din Văgăuna de la marginea sistemului. Asta nu înseamnă că aş avea vreo aversiune pentru locurile izolate, să spunem provinciale, rustice, dar în ultima vreme s-au înmulţit luptele intestine pentru locurile din scara demnităţilor ceea ce pune în pericol chiar existenţa mea în acele locuri imperfecte. Bărbatul anodin zâmbeşte. El are îndoieli în privinţa Centrului Perfect. Îl crede imperfect. Pleacă spunând prin gesturi: Te priveşte, fă ce vrei, eu mă spăl pe mâini. Du-te, îi zic, stai cât mai departe, sunt sătul de îndoielile tale! Mă chinuie cu prezenţa lui, îmi apare în faţă, aşa cum o face ori de câte ori încep ziua cu o incertitudine. E nemulţumit, zice că sunt incoerent, îmi lipseşte arta demonstraţiei şi puterea de convingere. Se referă la noile mele demersuri din această dimineaţă pentru promovarea în Centrul Perfect. Crede că am fost incoerent, încât Înaltul demnitar, cel care aprobă promovările, a conchis, profund nemulţumit, că aş fi purtător de energii negative ceea ce ar avea un impact nefavorabil asupra sistemului. L-am contrazis. Sunt un ins cu o gândire pozitivă, mă gândesc numai la lucruri bune, nu ca acei indecişi, ori fricoşi ce trăiesc veşnic cu frica în oase. Consider că mi-am făcut stagiul în Văgăună, loc măcinat de incertitudini şi am dreptul la o promovare.

Mă tot gândesc în timp ce străbat drumul spre Centrul Perfec: dacă individul are dreptate? Ori cum ar fi, eu sunt foarte hotărât să ajung în Centrul Perfect. Îl caut de foarte mulţi ani.

La intersecţie – în ultima vreme au apărut foarte multe intersecţii – aşteaptă Marlena. Spune că sunt un ins cu largi posibilităţi. Ea s-a zbătut foarte mult pentru posibilităţile mele. Marlena este înalt funcţionar la Centrul Perfect. Acum conduce o furgonetă în care transportă Instrucţiuni. Pachete întregi de Instrucţiuni. O face cu precauţie. Ar fi o adevărată catastrofă ca Instrucţiunile să cadă în mâinile opozanţilor de la Centrul Imperfect ce se consideră Centrul cel mai Perfect.

Opreşte în faţa Centrului arătând spre vârful imobilului din sticlă, oţel şi beton. Acolo trebuie să ajungi! Du-te !

Până la treptele de marmură strălucitoare dospeşte o baltă cu noroi în fierbere. Zice că nu aucompetenţa să astupe balta. Du-te! strigă Marlena, treci prin el, treci prin orice! deşi ştie că am oroare de orice fel de noroi, de bălţi colcăind de vietăţi minuscule, ori de acele depozite de murdării atât de vizibile în multe locuri. Încerc în partea dreaptă unde a fost pusă o scândură drept punte. O străbat cu uşurinţă, dar puntea se termină la mai puţin de un metru de scara monumentală acoperită cu un covor roşu. Încerc o săritură, dar, cum îmi lipseşte îndemânarea, nimeresc în noroi până la glezne. Simt cum pasta infectată îmi intră prin toţi porii.

Rămân pe loc, nu ştiu de ce, simt chiar un fel de plăcere, mă bălăcesc, până ce insul imprevizibil, bărbatul anodin, îmi întinde mâna. Hai, ieşi! Uite în ce hal ai ajuns! Adaugă foarte multe altele, un val de observaţii aşa cum o face mereu. Zice că am ales drumul nepotrivit spre Centrul Perfect. Nu doar înfăţişarea lui mi-e cunoscută, ci şi vocea, ochii, mimica, buzele, tot inventarul. Poartă chiar hainele mele, dar curate, cu dunga perfectă a pantalonilor, fără pic de praf. Îi spun că discuţia mi se pare fără obiect din moment ce am ajuns pe prima treaptă a scării de marmură lucitoare. Trebuie să-mi curăţ doar noroiul de pe haine. Tocmai asta e, noroiul! Cine a intrat o dată în acea groapă… Nu-l lua în seamă! strigă Marlena. Mereu te face să fii indecis. Treci peste el! Calcă-l în picioare! Distruge-l !

Urc scările şi intru în individul din faţa mea până când ne contopim.

Drumul spre subterane

După ani de claustrare în sertarele editurii de stat, iat-o gata de drum dintr-o editură particulară, pe spezele autorului, două sute de pagini într-o copertă cu un desen suprarealist din care ţâşneşte titlul „Drumul spre subterane”, proză scurtă, vegheat de numele autorului, Sebastian Dogaru, scris cu litere mult îngroşate, şi în partea de jos o făclie cu numele editurii: *Viziunea*.

Scriitor! Judecând după ceea ce a publicat în atâţia amar de ani, versuri, proză, fel şi fel de articole, ar putea fi considerat astfel, şi nu doar un anonim expert contabil trăitor singuratic într-un apartament confort doi, divorţat de mulţi ani. Are şi mulţi prieteni printre scriitorii din judeţ care îi trimit cărţile cu autograf. Unul i-a scris pe o carte de eseuri: „Colegului Sebastian Dogaru în a cărui stea de scriitor eu cred cu obstinaţie”. O săptămână întreagă a repetat în gând cuvintele maestrului hotărât ca din acea zi să urmeze cu obstinaţie drumul spre acea stea. Şi uite că a reuşit! Un tiraj modest, trei sute de exemplare, o sută revenind, conform contractului, editurii, două autorului.

Acasă, le-a depozitat la marginea biroului în lada de carton oferită de editură. Prima citire a curs ca un râu într-o zi ploioasă. La a doua, rece, cerebrală, i-a apărut dezastrul. Greşeli peste greşeli. Să nu disperăm, şi-a spus. Totul pe lumea asta se poate îndrepta. Alcătui o erată, pe care o scrise la serviciu pe calculator, o trase la imprimantă în două sute de exemplare, seara lipi câte una la sfârşitul fiecărui volum. Acum „Drumul spre subterane” putea pleca spre piaţa largă. Scrise mai multe autografe, pentru maeştri, pentru foşti colegi de cenaclu, revistelor literare, rudelor, colegilor, vecinilor. Doamna Simina, vecina de apartament,

văduvă şi ea cam de pe vremea când avea vreo treizeci de ani de serviciu la bancă, a exclamat ca eroina din serialul tocmai terminat: „Vai, dragă vecine, ce om mare eşti! Singurul scriitor de cărţi de pe scara noastră. Păcat că nu mai am timp de citit cu atâtea telenovele. Am patru seriale, dragă vecine. Abia mai pridídesc cu mâncarea. Acu' mă iartă, plec că trebuie să înceapă." Colegii de birou au fost oarecum miraţi. „Uite ce înseamnă să încerci, a conchis şeful de compartiment. Aş avea şi eu atâtea de spus, romane întregi, ce mai, s-ar vinde ca pâinea caldă, dar la ce bun. Sunt destui povestaşi chiar şi în judeţul nostru." Avea dreptate, doar suntem un judeţ supraculturalizat. Cenaclurile literare, existente până mai ieri prin diverse instituţii ale statului, au lansat câteva contingente de scriitori. Pe primul loc se situează maeştri, nici nu-şi ştiu numărul volumelor publicate. Sunt urmaţi în ierarhia onorurilor de cenaclişti de prima mână, viitori maeştri, la urmă se înghesuie „ciumeţii", ori mai nou „grafomanii", al căror număr nu se cunoaşte exact, oameni cu o voinţă neobişnuită, capabili să scrie într-o noapte un caiet întreg de poezii, ba chiar să participe la diferite turniruri poetice. Mulţi se consideră neîndreptăţiţi convinşi fiind că posteritatea le va face dreptate. Se cunosc destule cazuri! În ce-l priveşte, Sebastian Dogaru a stat cam pe margine aşteptând răbdător ca apa să scoată la suprafaţă şi pietrele lui. Şi uite că a făcut-o! Ziarele locale au publicat articole elogioase, demonstrau că „Drumul spre subterane" se înscrie în „paleta scrierilor absolut moderne". Biblioteca locală, beneficiară a patru exemplare în mod gratuit, a organizat o întâlnire cu cititorii. Din cele opt persoane prezente patru au cumpărat câte un volum. A vorbit maestrul amintind şi de această dată că el crede cu obstinaţie în steaua acestui scriitor, Sebastian Dogaru, care, iată, nu se dezminte, dăruieşte literaturii o carte pe care o putem numi valoroasă. „Sperăm, a conchis maestrul, că onoraţii cititori să o poată privi măcar în rafturile librăriilor."

S-a prezentat la Centrul de Difuzare a Cărţii. „Factură aveţi?" l-a întrebat directorul instituţiei. „Factură?" „Da, factură,

adică act de producător, cum se spune”. „Nu, nu am”. „În cazul ăsta, ne pare rău. Încercaţi la particulari”. Particularii i-au luat o sută de exemplare. Nici nu mai avea mai multe. Nouăzeci le-a dat cu autografe, patru le-a vândut, şase le ţine pentru el. Nici că se putea ceva mai bine!

Odată locul de la capătul biroului eliberat, s-a apucat serios de lucru. Avea multe proiecte. Nu a rămas gen literar neexplorat. Revistele literare din provincie îi acordau mici spaţii. Au fost şi reacţii neaşteptate, adică critici deloc binevoitoare. Una, Corentinuţa, l-a cam luat în vârful pixului cum că acţiunea cărţii lasă de dorit. Trebuia mai multă acţiune. „Ce te poţi aştepta de la un grafoman!” şi-a încheiat ea cimilitura. I-a sărit Corentinuţei în ajutor un alt condotier, împătimit luptător împotriva grafomaniei, un flagel mai periculos decât binecunoscutul fenomen contemporan numit corupţie. Grafomanii, aceşti vorace consumatori de hârtie, pixuri şi cerneală tipografică, au devenit o primejdie, un flagel internaţional ce ameninţă valorile reale ale literaturii. Pline rafturile librăriilor de inepţiile lor, ba le trimit adevăraţilor scriitori cu autografe linguşitoare şi, ajunşi apoi membrii în Uniunea Scriitorilor, acest templu al artei literare, devin obraznici. Veritabilul luptător se întreba în articolul publicat într-un ziar de scandal de ce parlamentul şi chiar Uniunea Europeană „se complac în asemenea situaţie în loc să dea o lege drastică, prin care să interzică grafomania.”

Toate acestea îl lăsau rece pe Sebastian Dogaru. Îşi vedea de scris, mai ales că lucra în fiecare noapte la romanul vieţii sale, pe care spera să-l predea editurii în primăvară.

Anul se scurse astfel ca un drum de ţară drept şi liniştit deşi avea la serviciu nişte mici încurcături ce-i ameninţau slujba. În seara de Revelion, petrecută într-o atmosferă sărbătorească, singur în faţa televizorului, dar şi la masa de scris, încercă un mic bilanţ. La capitolul realizări avea cele mai multe puncte: o carte publicată, douăzeci de materiale, proză, poezie, critică literară, filozofie, prin diverse reviste şi ziare locale. La capitolul lipsuri

trecu: bani în cont: zero; slujba: posibil şomer. Încheie cu un gând optimist: să nu disperăm! Viaţa este frumoasă! Totul i se părea frumos, frumos, frumos!

Viaţa este, în adevăr frumoasă, dar uneori cam încurcă lucrurile. Venind de la serviciu, scriitorul Dogaru găsi în faţa uşii două pachete corect ambalate pe care zăcea o adresă ce preciza conţinutul coletelor: „Drumul spre subterane”, proză scurtă. Nr. exemplare vândute: 6 (şase), Nr. exemplare restituite: 94 (nouăzeci şi patru). Cauza returnării: marfă nevandabilă.

În dimineaţa următoare Sebastian Dogaru se sculă din pat odată cu zorile. Bău o cafea amară, îşi confecţionă două sandvişuri cu margarină şi le introduse în geanta sa de voiaj, după care înghesui într-o sacoşă „una sută exemplare” cu titlul „Drumul spre subterane”, scoase bicicleta din boxa de la subsol şi porni spre marginea oraşului. Era o zi plăcută, cu ceva soare şi puţin vânt, tocmai potrivită pentru planurile sale. Ajuns în plin câmp, pustiu la acea oră, aprinse un foc din bătrâne vreascuri uscate şi abandonate, resturi de tulei şi ce se mai găsea la îndemână. Tocmai se pregătea să arunce în ghearele flăcărilor rodul spiritului său, adică una sută exemplare proză scurtă, când auzi o voce deloc binevoitoare: Stai şi nu mişca! Aprinderea focului pe câmp este strict interzisă! Două milioane amendă! Nu ai bani, se confiscă sacoşa şi bicicleta! Până la achitarea sumei.

Plecă acasă fericit. A scăpat de cele „una sută volume”, proză scurtă, a scăpat de bicicletă. Tot se întreba el de ce hoţii fură numai bicicletele altora. Petrecu seara cu doamna Simina privind ultimul episod din serialul numărul doi. Târziu, întors în apartamentul proprietate personală, scrise zece pagini la noul roman, apoi le rupse bucăţi, bucăţi şi le aruncă pe fereastră în plină noapte.

Dimineaţa, deschizând uşa pentru a pleca la serviciu, găsi în pragul acesteia sacoşa cu cele una sută volume proză scurtă.

Simbioză

Trecu de-a lungul copacului, făcu semne cu toporul în coaja înnegrită marcând locul tăieturilor, apoi începu la capătul subţire, dar mai gros decât un om binefăcut. Joagărul, unealtă pentru două persoane, se îndoia neascultător, sărind din rana abia deschisă, şuierând melodios. Stă cu picioarele înfipte în pământ, trage şi împinge de mâner, înainte, înapoi, înainte, înapoi, aşa de multe ori, cu nerv să deschidă făgaş în substanţa îndărătnică şi afurisitul de şoarece să muşte cu gânduri mai bune. Încet, băiete, încet! Rupe după puterea ta, după logica ta, cooperant şi respectuos ca să ne putem bucura şi de cântecul păsărilor şi de frumuseţea grădinii.

În adevăr, grădina era apăsată de puterile primăverii. Ţinutul apucase către lumina solară şi muntele îşi dezvelise vârful teşit, acoperit încă de zăpadă. Jos, departe de munţii strălucitori, pământul se zbircise şi pomii în floare zâmbeau cu inflorescenţa lor culmilor din zare. În spatele grădinii, nucul bătrân, cu scoarţa înnegrită, despuiat de pădurea de ramuri, zace solitar. L-au doborât cu topoarele legat în funii cinci inşi unul şi unul, l-au despuiat de pădurea de ramuri, nu au reuşit să-l dărăbuiească, aşa că au băut jelindu-l şi au plecat spunând că vor veni în altă zi cu altă drujbă, dar nu au mai venit.

Tăietura se adâncise, ferăstrăul hârâia acum ascultător împins cu nerv înainte, înapoi scuipând de o parte şi de cealaltă firul de rumeguş. Tăie astfel până ce soarele ajunse deasupra Muntelui, fără să se oprească, stăpânit de valuri de gânduri. Se văzu pe el copil, alergând prin grădină neascultător, apoi ajutându-şi bunicul, şi el tot funcţionar la banca oraşului, să planteze alt nuc în locul celui doborât, cum l-a îngrijit punându-i apă stătută la

rădăcină, apoi, peste ani, cum l-a văruit în fiecare primăvară, cum l-a primenit de ramurile uscate, ori inutile. Sub ramurile lui au petrecut oamenii la nunţi, a lui cu Ana, şi a feciorului, apoi a Mariei, fiica cea mai mică. Au fost şi vremuri câinoase, când au venit cu ordin să-l taie, avea nevoie fabrica de mobilă de trunchiul lui drept. S-a opus, i-a ameninţat cu judecata şi l-a salvat! Şi el a rodit cu spor în fieccare an, a răcorit locul şi masa de lemn înconjurată de un gărduţ, masă la care au odihnit, au învăţat copiii, a stat el lungit chinuit de boală.

S-a trezit nepotul. Îl cheamă Ion, ca pe bunicul lui. Aşa au vrut cei tineri. Aleargă după un fluture.

– Bunule, de ce ai tăiat nucul?

– Ca să punem altul în loc.

– Lasă-mă şi pe mine să tai.

– Eşti prea mic. Tai când va îmbătrâni al tău. Fugi că ţi-au venit prietenii!... Spune bunicii să-mi aducă o cană cu apă rece.

– Îi spun, dar buna iar zice că nu ai minte... De ce nu ai minte, bunule?

– Nu ştiu, probabil pentru că sunt bătrân.

– Dar eu când voi fi bătrân o să am minte? Eu vreau să am minte.

– Buna ta glumeşte. Toţi avem minte.

– Da de ce zice că eşti om bătrân şi fără minte?

– Aşa spune ea. Fugi.

„Hai, încet, încet, bătrâne, cu metodă şi răbdare, atributele lumii dintotdeauna, altfel lucrurile ne-ar birui, cum ar vrea oţelul ăsta lung şi mânios că nu trag de el doi oameni după cum îi este rostul, dar uite că, de voie de nevoie, se supune, scuipă indiferent firul de rumeguş. Om bătrân şi fără minte!” Adevărul este că toată viaţa a fost considerat un om cu prea multă minte. A scris tone de hârtii, a numărat teancuri de bani, s-a opus celor mari, s-a împotrivit hotărârilor nesăbuite, l-au ridicat pentru asta noaptea de acasă, în plânsetele nevestei şi ale copiilor, i-au dat drumul, bolnav, numai piele şi os, apoi l-au săltat în ierarhia valorilor considerând că e un

ins cu multă minte. A strigat la revoluţie Jos dictatura!, l-au ales în FSN, preşedinte al partidului liberal, membru în tinereţe, acum doar onorific, pentru că adevărata conducere o exercită tinerimea, cea purtătoare până mai ieri de carnet roşu, până când le-a spus, destul! Faceţi voi, conduceţi voi! Cât despre Ana, ea le ştie mai bine.

Transpirase. Îşi scoase cămaşa udă, se şterse cu prosopul anume adus, îmbrăcă cămaşa uscată, o întinse pe gard pe cea udă. Se învârti în jurul copacului de mai multe ori, oprindu-se la câte un nod, încercă să mişte capătul tăiat şi zâmbi constatând că se ţine încă zdravăn. „Inutil, prietene. Până aici ţi-a fost. Adică ne-a fost. Trebuie să lăsăm locul tineretului. Fii mulţumit că nu te las de izbelişte să putrezeşti bătut de ploi şi vânturi. Te pregătesc pentru o nouă existenţă. Te vor transforma în mobilă de lux şi vei sta la loc de cinste în vreo casă de oameni avuţi, pe când stăpânul tău, odată plecat, va fi bun plecat. Hai, cu putere, încă puţin!"

Când ferăstrăul se încăpăţână, bătu iar pana de fier, mai tăie câţiva centimetri şi capătul retezat trosni scurt, o trosnitură înăbuşită strânse joagărul ca într-o menghină. Mai bătu pana de fier, dar lemnul nu se clinti. Cel mai potrivit ar fi să sape sub el şi să-l ridice cu ranga. Pământul se dovedi binevoitor, era după ploaie, ridică cu putere de rangă şi joagărul căzu cu dinţii în ţărână.

Reuşise! Îşi schimbă din nou cămaşa. Privi spinarea copacului, lungă, noduroasă şi înţelese că următoarele tăieturi vor fi mult mai îndărătnice, îi vor devora puterile pentru a-l înfrânge. Apăru iar înţepătura în piept urmată de o gheară ascuţită în dreptul inimii. Se aşeză pe pământul moale cu spatele sprijinit de ciotul desprins de trunchi. Rămase aşa înmuiat în transpiraţie până când auzi glasul Anei:

– Ai înnebunit, Ioane?! Ai uitat că ai optzeci şi cinci de ani. Vrei neapărat să pleci pe urmele lui? Hai, bea, că te-ai înnegrit la faţă ca şi coaja lui. Om bătrân şi fără minte!

– Tu, Ană, întotdeauna ai venit la vreme. E rece... Să şti că nu am de gând să plec pe urmele lui. Mai am nişte treburi.

– Minte de om bătrân! Puteai să plăteşti pe careva.

– Puteam, dar nu am vrut. Ştii doar că şi bunicul... Trebuie să-mi schimb cămaşa.

Câte zile trecuseră? Cinci? Şase? Vremea evoluase după capriciile ei, cu ploi abundente şi vânturi, ca şi când ar fi jelit nucul secţionat acum în trei părţi, ce a făcut în lunga lui existenţă nuci multe, a umbrit conştiincios capătul grădinii şi a ascultat vorbele oamenilor. Bătrânul se lupta în felul lui cerebral cu ultima tăietură care opunea o rezistenţă înverşunată. Împingea şi trăgea de ferăstrău, el singur cu şuvoiul gândurilor sale şi, cum se opintea aşa, concentrat, economisindu-şi energia, nu mai încăpea vreo îndoială că omul era sigur de sunbe.

Mergeţi cu bine!

Din casa veche apar bătrânii, Sandu şi Floarea, părinţii lui Doru şi Ştefan, numit de toţi Ştef. În urma lor, Victoraş, copilul lui Doru din prima căsătorie eşuată lamentabil ca urmare a infidelităţii nevestei. A venit în vacanţă la bunici. E un copil de opt ani, blond, cu ochi două lacrimi de cer limpede. Pare rupt din trupul lui Doru de la care a moştenit nu doar configuraţia feţei, ci şi gesturile şi zâmbetul flegmatic. *Oaspeţii* îl admiră: ce băieţel frumos! Îi cer să spună poezia, ori să socotească cât fac doi cu opt. El tace, se gudură pe lângă bunicul Sandu. Dora îl mângâie pe creştet, dar simte reacţia de respingere a copilului.

Terasa, înţesată de scaune, ocupate până la unul de trupuri abia trezite din somn, e inundată de soarele insistent al dimineţii ce ţese jocuri de lumină pe feţele lor. Ştefan toarnă în p: în sănătatea noastră a tuturor! Când ne-o fi mai rău, îl secondează Doru, aşa se ne fie. Ciocnesc paharele, bătrânii sorb precauţi, tinerii dau conţinutul pe gât dintr-o suflare. Dora nu bea, ea conduce astăzi.

– Bea tu, iubitule, şi penru mine.

Îl sărută cu vârful buzelor, o face ostentativ, mai ales când sunt toţi de faţă, pentru a arăta cât de putrenică este iubirea lor. Cine a spus că iubirea slăbeşte după patruzeci de ani a fost un prost secătuit de sentimente nobile. Iubirea lor e ca o flacără veşnic aprinsă. Ştefan întreabă cu un aer naiv dacă există flacără stinsă. Nu, nu există, exclamă Dora, sigur că nu există. Dacă e flacără, arde. Uite aşa! De data aceasta e un sărut lung, apăsat, o altă dovadă a iubirii lor ca flacăra ce veşnic arde.

– Toarnă, frate Ştef, în pahare să ne muiem sufletele în licoarea asta de şaptezeci de grade. Sigur, iubirea asta nouă nu e ca celelalte, fi-ar mama lor a dracului să fie, că multe am mai pătimit din cauza pâlpâirii lor false. Toate au fost nişte falsuri. Hai noroc şi la mai mare! Să-ţi trăiască nevasta, că-i o doamnă..

Doru îşi aminteşte acum de copilărie, cum obişnuia el să se joace singur singurel în curte, ori prin grădină, fiindcă nu avea prieteni pe strada lor, era un singuratic incurabil, degeaba ziceau du-te şi tu copile pe stradă cu frate-tu la ceilalţi copii, el nu, se juca de-a învăţătorii, făcea lecţii cu găinile, avea chiar catalog în care le punea note, note mari primeau doar cocoşul şi pisica, găinile numai doi şi trei, păcat că el nu s-a făcut dascăl, fiindcă a avut vocaţie, s-a dus la liceul sanitar, apoi la politehnică de a ieşit subinginer. Ce jocuri! Ştefan îl bate pe umăr.

– Aşa ai fost tu jucăuş toată viaţa.

– Iar dai în mine! râde fratele şi povesteşte cum el, Ştefan, îl şficuia cu nuiaua.

– Vai, iubitule, zice Dora, câte ai mai pătimit. De aia eşti aşa sensibil. Dar mai binbe să ne bucurăm de vremea asta frumoasă în ceasurile care ne-au mai rămas de stat pe aici. Păcat că trebuie să plecăm astăzi. Am petrecut şase zile încântătoare. Nopţile la discotecă. Au o discotecă trăsnet pe aici. Nici nu ne-am dat seama cum a trecut noaptea. Plin de tipi extra pe acolo. Mai bine să admirăm peisajul. Uite ce frumos strălucesc munţii în depărtare! Şi grădina asta, pomii, soarele şi cerul ăsta care te binedispune.

– Munţi, cer, iarbă şi copaci!, face Doru privind trist în fundul paharului. Şi eu mă dam în vânt după toate astea. Abia mai târziu am priceput că adevărata frumuşeţe ţi-o dă oraşul cu străzile lui, cu vitrinele alea nemaipomenite, nu locurile rămase de pe vremea străbunilor.

Nina, cumnata, aduce platoul cu friptura de pasăre, farfuriile cu omleta. Un timp tac, fiecare fiind preocupat de propria farfurie până ce Nina întreabă de ce trebuie să plece. A trecut doar o săptămână de când au venit. Ar putea să mai rămână câteva zile

acasă. Dora se adresează cu dragă cumnată, repetând argumentele din seara trecută: încep slujbele. E adevărat, mai sunt încă ai statului că nu se prea înghesuie investitorii străini la poarta fabricuţei lor, dar slujba e slujbă, mai ales dacă ai şi responsabilităţi ca Doru, care răspunde singur, sărăcuţul, de magazie unde zac cu nemiluita produsele, trebuie să fie acolo, altfel neisprăviţii ăia sunt capabili să fure tot. Au noroc cu această zi splendidă, uite cum străluceşte soarele! Au cam abuzat de soare în în zlele astea, nici în staţiune nu ar fi fost mai grozav. Un concediu pe cinste. E adevărat, a costat ceva bani, benzina, cadourile, dar a meritat. Odată pe an are omul concediu.

– Victoraş, de ce nu pui muzica aia cu Jan de la Craiova?

– Nu auzi, mă?, strigă tatăl, pune caseta aia!

– Vorbeşte frumos cu băiatul, zice Sandu, tatăl lui Doru.

Dora întreabă dacă nu vine cu ei, de ce să-şi ducă zilele în satul ăla prăpădit unde l-a lăsat maica-sa. Ce fel de mamă e aia care îşi abandonează copilul întru-un sat, chiar dacă nu e departe, optzeci de kilometri acolo, în grija unor inculţi, fiindcă asta sunt părinţii ei, în loc să-l ducă cu ea pentru a urma şi el o şcoală ca lumea. Pe umflata de fiică-sa, deşi nu o prea duce mintea, o toantă şi o destrăbălată, nu a lăsat-o, a luat-o cu ea îndată ce a primit apartament şi încă într-un cartier central, se ştie bine cum l-a primit! Bătrânul ripostează:

– Îi vine greu cu doi copii, singură, părăsită de bărbat!

Tot Dora:

– Credeţi că nouă ne este uşor? Dar aia se gândeşte numai la ea şi la mucea aia de fată, care-i din flori, cine să ştie dacă nu cumva şi ăsta…O să ajungă o vagaboandă, una din alea…Bine că-i plăteşte Doru şi ei pensie alimentară. Dacă a fost prost şi a trecut-o pe numele lui.. Doru se lamentează: ce era să facă. S-au năpustit toţi cu gura pe el. Nevastă, soacră, socru, neamuri: pune-o pe numele tău să aibă şi ea un tată, că ăla de a zămislit-o a plecat de i s-a pierdut urma.

– Nu puteam să-mi închipui, atunci la tribunal că voi ajunge la divorţ. Hai, frăţioare, toarnă ce mai zace pe fundul sticlei să ne înmuiem amarul.

– Iubitul meu! exclamă noua consoartă, şi amândoi se apleacă pentru a repeta ceremonialul sărutului de circumstanţă.

E rândul Dorei să explice prin ce chinuri ale vieţii a trecut cu *ăla*, insensibilul, beţiv ordinar, al doile, că de primul nu a avut parte, a murit săracul de cancer la ficat. Nu i-a fost uşor să renunţe la agoniseala de o viaţă: apartament central, mobilat după ultimul răcnet, maşină, nume., fiindcă ăla deţinea funcţie importantă în nomenclatură, de aia era tot timpul încruntat, când da pe acasă, duhnea a băutură, iar ea cu singurătatea în suflet, noroc cu acest bărbat, dragul ei de Doruţ, care i-a alinat suferinţa. L-a lăsat pe insensibil pentru iubirea asta care a venit aşa cum vine o furtună. Poţi să o refuzi, să spui că nu trebuie să fie, dar nu o poţi opri. Asta a fost. Pentru asta a sacrificat nume, avere, tot, doar maşina a luat-o, ăla tot nu are carnert, a stat numai pe scaunul din dreapta, alţii au condus pentru el. Aici se repetă automatismul sărutului pentru a oferi încă o dovadă a răscolitoarei lor iubiri. Au luptat, zice, şi iată, sunt împreună.

– Schimbă, Victoraş, caseta aia, pune Copilu' Minune.

– Mă, nu auzi, schimbă caseta!

Soarele e deja sus anunţând o zi toridă. E vremea. Până în oraşul lor drag e un drum de opt ore. Automobilistului îi stă bine cu drumul de dimineaţă până nu dau căldurile.

– Ce-i Victoraş, eşti trist? întreabă Dora. Îi pare rău că plecăm. Lasă, frumosule, că te luăm la noi, să mergi şi tu la o şcoală ca lumea. Vedeţi cât e de tăcut? Nici nu e de mirare. Ce să înveţe de la bătrânii ăia inculţi. În satul ăla prăpădit. E un copil ciudat, cine ştie ce-i tece prin minte!

Mama soacră le spune cum să aşeze borcanele cu dulceaţă şi murături în portbagaj. Să nu se spargă.

– Hai mă, vii cu noi?

Victoarş o zbucheşte pe scări şi nu se opreşte decât în grădină la pomul lui unde-l găseşte pe Miky, pisoiul. Stă în genunchi cu pisoiul în braţe. Dora clatină din cap: parcă nu a crescut între oameni. Iar aia face pe doamna. Bătrânul se încruntă: „Pe doamna faci tu, destrăbălat-o. Victoriţa a fost o femeie la locul ei chiar dacă a mai greşit şi ea. Dacă în adevăr a greşit, ori greşelile alea sunt doar minciunile tale. Tembelul de fiul meu a lăsat-o cu doi copii”. Toate acestea doar în gând şi repetate cu voce tare în zilele ce au urmat.

Părăsesc terasa. Dora scoate maşina în stradă. Ştefan aduce sacoşele. Atenţie la borcane! Sărutări pe obraz. Victor stă în spatele bunicilor de parcă s-ar ascunde.

– Nu fi trist, frumosule! La anul te luăm la noi. De ce să plătim *ăleia* atâţia bani. Vai ce sălbatic e! Un copil ciudat. Rămâneţi cu bine!

– Mergeţi sănătoşi!

Cei rămaşi pe pod flutură mâinile privind cum automobilul se avântă spre marginea oraşului. Se îndepărtează…S-au dus.

– Haideţi, avem treabă. Destul cu trândăveala. Auzi, să ia copilul! Nu plânge, puiule, nu plânge, buna nu te dă, nu!

Cum vă spun

Acolo ne-am făcut slujba şi eu şi nevastă-mea ca nişte americni, ea cu mîncarea, spălatul şi curăţenia, eu cu grija copiilor şi ce mai trebuia pe acasă, îi duceam dimineaţa, pe cel mic la kindergarden, adică la grădiniţă, pe fată la şcoală, veneam acasă şi curăţam *lonul*, adică pajiştea din faţa casei, la amiază iar fuga cu maşina după ei şi între timp mai ziceam şi câte o vorbă englezească fiindcă acolo eşti mort fără engleză, noroc cu nepoţii, ei vorbesc numai englezeşte, Anita, acolo-i zic Ann, mai ştie ceva româneşte, fiindcă era mărişoară când au plecat, dar cel mic, Sandy, adică Sandu, s-a născut acolo, dar o rupe şi el că am dus cu noi un abecedar din ţară şi după-amiaza mai făceam cu ei câte un pic de Română ca să nu-şi uite limba, doar sunt români, nu?, dar şi ei numai că-i auzeai: grandpa, adică bunule, cum se zice la *table*, de-l pronunţă *teibl*, şi aratau spre masă, masă îi ziceam şi aşa ne învăţăm unii pe alţii, adică ne învăţam, pentru că nici nu ştiu cum au trecut trei ani de atunci, trece timpul mai rău ca şi gândul, dar chestia aia cu orezul a fost de tot hazul, numai în filme mai vezi aşaceva, că de asta zic, dacă nu ştii englezeşte, eşti omul ploii. Deci îl iau pe ăl mic de la kindergarden, plecăm şi mă opresc la supermarket, nu-mi cereţi să vă spun cum se scrie, că nu am habar, unele cuvinte le-am prins, că aşa e engleza asta, scrii fum şi pronunţi lapte, dar nu te pune nimeni să scrii, ştii să spui ce doreşti e în regulă, nu, se uită toţi la tine. Nu e cazul cu Gelu şi Nory, copiii noştri, ei vorbesc perfect încă din ţară mai bine decât americanii, de aia au slujbe la bancă , finanţişti, amândoi, de câştigă vreo trei patru mii de dolari pe lună, faceţi şi voi socoteala

cât vine asta în banii noştri, altfel cum reuşeau ei ca numai în doi ani să-şi cumpere casă mobilată cu tot ce gândeşti şi nu gândeşti, că la început nu te duce mintea la ce-s bune toate alea, dar până la urmă înveţi, că nu e prea mare scofală, acuma au apărut şi pe la noi, cum zic, maşină fiecare, concedii în lumea largă, că abia ne întorsesem din New York, pe cuvântul meu dacă vă mint, asta a fost cu două zile înainte de unsprezece septembrie, ziua aia nenorocită, adică prin nouă ale lunii, că în dimineaţa aia mi-a zis Gelu, ginerele nostru, un băiat de zahăr, că mi se rupe inima după el, de ce oare trebuia să li se întâmple tocmai lor nenorocirea asta, că parcă îi aud glasul când îi rostesc numele: tata Vic, astăzi mergem la World Center să vezi ce nu ai mai văzut şi vă dau cuvântul meu că am urcat până acolo în vârf de am admirat arhictectura aia de vis şi numai ce ne-am întors acasă acolo în Florida aia ruptă din soare toţi şase, adică ei doi, Gelu cu Nory, copiii, eu şi nevasta într-o maşină de aia ultramodernă că nici în vis nu vedeai altădată, acum au apărut şi pe aici, că nu am dormit vreo două nopţi după ce am ajuns acasă la ei unde am pus mâna pe hârtie şi creion şi i-am scris unui prieten din Dolmă, orăşelul nostru, inima industriei de maişinării, unde, aşa amărât cum a ajuns, lăsat în voia sorţii de ăştia pe care i-am tot ales, e mai la inimă decât alea ale lor, şi i-am scris douăzeci de coli de hârtie pe ambele feţe de s-a mirat Gelu cât de bine am reuşit să prind pe hârtie locurile pe care le-am vizitat, ca peste două zile să aflăm că acele turnuri nu mai există, că vă dau cuvântul meu, am văzut la televizor cum s-au transformat în nori de praf, dar m-am gândit că e vreun trucaj ceva, cum vezi destule pe acolo, fiindcă e greu să pricepi dacă nu înţelegi ce vorbesc ăia pe ecran, dar ceva ceva mi-am dat eu seama şi i-am spus Nelei, nevastă-mea, uite turnurile unde am fost noi, şi numai vedem fumul ăla, dar, cum zic, am crezut că trebuie să fie vreo simulare ceva până ce au venit copiii acasă şi Gelu zice tata Vic, s-a întâmplat o nenorocire: teroriştii au distrus World Center cu avioanele şi ne-a tradus cuvânt cu cuvânt tot ce ziceau la televizot. De groază, ce mai! Şi Nory plângea şi eu

am crezut că plânge după turnuri, aşa cum plângeau toţi, de aia am liniştit-o, nu plânge, fata tati, fac americanii voştri altele, habar nu aveam ce ascundeau lacrimile ei, dar să termin mai întâi cu supermarketul care a fost chiar în acea dimineaţă. Şi cum spun, intru eu să cumpăr orez ca să facă ele sarmale aşa ca la noi în România, şi zic *ai uont tu bai* şi mai departe mi se înţepeneşte limba, uitasem cum se zice la orez, orez, zic eu şi accentuez cuvântul, dar negresa, mă cunoştea fetişcana că de la ea cumpăram întodeauna, îi prezentam doar lista alcătuită de Nory şi miss aia îmi punea mărfurile în coş, că aşa-i acolo, dacă vrei ţi le aduce şi acasă, dar acum nu-mi aminteam cuvântul ăla fiindcă nu-l notasem. Mă, zic către nepotul meu, cum îi zice la orez, dar el deşi ascuţit la minte, de unde să ştie sărăcuţul cum îi zice româneşte la orez din moment ce nu l-am învăţat, cu toate că faceam lecţii în fiecare zi, şi fac eu pumnul rotund ca o sarma şi cu degetul mare tot înghesui în el cum înghesui umplătura în frunza de varză şi negresa se încruntă crezând că am alte gânduri cu ea, apoi pricepând că nu aia vreau, mă ia de braţ râzând şi mă duce de mă plimbă pe uliţele alea printre rafturi până ce văd o putină cu varză. Iau de acolo o frunză, o învârtesc şi fac semn că trebuie pus ceva acolo, *put, put, put*, îi zic. A, se dumireşte şi râde cu gura până la urechi, dar mă duce la cărnuri şi-mi arată zecile de sortimente, iar eu îi dau tare no, no, no! şi dau să plec, nu au decât să vină ei la cumpărături, când văd în faţă scris *rice*, şi-mi aduc aminte raiz, strig. A, *raiz*! Râde negresa şi mă apucă de braţ, vrea să spună probabil că sunt simpatic. Ei bine, acasă când le-am spus toată întâmplarea asta hazlie, nu a râs unul, parcă li se înecaseră corăbiile, ca să folosesc o vorbă de pe la noi. Gelu era cu un geamantan gata de plecare, mă gândeam că se duce în vreo călătorie de bussines, şi mă îmbrăţişează, nu te întrista tata Vic, îţi explică ea, Nory, şi sărută copiii şi iese şi eu nu pricep nimic, că aşa e băiatul esta, uneori vorbeşte vrute şi nevrute, alteori tace mormânt, ori răspunde cu jumătate de gură, gândind la treburile lui fiindcă e foarte priceput, harnic ce să mai zici, şi ascultător, ţin

la el chiar şi acum mai mult decât la Nory, că din dragoste s-au luat aici în ţară la noi la Dolmă, unde îşi făcuseră singuri o situaţie excelentă, apoi le-a venit primul copil, încât era mare bucurie pe casa noastră, Anita, frumosă şi deşteptă, şi erau fericiţi, iar noi pe lângă ei, fericiţi de fericirea lor, dar într-o seară au venit la noi, fiindcă aveau casa lor, apartament cu trei camere, frumos mobilat, maşină şi tot ce trebuie, şi zic că li se desfiinţează fabrica, asta chia aşa a fost, s-a desfiinţat într-o lună, încât au rămas toţi fără slujbă de ne invidiau pe noi pensionarii, după cum s-au dus pe nimica şi celelalte opt fabrici de a rămas oraşul de izbelişte, urbe de şomeri şi negustori. Şi zic ei: noi ne ducem în America, vindem tot, scoatem pe ce avem vreo cincisprezece mii de dolari şi plecăm, am fost deja la interviu, aşteptăm vizele. Atunci am înţeles de ce mergeau ei de trei ori pe săptămână la unul la lecţii de engleză şi aşa în nici două săptămâni au văndut apartamntul cu tot ce a fost în el, maşina, până şi din haine, şi au plecat. Cum au ajuns, Gelu a şi găsit de lucru în specialitatea lui, că amândoi au fost şefi de promoţie, şi pe urmă şi-a găsit şi Nory tot la bancă, dar a născut al doilea copil şi a stat acasă cam doi după care s-a angajat tot într-o bancă şi aşa ne-au scris să venim la ei ca să ne ocupăm de creşterea copiilor şi de casă, că între timp şi-au cumpărat casa aia ca un palat, două maşini, fiecare cu a lui, fiindcă acolo eşti mort fără maşină. Şi am văzut noi că ajungea acasă tot noaptea, mult după ce venea Gelu că şi el lucrează până târziu, că aşa e acolo, trag de le sar ochii cu zi cu noapte, câştigă în adevăr mult, dar pentru ei case e doar aşa un loc de dormit, ori unde să-şi petreacă week-endurile, adică sâmbăta şi duminica după ce vin de la biserică, că în orăşelul ăla de-i zice Up and Down, plouă ninge, oamenii se duc duminica la biserică, nu ca la noi, nu ai chef, nu te duci că te iartă Dumnezeu şi aşa.

Şi după ce a ieşit Gelu, Nela, nevastă-mea, zice, mă Vicule, să ştii tu că nu e bine cu copiii ăştia. –De ce, au început şi pe aici restructurările? – Nu, nu e asta, e ceva foarte rău, s-au despărţit, nu mai stau împreună.- Cum adică, aşa cum ai bate din palme, ne

despărţim, eu plec încolo, tu încolo, vedem noi ce mai facem cu kizii, cum zic ăia copiilor, las'că văd eu ce e cu ei.

Nely a mea bătea pe calculator, concentrată, parcă habar nu avea că-i plecase bărbatul de acasă lăsând-o de izbelişte cu doi prunci într-o ţară străină.- Spune tu, ce s-a întâmplat de te-a părăsit Gelu? Şi ce credeţi că răspunde stând în faţa mea picior peste picior, cu aerul ăla de superioritate ca în faţa unor proşti, adică eu şi maică-sa, că aşa-s copiii în ziua de azi, se cred deştepţi, habar nu au ce e aceea foame, sau viaţă grea: -Nu el m-a lăsat, zice, eu l-am părăsit pe el, dar astea sunt problemele noastre, nu vă privesc pe voi, avem fiecare viaţa noastră, iar eu sunt ferm hotărâtă să mi-o trăiesc.- Cum, neroado, ţi-ai lăsat bărbatul, tatăl copiilor tăi, pentru vreun vagabond de pe aici? – Nu e vagabond, zice, e un om de afaceri, şi el divorţat.- Dar, tu, sclintito la minte, ce faceţi cu copiii, îi lăsaţi de izbelişte?- Nu, deloc. Îi îngrijim împreună. –Cu ăla?- Nu, cu Gelu. Vor sta când la mine, când la el. Despărţiţi fiind, nu înseamnă că nu rămânem prieteni, ne vizităm chiar cu John, prietenul meu, tot tată a doi copii din prima căsătorie. Şi el se vede cu fosta care are un băiat din cea de a doua căsătorie şi discută zilnic de copii. Aşa am aflat că aşa e acum acolo, vezi pe una care îţi place, şi dacă şi ea vrea, îi laşi pe ai tăi şi te întolăceşti cu aia, nimeni nu face o tragedie din asta, fiecare îşi duce viaţa cum îi place, e ceva foarte normal şă-ţi trăieşti viaţa asta care şi aşa e foarte scurtă.- John, dragă tăticule, mă iubeşte şi eu îl iubesc ca pe ochii din cap.- Da' ce, Gelu nu te iubeşte? –Nu e acelaşi lucru. Eu toată viaţa am dus dorul unei mari iubiri pe care, în sfârşit, am găsit-o, nu îi voi da cu piciorul .-Şi tu, fluşturatico, că nu ştiu ce mă împiedică să-ţi trag un toc de bătaie ca să-ţi recapeţi mintea, ce faci dacă John ăla îţi dă cu piciorul? Găseşte pe alta şi te lasă? Te întorci iar la bărbatul tău? Crezi că ăsta e chiar aşa de prost să te mai primească? – Uiţi, zice, că trăim într-o ţară liberă unde îmi port singură de grijă. Gelu nu are decât să-şi găsească pe cineva, e liber.

În zadar ne-am omorât cu vorbele toată seara, şi încă vreo două zile după aceea, Nory nu şi nu, s-a săturat de Gelu, îl vrea pe John.- Auzi, proasto, i-am strigat, dacă John ăsta te *aia* aşa de bine, tăvăleşte-te cu el cât pofteşti când te apucă năbădăile, dar casa să-ţi fie casă, că nu-i fi tu singura adulterină de pe mapamond, sunt destule şi pe la noi în Dolmă, că numai anul trecut s-au încurcat vreo două cu nişte pripăşiţi, dar casa le e casă, iar aia de lângă noi, Măriuca, de-şi duce zilele mai mult prin staţiuni, frământă salteaua cu unul de pe la poştă rămas şi el şomer, are şi aia bărbatul plecat prin Grecia, dar nu se gândeşte să-l lase, ori te pomeneşti că Gelu şi-o fi pierdut bărbăţia pe aici? – Nu, nu e aia, zice, dar e foarte obosit, nu mai are chef de nimic, viaţa şi-o dedică muncii, nu mai are casă, nu mai are masă, cum altfel ar putea câştiga dolarii.

Nici cu Gelu nu te mai puteai înţelege, că atunci când ne-a expirat viza, chiar în luna aia, a venit să-şi ia rămas bun, că îşi cumpărase şi el o casă, de stă singur în ea, dar venea zilnic să vadă de copii, şi i-am zis, Gelule, tată, de ce nu vă împăcaţi voi? – Dar nu suntem certaţi, a răspuns, dacă asta vrea Nory, e dreptul ei să-şi trăiască viaţa. Treburi de astea se întâmplă destule pe aici. Auziţi, treburi de astea! – Treaba voastră, noi luăm copiii acasă ca să le purtăm de grijă, nu-i lăsăm aici să ajungă nişte vai de capul lor. Au sărit foc amândoi: nu, nici gând, alte posibilitaţi au aici, adică acolo. John ăla a găsit pe o fostă doctoriţă române, care să grijească de copii, adică şi ai lui şi ai lor, nu ştiu dacă pricepeţi, asta peste săptămână, iar sâmbăta şi duminica îi iau acasă cu rândul, săptămâna asta eu, adică Nory, săptămâna cealaltă tu, adică Gelu.

Ce-i drept, Gelu ne mai scrie din când în când, Nory mai rar, e supărată de când i-am spus, atunci la plecare, că nu o mai recunoaştem de fiică, dar pe urmă tot eu i-am scris că o iert, ce să facem, e fiica noastră, dar nu ne e atât de ea, cât de nepoţi pe care nu i-am mai văzut de atunci, adică de trei ani, dar acum sosesc cu

avionul, vine chiar Nory cu John ăla al ei, despre care am aflat că ar fi cam de un leat cu mine, dar se înţeleg, au făcut deja un prunc, pe care îl cheamă ca pe mine, Victor, şi îi zic Vic, că de asta sunt aici la Otopeni cu maşina, să-i întâmpin, fiindcă oricum ar fi, oameni suntem, de ce să zică John ăla că am fi nişte fiinţe cu vederi învechite, că aşa zicea Nory atunci:-Voi sunteţi nişte oameni cu vederi învechite.

Confesiunea doamnei Măriuca Pistol

… Că amândouă suntem din aceeaşi localitate nu departe de Dolmă, cel mai frumos oraş din lume, ba vreo câţiva ani am fost chiar colege de serviciu şi ne-am înţeles ca două surori, şi am venit aici în staţiune cu bilet, dar al ei era pe un alt nume, că nu a obţinut, ceea ce nu a întristat-o că la salariul ei plătea dublu, adică pe numele bunicii din partea mamei, care are o pensie de ceape, crezând că poate aranja cu fetele de la recepţie pentru vreo sută două de mii, dar nu a mers, se temeau de vreo provocare, ceea ce se poate întâmpla foarte uşor în condiţiile astea de vânătoare de corupţi, că aşa e situaţia, îi vânează pe cei amărâţi pentru câteva mii acolo, nu pe cei cu miliardele, aşa că aia blondă de la ghişeu, că ea era de serviciu în ziua aia, îi zice: nu sunteţi în regulă, nu vă putem primi, mergeţi la vila numărul unsprezece, chiar la intrarea în staţiune, că avem contract cu ei, iar masa o luaţi aici, şi procedurile le faceţi tot aici, la bază noastră de tratament, că pe urmă am aflat că aia e vila lu' frate-su, cât despre dumneavoastră, zice, adică despre mine, sunteţi în regulă, vă cazăm, dar eu, de bună credinţă, am refuzat, cum să mă despart de colega mea, doar locuim în aceeaşi localitate, ne ştim de mici, aşa că-i zic dacă ea trebuie să locuiască la vila aia, nu o las singură să i se intâmple ceva, merg cu ea să locuim împreună, şi nu vă mai spun ce bucurie i-am produs Anişoarei, colega de care vă zisei, dar am făcut foarte foarte rău, că puteam să rămân aici la hotel în condiţii civilizate, nu să mă trambalez cu geamantanul până la capătul oraşului, şi să tremur de frica ăluia, huliganul, da' aşa e omul bun la suflet.

Ca să fiu dreaptă, nu e rău acolo, proprietarul, intrat în drepturi de vreo doi ani, că a moştenit vila aia de la un străbunic expropiat de regimul ălalalt, dar acum a revenit , de casă zic, la adevăratul proprietar, care nu mai e în viaţă, ci nuai urmaşul, nepotul ăsta de care zic, un bărbat chipeş, ce să vă spun, suplu şi cu foc în priviri, că pe loc s-a aprins în mine aşa un interes pentru el aflând cine este şi câte a pătimit până ce i-au dat vila, şi cum a refăcut-o el că era toată numai o paragină, de a cheltuit o groază de bani, nu că aş fi urmărit vreo relaţie ceva, ci numai aşa din admiaţie pentru mintea lui cea ascuţită, că rar mai vezi azi oameni cu mintea să le meargă brici ca la ăsta, ceea ce nu a fost cazul colegei mele care s-a îndrăgostit beton pe loc, că e o fată tare sensibilă când vede un bărbat interesant, se pierde cu firea, ba se dă în stambă şi acum când îl vede, dar între timp a apărut individul de care vă spusei, şi ăsta bărbat interesant, nu aş spune că-i o frumuseţe, dar în putere, mascul de ăla capabil să nu obosească o noapte întreagă, aşa credeam eu atunci dar mai apoi mi-am dat seama de ce e înstare că am un dar nemaipomenit de a mă înşela în privinţa bărbaţilor, şi cum vă spusei, eram cu prietena asta a mea şi încă o doamnă ce stă şi ea în vilă cu noi şi tot în situaţie de bilet, şi beam un suc la cofetăria de lângă hotel, că nu ne dezvăţasem încă de obiceiul ăsta de a bea coca-cola la cafea, că se ştie când bei ape de astea minerale nu ai voie alte lichide, dar numai după aceea ne-au spus la baza de tratament şi am renunţat, şi cum v-am zis, numai ce îl văd pe individ că se apropie de masa noastră şi-mi şopteşte la ureche: vreţi să ne petrecem noaptea împreună? -Du-te domnule de aiclea, zic, unde vrei să o petrecem, în gară, în cârciumă, că sunt destule? – Nu, zice, la mine. – Acolo ţi-o petreci singur, nu cu mine. – Atunci, zice, la un restaurant să ascultăm muzică .-La restaurant nu zic nu, fiindcă mie îmi place să merg într-un local select, dar nu-mi prea pot permite, nu pentru mâncare, ci mai mult pentru muzică şi atmosferă, că au venit nişte manelişti staruri, de cântă pe aici, dar nu singură, i-am spus, numai împreună cu doamnele, ele însă, femei bine crescute, cu

educaţie, au refuzat, s-au ridicat scuzându-se că au să facă baie, că apa caldă la vilă e numai până la orele zece seara, aşa că ne-au lăsat singuri, iar el, care, de ce să nu o recunosc, mi se părea agreabil, deci am mai băut o cafea, pe urmă ne-am plimbat prin parc, am luat chiar câte o îngheţată, pe care am devorat-o stând pe o bancă lângă râu, aşa un loc romantic că apăruseră deja stelele pe cer, unde el a avut o comportare demnă, nici măcar nu m-a atins pentru un sărut ori ceva, şi când am ieşit din parc zice: auzi, de ce să mai pierdem vremea pe la restaurante, că au numai muzică de asta pe casete, veche, mai bine urcăm la mine, aici în bloc că-s singur şi am casete mult mai bune, de astea cu manele ultimul sortiment, dar să nu-ţi închipui că aş nutri gânduri de destrăbălare, ori altceva, că-s om despărţit de nevastă pe caz de imoralitate a ei, mă ştie toată staţiunea cât sunt de serios, fără nici un fel de antecedente. Zic către el: bine, urc, de ce să nu urc, fiindcă ador muzica asta nouă, da' să ştii, i-am mai spus, că-s femeie măritată, am şi copii, nu am venit pentru aventuri aici, ci ca să-mi tratez nenorocitul ăsta de ficat, că prea şi-o face de cap când nu-i convine, iar soţul meu e un domn respectat în afaceri, are mazagin chiar în Subdolmă, plecat acum tocmai în Cipru după marfă, dar el îmi taie vorba şi zice da' ce, dragă, eu nu te respect, pofteşte să te convingi.

Ce-i drept, a fost domn, am ascultat nişte casete noi cu Jan ăla de la Craiova, iar el m-a mângâiat, dar asta ceva mai târziu, într-un fel anume, că până la urmă i-am zis eu personal, uite ce e, dacă e să o facem, atunci să o facem, şi naiba să o ia de treabă, cu instinctul nu te poţi măsura, aşa că am făcut-o, dar nu a fost cineştie ce, pentru atâta lucru nici nu se făcea să-mi scot lenjeria intimă, dar ce a fost a fost, acolo un fleac, nu piere lumea din asta, aşa că m-am îmbrăcat repede şi am plecat la vilă rugându-l să mă însoţească că era trecut de miezul nopţii, dar el că nu poate, e frânt de oboseală, aşa că am ieşit curajoasă afară, da' la ieşire, din blocul ăla, dau nas în nas cu aia de e camerista noastră, că pe urmă am aflat că e cumnată cu aia de la recepţie, dar ne facem că nu ne

cunoaştem şi ajung la vilă, da' colega mea nicăieri, apare abia spre dimineaţă numai în halat şi zice, dragă, am fost cu el, adică cu proprietarul, dar să ştii că nu e ceva deosebit. Tu? Eu? Nimic şi m-am întors pe partea cealaltă dar mi-am spus atunci că trebuie să fie ceva cu bărbaţii ăştia din staţiune, o cauză a slabelor lor puteri, probabil apa de pe aici, ori clima asta umedă, ca să nu mai zic de vârstă, că au cam trecut şi ei de prima tinereţe, iară ăia de nu au trecut nu se uită la alde ca noi.

Dar nu acuma s-a întâmplat, nuu! Până la scandalul de care vă zisei a mai trecut cam o săptămână, adică până ieri seară, că de atunci stăm aici în parc fără geamantane, dar cu două zile înainte de asta s-a întâmplat să fiu singură în cameră şi colega mea vine iar târziu, îmbujorată la faţă şi bine dispusă, şi nici una, nici două, o trânteşte aşa ca proasta care dă cu bâta în baltă, că întodeauna mi-a fost oarecum oroare de oamenii care vorbesc fără să-şi asculte mintea: – Auzi, dragă, zice, am fost cu ăla al tău, dar să ştii că numai după ce ai afirmat tu de mai multe ori că între voi nu mai e nimic, că nu am vrut să mă bag peste tine, sper că nu te superi. Nu ştiu ce a fost între voi, dar te asigur că mi-a plăcut, e viril tipul! Dacă se limita la prima afirmaţie, cum că a fost cu el, nu le aveam treaba, mă durea în cot, dar când a rostit a doua, chestia aia cu virilitatea, parcă mi-a împlântat un cuţit uite aici în piept, ba în loc să tacă din gură, se pune ca nesimţita pe destăinuiri, nişte porcării de alea erotice, ce să vă mai spun, că mi se face scârbă numai când le aud în urechi, şi am ieşit din cameră scârbită de am fumat vreo două ţigări după care m-am întors şi zice colega mea, auzi, ştii că asta, camerista, e nevasta lui, a dică a ăluia, dar sunt despărţiţi, nu prea stau împteună? Se duce, tu, aşa, inopinat pe acolo la el că nu au băgat încă actele de divorţ.

Ce să mai zic! Când necuratul îşi vâră coada, se poate produce un dezastru. De un flagrant mai avem nevoie pe aici! Să vină ăia cu televiziunea şi să ne înregistreze ca să ne vadă cei de acasă, vecinile de apartament, să râdă tot blocul de noi, vă daţi seama! Bine că ne-am dezmeticit la vreme că suntem abia la

mijlocul sejurului. Şi cum zic, era spre seară şi stam în cameră şi ne uitam la emisiunea aia cu femeile, cam plicticoasă, dar în lipsă de altceva bună şi asta, eram totuşi absorbite de discuţiile alea privind relaţiile dintre soţi, când a început scandalul, nu vociferări, ori discuţii contradictorii cum ar trebui să fie între oameni civilizaţi, ci urlete, dar ştiţi cum, nici nu am cuvinte să vă spui, cumplite, ca de ăia descreieraţii, că ne-am speriat şi am ieşit repede afară să vedem ce anume s-a întâmplat, şi-l văd pe tip, Fănel îi zice, beat turtă, cu cămaşa fluturând peste pantaloni, dar beat, beat de tot, că întotdeuna am avut aşa o repulsie pentru beţivi, îmi vine să vomit când îi văd, şi asta mi se trage de la primul soţ, câzut în patima asta de duhnea tot timpul a trăscău ca un butoi, de aia i-am spus actualului meu bărbat „să ştii că dacă te apuci de băut, cu mine ai terminat-o, mă rog, un pahar acolo la masă, ori la anumite evenimente, fie, dar nu zilnic să-mi stai mie prin birturi, ca să-mi vii acasă mahmur”. Şi cum zic, ăsta Fănel, ori Gigel, cum i-o fi zicând, ăla de am fost atunci cu el şi mai apoi colega asta a mea, îl ţinea strâns pe domnul proprietar de gulerul cămăşii şi îl zgâlţâia înjurând să-i deie banii că de nu îi crapă capul şi dă foc la vilă fiindcă nu i-a plătit nu ştiu ce datorie şi că se ţine cu nevastă-sa, camerista, şi tot aşa până ce proprietarul i-a aplicat un pumn, aici în frunte, de l-a dezechilibrat şi a fugit repede în birou, proprietarul, nu ăla, de a telefonat la poliţie, iar ăla, Fănel, bătea în uşă şi urla: banii, ori vă termin pe toţi din vila asta plină de curve, şi bate din palme şi imediat intră pe uşă doi haidamaci pieptoşi ce duhnea de la o poştă a băutură de aia proastă, şi se postează uie aşa în faţa uşii şi cun ne vede, se năpustesc asupra noastră cu nişte vorbe foarte urâte, iertaţi că o spun, cu pantalonii descheiaţi, după noi, noi însă înspăimântate cum că dau foc la vilă, iară nebunul o căuta pe nevastă-sa, care iese cu o mătură şi-l pocneşte uitaţi aici în moalele capului, strigând şi după noi, cum că am fi nişte de alea, că ne ţinem cu bărbatul ei, şi ăla, Gigel, o apucă ca să o arunce pe geam, vă daţi seama, de la înălţimea aia, de ne mai puneau şi martori, asta ne

mai trebuia să ajungem pe la uşile tribunalelor, ba şi la televiziune, să râdă toată Dolma de noi, aşa că am coborât scările fugind apoi prin spate, dar ăia, haidamacii, după noi să ne înşface, că unul a întins piciorul ca să-mi puie piedecă, noroc cu colega mea că l-a pocnit cu poşeta în cap şi când şi-o revenit, noi eram deja departe, dar îi auzeam cum strigă vorbe de alea insultătoare cum că pun ei mâna pe noi, noroc că tocmai atunci aţi apărut dumneavoastră, domnule comisar, cu domnii poliţişti, că altfel nu ştiu ce se mai putea întâmpla, fugeau după noi ca să ne siluiască, ori să ne arunce în vreo prăpastie, că-s destule pe aici, cum am văzut la televizor, se petrec atâtea cazuri, de aia vă rugăm să interveniţi la hotel să ne schimbe cazarea, însă de ne asaiguraţi securitatea, ne întoarcem la camera noastră fiindcă ne-am simţit bine acolo, iar proprietarul, un manager deosebit, fiindcă noi avem încredere în dumneavoastră, om cu muncă de răspundere, suntem femei sărmane şi am venit aici în staţiunea asta cheltuind o groază de bani, nu la distracţie, că nu suntem de alea, ci ca să ne refacem sănătatea…

Maşină de ocazie

– Mergeţi la..? întrebă punctând cu braţul spre vest unde se află reşedinţa judeţului nostru -Acolo, am confirmat privindu-l recunoscător, fiindcă eram cuprins de o nelinişte declanşată de pierderea autobuzului. Cât îmi luaţi? l-am întrebat negustoreşte ca să evit eventualele neînţelegeri ce ar putea surveni la sfârşitul călătoriei. Ştiu din propria experienţă sintetizată în sintagma *învăţătură de minte*, de multe ori şocantă, că e mai bine să te târguieşti înainte de a cere cuiva un serviciu, decât după. – Nu vă faceţ griji, a spus, dar ca să fiţi liniştit, iată: cincizeci de mii, ca la autobuz. Poftiţi în faţă. Aşteptăm să mai apară o persoană şi pornim.

Mi-am pus centura de siguranţă salutându-i pe cei doi domni pe pe bancheta din spate, încleştaţi într-un schimb de opinii despre situaţia actuală şi viitoare a pensionarilor. Evident, făceau politică. Peste aproximativ un sfert de oră a apărut o doamnă, prototipul gospodinei clasice, a deschis portiera şi s-a înghesuit în domnul de alături. – Cât îmi cereţi? a întrebat, fixându-şi poşeta pe genunchi. – Cincizeci. – Atât! s-a mirat ea. Săptămâna trecută a fost treizeci. Dar nu am ce face. Vă dau fiindcă mă grăbesc. – Plecăm, stimată doamnă, şi în mai puţin de o oră suntem la destinaţie, nu vă faceţi griji, a spus omul de la volan şi a pornit motorul.

Maşina în care intrasem era un Ford îmbătrânit, cu tapiţeria uzată şi slinoasă. Huruia nervos, înecându-se la fluxul de benzină. Până la intrarea în Oraşul Fabrică de Fontă, doamna ne-a povestit cum l-a luat aseară în răspăr Marius Tucă la talk-show-ul său pe noul candidat, ăla cu nume străin de zice că numai el e vrednic să doarmă la Cotroceni. – Sigur că e bun, a obiectat domnul din

spatele meu. E un om care luptă pentru binele poporului. Nu vedeţi ce au făcut ăştia?! şi a arătat spre peisajul selenar din stânga şoselei apărut după faimoasele demolări. Ca după cutremur! – Au distrus siderurgia! Te apucă ameţeala când vezi pădurea asta de stâlpi afumaţi şi pe amărâţii ăştia scotocind după fier vechi, ori resturi de cărbune. Numai ai noştri vor putea redresa situaţia. – Mă cam îndoiesc, l-a oprit vecinul său, ceea ce dovedea clar că domniile lor făceau parte din formaţiuni politice rivale.

Aici a intervenit şoferul: – Chestia asta nu e doar la noi. Peste tot în lume siderurgia e în declin. Am văzut cu ochii mei în Belgia, apoi în Danemarca ceva asemănător. Hale întregi sunt folosite ca depozite. Or, eu, ca inginer, înţeleg foarte bine situaţia. Tehnologia a suferit schimbări uluitoare, încât asemenea mastodonţi au devenit inutili. – Aţi lucrat acolo ca inginer? l-am întrebat eu. -O perioadă. După ce am fost disponibilizat de aici. Pe urmă m-am apucat de afaceri. În Belgia, în Spania, Maroc. – Aveţi aici în ţară vreo firmă de transport? a întrebat doamna ce sta cam înghesuită în domnul de alături. -A, nu. Nu mă ocup cu aşaceva. Însă am venit tot pentru o afacere. E vorba de o vilă, casa părintească.

Ne-a povestit apoi cum a trimis el acasă, de mai multe ori pe lună, sume importante de dolari pe care părinţii lui i-au folosit pentru ridicarea unei case, un adevărat palat cu cincisprezece camere plus dependinţele. Numai faianţa adusă din Italia a costat cinci mii de dolari. Acum, după moartea bătrânului, vila aduce pe lângă o veşnică tristeţe şi mari cheltuieli. Bătrâna stă acolo singură într-o cameră, căldura aleargă însă prin ţevi până la etaj, prin toate caloriferele. O cheltuială inutilă, la urma urmei exagerat de mare. Iată scopul venirii sale în ţară. Să cumpere o garsonieră pentru bătrâna sa mamă şi, imediat după vânzarea imobilului, să plece acolo unde îl aşteaptă afacerile. -În Spania? a întrebat doamna cu o anume curiozitate. -Nu, doamnă, de ce în Spania unde rar fac afaceri, în Maroc unde se află prietena mea.

Cât timp am depăşit o coloană de tiruri s-a concentrat asupra volanului comentând lipsa de disciplină pe şoselele româneşti, dar mai ales gropile din asfalt ce te obligă la permanentă reducere de viteză. Cum stam bine ţintuit cu centura de siguranţă în scaunul de lăngă el, a vrut să ştie ce anume fac în frumoasa noastră capitală de judeţ. Am vreo problemă, sau sunt doar aşa într-o scurtă vacanţă? Când a aflat că merg pentru afaceri, a fost de-a dreptul mirat. Un om de afaceri fără maşină! – Asta este situaţia, i-am răspuns, nu am maşină şi nici nu am avut… – Şi ce fel de afaceri faceţi, stimate domn, dacă îmi îngăduiţi să întreb? I-am răspuns că sunt ceea ce se cheamă agent de vânzări şi că, dacă nu ajung până la zece în oraş, pierd o afecere foarte importantă pentru patronii mei. – Nic o grijă! şi a apăsat pe acceleraţie tocmai când o Dacie semnaliza stânga. A depăşit-o în ultimul moment cu brio oferindu-ne un pomelnic de înjurături. – Deci, a continuat eliberat de acea încărcătură nervoasă, se mai întâmplă să luaţi câte o ţeapă… A commentat fenomenul, o subtilitate a minţilor în fierbere, frecvent nu doar din zilele noastre, s-ar putea scrie o suculentă istorie a ţepelor din lumea afacerilor urmărind excrocheria încă din antichitate până în zilele noastre. E ceva frecvent peste tot în lume. Nici nu–ţi dai seama cum poţi să ai nişte surprize neplăcute… Mă, boule, vezi că-ţi pune nevasta lumânare la cap! O Dacie papuc intrase pe banda noastră fără să semnalizeze. Ăştia, şi-a încheiat comentariul, habar nu au de şoferie. Să vedeţi acolo… – Conduceţi mult şi acolo? – Să precizăm situaţia, a spus. Călătoresc mult. De condus însă conduce şoferul. Afacerile, stimate domn, cer pe lăngă inteligenţă, perspicacitate şi mijloace de acţiune. Şi multă mişcare. O singură dată, mânat de împrejurări, nu am făcut o astfel de deplasare şi nu a lipsit mult să primesc o ţeapă de 15000 de dolari.

Aici relatarea lui a fost întreruptă de semnalul melodios al unui telefon mobil. Doamna de la geam era deja cu el la ureche şi

înclina din cap că înţelege ce i se transmite. – Da, mamă, da, scumpa mamei, sigur, îs chiar în drum, direct acolo mă duc… Da, să-ţi facă altul. Nu este exclus să ţi-l fi furat, umblă atâţia vagabonzi şi pe acolo. Ţi-l trimit cât pot de repede. Da, mamă, pentru început e bună şi slujba aia la restaurant, până găseşti ceva… Nu te încrede în el, draga mamei, că vezi şi tu cum îs bărbaţii în ziua de azi, că şi bietul taică-tu… Da, am destui. Euro. Sigur. Pa… Fiica mea, a precizat după ce a introdus telefonul în poşetă. Din Spania. Şi-a pierdut paşaportul. De aia mă duc…Da, mai bine spuneţi dumneavoastră, domnule, de ţeapa aia. Vă rog să mă scuzaţi de întrerupere. – Nici o problemă, stimată doamnă. Cât despre paşaport, mi s-a întâmplat şi mie, că de aia nu m-am deplasat atunci la Maracheş, îl rătăcisem la vila mea. Abia peste câteva zile a dat servitorul de el, un arab foarte corect.

Îşi aprinsese o ţigară. Sta relaxat doar cu o mână pe volan, expunând un profil frumos, o linie dreaptă distorsionată de curbura reuşită a nasului. Bărbia e puţin ascuţită, părul negru, bogat, lung până la baza urechii. Are ceva din perseverenţa acelor personaje distinse graţie situaţiei lor economice de invidiat, încât se dau în vânt după extravaganţe, cum ar fi blugii lustruiţi în genunchi de atâta purtat, ca în cazul lui, geacă slinoasă şi tricou marinăresc ce emană un vag miros de transpiraţie.

După ce am trecut linia ferată, ne-am încadrat în spatele unei coloane ce se târa nepăsătoare având cu siguranţă vreun camion, ori un tractor în faţă, fapt comentat de cei doi domni din spatele meu cu *ce să faci, asta e situaţia aici la noi* datorat incapacităţii politicienilor. Ce, altădată se întâmplau asemenea lucruri? Doamna a avut aici o replică categorică: nu este cazul să readucem în discuţie acele vremuri de tristă amintire. Ce, erau atâtea maşini pe atunci? – Mai bine ziceţi de chestia aia cu ţeapa. – Cu mare plăcere, stimată doamnă, deşi, cum să vă spun, nu e ceva cu totul neobişnuit pe acolo. În lumea asta a afacerilor, domnul agent de vânzări aici de faţă o poate confirma, se întâmplă

şi nu o singură dată. Tocmai primisem un fax că a sosit la Maracheş un container de 15000 de dolari pentru firma mea…Un moment să trec pe banda a doua.

Era vorba de un container frigorific ce conţinea peşte oceanic, adus tocmai din Insulele Caraibe. Auzind numele faimoaselor insule, domnul din mijloc a exclamat f*enomena*l, precizând că a citit un reportaj despre …Era pe punctul să ne facă un rezumat al amintitului reportaj, când a fost întrerupt de vecina sa cu un enunţi categoric: lăsaţi-l pe domnul să spună.

Povestea era destul de complicată. Cum nu se putea deplasa la faţa locului, nu doar din cauza paşaportului dispărut, asta se putea rezolva până la urmă, ci fiindcă avea a doua zi o întâlnire importantă cu directorul unei companii americane pentru o tranzacţie de un milion de dolari, a trimis-o acolo pe secretara sa personală, o arăboaică atrăgătoare care îl ispitea zilnic venind în minifustă, ceea ce pentru naţia ei e o adevărată îndrăzneală, dar el s-a ţinut departe de astfel de ispite pentru a nu ajunge în situaţia nefavorabilă a domnului Clinton, mai ales că are acolo o prietenă ce-i va deveni soţie. În orice caz, fata îşi făcea slujba cu multă competenţă, fiind vorbitoare de patru limbi străine, plus engleza, ba şi expertă în arta negocierilor. Datorită ei a câştigat la o tranzacţie cu o companie germană, articole electronice, o reducere de douăzeci la sută. – I-am dat aşadar o sumă importantă de bani, dolari, evident, şi i-am spus: du-te şi vezi despre ce fel de peşte este vorba şi numărul nostru de telefon, şi doamna i-a întins un petec de hârtie pe când cui anume îl putem vinde cu un adaus de cel puţin cincizeci la sută. – Domnule inginer, l-a întrerupt doamna, iertaţi de îndrăzneală, nu aţi putea să o angajaţi pe fiica mea la firma aia a dumneavoastră, mai ales că se află nu departe de Maroc, în Spania, şi… E o fată bună, domnule patron, şi foarte pricepută. – Cu plăcere, doamnă, cu mare plăcere. Lăsaţi-mi telefonul dumneavoastră şi vă voi anunţa la timpul potrivit. Pe scurt, ca să nu o lungesc prea mult, un minim de pasivitate din partea mea şi pierdeam, cum am spus, 15000 de dolari. Veţi

înţelege imediat ce înseamnă acolo a fi om de afaceri… – Bine, domnule, l-a întrerupt domnul din spatele meu, dacă învârţi astfel de sume astronomice, de ce umbli cu maşina asta? – Pentru că îmi place, stimate domn, uită-te şi dumneata ce bine aleargă. Este adevărat, se mai îneacă din cauza jetului de benzină, stă şi ea rău cu circulaţia, probabil că aveţi şi dumneavoastră o astfel de problemă, dar fuge. Fiţi numai atent! şi a apăsat pe acceleraţie. Vedeţi? Dar ca să termin. Peste două zile, secretara mă sună: afacerea e rentabilă, scoatem dublu, trimiteţi suma, adică 15000 de dolari. Am scris imediat ordinul de plată, dar, cum am pus stiloul jos, unul complet din aur, mi-am spus: ia stai puţin, să verificăm. Serviciul meu de informaţii a intrat imediat în acţiune… Mergi, mă şapcă veche, pe banda ta, nu… Nici ăsta nu are să moară acasă. Unde vreţi să vă las? La Ulpia? Prea bine. – Şi? – Şi ce? A, cu ţeapa. Am cerut să se facă o verificare de rutină. Şi ce credeţi că-mi oferă raportul pe care l-am primit a doua zi? Nu exista nici un fel de container cu peşte. Fusese doar o înscenare a familiei ei, a secretarei, familie implicată şi ea în marile afaceri, ca să se răzbune pe mine pentru că nu le-am luat fata de nevastă. – Ce oameni de nimic! s-a revoltat doamna, iar domnul de alături a spus la rândul lui că aşa sunt ăia de pe acolo, te poţi aştepta la orice din partea lor. – Uitaţi-vă numai la ce se întâmplă la ei, l-a completat vecinul său. – Angajaţi-o, domnule, pe fiica mea şi veţi avea un om de încredere. Are economicele, domnule. Şi? – Am dat-o imediat afară, ba i-am imputat cafeaua pe care a băut-o din fondurile firmei timp de doi ani de zile. – Bine i-aţi făcut. Angajaţi-o pe fiica mea ca secretară şi veţi avea un om de bază în firmă. – V-am spus, stimată doamnă, lăsaţi-mi numărul de telefon… – L-am scris deja pe hârtiuţa asta, sper că înţelegeţi. – Fiţi fără grijă, doamnă. Ei, iată că am ajuns la Ulpia. – Poftiţi, domnule, deschidea portiera, l-am scris acolo şi aştept să mă sunaţi cu veşti bune că sunteţi un adevărat om de afaceri, şi vă mulţumesc de pe acum. Nu e nevoie să-mi daţi restul. Să aveţi o zi bună!

După ce colegii de drum s-au îndepărtat, i-am întins o hârtie de o sută de mii. S-a bucurat când am spus să păstreze restul. – Când vă întoarceţi? m-a întrebat. – Nu prea ştiu, am răspuns, probabil spre seară. – Mă găsiţi la gară. Vă voi povesti despre o afacere extraordinară… – Aş vrea să te întreb, cum se numeşte firma aia a dumitale? – Firma! Parcă asta are vreo importanţă! – Şi afacerile, secretara, dolarii? – Dolarii! a râs şi a demarat uşor.

Abia atunci i-am văzut spatele maşinii: părea recuperată de la fier vechi.

Proprietar cu acte în regulă

Tocmai în acea dimineaţă pe când ne pregăteam să vorbim cu omul cel priceput şi binevoitor, a sunat colegul meu de slujbă, pe numele lui Vasile Armaşu, zis Binevoitorul: -Auzi, zice, tu ai de luat lemne din pădure? – Sigur că am.. Sunt prorietar cu acte în regulă.-Şi cine ţi le face? Sau te duci tu să le tai? Nicidecum. – Bănuiam eu. Te-am sunat să-ţi recomand un bun specialist, proprietar de cal şi căruţă. Am rămas oarecum uimit de bunăvoinţa colegului meu, credeam că la mijloc trebuie să fie neapărat vreo afacere, ceva interese meschine, se cunosc atâtea cazuri de inşi descurcăreţi care s-au îmbogăţit peste noapte din tăiatul pădurilor, ori făcând pe intermediarii, aşa că am refuzat propunerea colegului meu mulţumindu-i totuşi pentru bunăvoinţă, înrucât beneficiez de serviciile unui bun specialist posesor de căruţă şi cal, drujbă, secure, plus nişte braţe vânjoase.

După amintita discuţie, repet telefonică, am ieşit în stradă unde am urcat cu un aer solemn în maşina cuscrului Ionuţ pentru a străbate distanţa de două sute de metri care ne desparte de casa specialistului în pădurit, un bărbat încă tânăr, cu armata făcută la gospodăria anexă a uniăţii unde avea în grijă şi doi cai. L-am găsit în curte, învârtindu-se pe lângă o câruţă cu roţi de cauciuc. A spus ceva despre munca grea în pădure, mai ales dacă omul vrea să facă o treabă cum scrie la carte, or el întodeauna face orice muncă cum scrie la carte ca solicitantul plătitor să fie…şi a hârăit un *e* prelung. – Mulţumit, am completat eu enunţul, crezând că nu-şi găseşte cuvintele. – Ce mulţumit! Foarte mulţumit!

Ne-a spus apoi povestea lui, una simplă cum sunt poveştile disponibilizaţilor, foarte frecvente în zilele noastre. Pe scurt, a

precizat că nu mai are nici un ban din cei primiţi pentru slujba părăsită prin voinţa celor în drept, iar ajutorul de şomaj s-a terminat, dar el nu disperă, acceptă orice se iveşte, munceşte cu plăcere pentru a-şi mulţumi solicitanţii, altfel riscă să fie înlăturat din competiţie de o concurenţă nemiloasă când este vorba de a pune mâna pe nişte bănuţi. – Le faci în parte? l-am întrebat pentru a pune capăt expunerii sale. – Le fac, de ce să nu le fac. Dacă vreţi să le vindeţi, vă găsesc imediat un cumpărător. – Vai de mine, l-am oprit, nici să nu te gândeşti la una ca asta, am absolută nevoie de lemne, mai ales cu această scumpire a gazului. – Atunci nu ne mai rămânde decât să pornim la drum. Un moment numai să-mi iau securea. Aici a apărut o femeie de vârstă mijlocie care l-a sărutat pe obraz: -Să ai grijă, mamă, nu cumva să te loveşti în vreun lemn, ca data trecută. – Lasă-mă în pace, a replicat feciorul şi a pornit în urma noastră.

Si astfel am pornit în maşina cuscrului Ionuţ spre pădure să intru în posesia celor treizeci de fire lemn de foc categoria a doua. De fapt nu eram singuri, ne însoţea un întreg sobor de specialişti: reprezentantul Ocolului Silvic venit cu misiunea de a supraveghea situaţia, împuternicitul composesoratului, cu misiunea de a veghea la respectarea legalităţii, doi observatori de la autoritatea locală, lipsea doar pădurarul, omul plecase încă de dimineaţă să inspecteze parcelele ca nu cumva să intre acolo clandestin vreun nepoftit, cu cine ştie ce mijloc de transport, vreunul din acei inconştienşi defrişători de păduri, marile stavile în calea puhoaielor de apă.

Din marginea pădurii am pornit pe jos urcând şi coborând un deal prin locuri de vis, mă rog o frumuseţe de pădure rămasă drept moştenire de la străbunii cu rang de grăniceri în slujba nu ştiu cărui înpărat, sau împărăteasă, trecută, pădurea, în vremurile *alea* în proprietatea statului, iar acum în noua orânduire, în cea a urmaşilor urmaşilor, dar pe care o administrează de fapt tot Ocolul Silvic care nu mai este proprietar, dar el dispune ce şi cum e voie, de unde ai voie şi unde nu ai voie să tai vreun lemn, asta pentru a

proteja această bogăţie a ţinutului nostru, în cele mai multe cazuri nu ai voie, dar asta se aranjează în cele din urmă, după multe deplasări la cei în drept, rugăminţi şi intervenţii. – Aici e acel loc, a spus reprezentantul Ocolului. După câte îmi dau seama totul e în regulă, aşa că va puteţi apuca de treabă. Până atunci noi ne mai omorâm vremea cu sticla aia din traista onoratului proprietar, adică eu, Vasile Vasaliuţ Drenescu, în persoană. Între timp reprezentantul comunităţii a pornit în căutarea pădurarului, pe care l-a găsit în cea mai apropiată vale unde fiinţează o cabană, loc de relaxare pentru slujbaşii cu munci de rospundere în glorioasele decenii. -Iată-ne! a exclamat omul pădurii, să ne apucăm de lucru. Şi ne-am apucat.

Nu-mi închipuiam că marcatul lemnelor destinate tăierii trebuie să treacă neapărat printr-o întreagă aventură. Indată ce noi indicam un amume exempar, reprezentantul Ocolului obiecta, ăsta nu se poate, luaţi-l pe ăla. Ne-a ţinut între timp o amplă şi documentată informare despre nesăbuinţa fiinţelor mai ignorante decât copacii, numite oameni, care au distrus faimoşii noştri codri străvechi, de se abat asuprta localităţilor dealurile despădurite, ceea ce nu e cazul pe la noi.

Până la urmă am isprăvit cam în vremea amiezii şi am pornit spre casă mulţumiţi. În câteva zile, a spus tânărul specialist în doborârea copacilor, le aveţi în curte.

A trecut o săptămână şi specialistul în tăieri forestiere nu dase nici un semn.. În săptămâna următoare l-am căutat acasă. Era plecat cu ceva treburi. Lucra cu atelajul, adică calul şi căruţa, la nişte neamuri, dar să nu-mi fac gânduri, mâine dimineaţă va pleca în pădure pentru a-şi onora obligaţiile. În adevăr, a apărut în ziua următoare dar fără căruţă asigurându-mă că a doborât copacii, i-a scos la marginea drumului, restul fiind doar floare la ureche. Ce contează, zicea, o zi, două, o săptămână, în plus. Era foarte mândru de rezultate şi mi-a povestit cum lucrase şi, pentru că are drujba defectă, a fost nevoit să apeleze la unul din concurenţi pentru a doborî câteva fire mai groase. I-am oferit un pahar cu

rachiu de prune de cea mai bună calitate. – O, vă mulţumesc! a spus şi a dat pe gât întreg conţinutul. Mai puneţi unul! Ar mai fi ceva, a adăugat cu oarecare sfială înapoindu-mi paharul.-Te rog, spune despre ce este vorba! – Aţi putea să-mi împrumutaţi vreo trei sute de mii pentru ceva cumpărături? I-am împrumutat suma cerută şi la plecare a spus: – Mâine voi aduce o căruţă. Dar s-a corectat imediat Mâine este sărbătoare, aşa că rămâne pentru poimâine, oricum, treaba e ca şi făcută.

Poimâine a fost însă o zi cu ploi abundente, a patra zi la fel…Era clar că nu avea cum să urce în pădure. Peste vreo două săptămâni am bătut din nou la poarta lor. După cum îşi poate da seama oricine, nu eram în cea mai bună stare sufletească şi am început de cum am intrat în curte: – Fiul dumneavoastră nu mi-a adus lemnele! – Şi nici nu cred că le mai aduce, a răspuns mama specialistului în dobărârea, fasonatul şi transportul copacilor. Am vândut calul. Din felul cum vorbea am dedus că femeia nu era nici ea în cea mai bună stare sufletească, deşi avea faţa tot aşa de senină ca cerul dimineţii. – S-a înbolnăvit? Vreau să spun calul? – Nu s-a îmbolnăvit. L-am vândut. – Şi nu v-aţi găndit la lemnele mele? Evident eram enervat, gata să explodez, mă şi mir cum de nu am făcut-o. –Nu ne-am găndit.

Mi-a întors spatele şi a dispărut în casă.

Aveam mai multe treburi prin oraş, am intrat prin magazine după cumpărături şi m-am întors pe la amiază. De fapt eram neliniştit Plătisem ceva bani pentru lemne şi mi se părea nedrept să rămân fără ele, mai ales că se anunţa o iarnă cu suflet nordic. Aşa că am mers din nou la casa acelor oameni gândind că au vândut calul ca eu să nu am vreo pretenţie din moment ce nu mai au cal. – Lemnele dumitale, vor spune, au rămas acolo în pădure, te priveşte cum le aduci, doar sunt lemnele dumitale, nu ale noasete, şi multe alte explicaţii aiuritoare în faţa cărora cedezi în cele din urmă, şi chiar dacă nu o faci, dacă te plângi

unde trebuie şi unde nu trebuie, tot acolo ajungi în cele din urmă, adică nicăieri.

Poarta era încuiată, nu a răspuns nimeni la bătăile mele în tabla ameninţător răsunătoare. Mă pregăteam să plec dezamăgit, cănd am văzut un bărbat de vârstă mijlocie venind pe şosea cu o junincă de funie. În această parte a oraşului nostru casele sunt aidoma celor de la ţară, par mici sate strămutate aici, gospodării în regulă, acareturi, clăi de fân şi animale mugind. Striga să aştept. – Mă cunoşti, l-am întrebat? – Sigur că te cunosc, cine nu te cunoaşte. Aşa e, toată lumea mă cunoaşte, doar sunt urmaşul bunicului meu, om de vază pe aici, ceea ce nu înseamnă că îmi şi poartă un respect deosebit. I-am spus scopul vizitei, acuzându-i feciorul de înşelătorie fiindcă auzisem ceva prin oraş, cum că a vândut lemnele. Minţeam, evident, dar minciuna mea era mai mult un test. – Nu avea când să le vândă, a spus bărbatul foarte sigur pe el. A venit şi soţia lui cu faţa înutnecată şi a izbucnit de cum a dat cu ochii de mine: – Ce vrei, domnule! Faci atâta scandal pentru nişte amărâte de lemne… De te mai prind pe aici pun câinlele să te muşte de turul nădragilor! – Oameni buni, am îndrăznit, ce e cu voi? I s-a întâmplat ceva băiatului? – Sigur că s-a întâmplat, dar pe unul ca dumneata îl doare în cot. Băiatul nostru e în spital la Timişoara la reanimare şi dumneata vii aici să ne amărăşti zilele. De aia am văndut calul ce era tot sprijinul nostru. – Linişteşte-te, a încurajat-o bărbatul, ne-om descurca cumva, nu e prima dată când suntem la greu. – Da, nu e, dar acum am dat peste oameni cu inimă de piatră...

Doamne, mi-am spus, cuprins de remuşcări, iată câtă răutate şi meschinărie zace în sufletul ăsta al meu, în noi, cei cu pretenţii de oameni paşnici, noii proprietari de pădure şi grădini, le vedem doar pe ale noastre, ne doare în cot, aşa cum zice dumneaiei, de necazurile altora. – Rămâneţi cu bine, le-am spus, dacă e nevoi de ceva, vă ro să apelaţi la mine… M-au sărutat amândoi pe frunte, sfătuindu-mă să nu-mi fac griji, doar e plină pădurea de lemne.

Veneam fluierând spre casă ca un optimist ce sunt. Prin centru l-am întâlnit pe colegul meu, supranumitul Bienvoitorul: – Ascultă, zice, nu ai putea să-mi recomanzi pe acel specialist care ţi-a făcut lemnele că al meu e un escroc, le-a vândut… E unul care locuieşte pe strada ta, unul blond ce a făcut armata cam de multă vreme. Se zvoneşte că şi-a văndut calul şi a plecat în Spania. – A văndut calul!, am exclamat eu şi am început să râd cum rar o mai făcusem în acea lună.

Grevă indiovidulă

Prezenţa mea zilnică în faţa instituţiei cu o placardă ce preciza că eu, cetăţeanul Nevoitu, cer o mărire de salariu şi două cafele gratuite pe zi a stârnit interesul trecătorilor. Stăteam acolo pe un taburet cumpărat anume în acest scop, întrucât în garsoniera mea confort doi nu dispun de scaune. Cunoscuţi şi necunoscuţi se opreau apreciind demersul meu. Spuneau că-mi admiră curajul. Erau destui sceptici. Femei frumoase exprimau prin râsul lor anumite intenţii. Alţii vedeau efortul meu ca ceva efemer, ca să nu spunem mai mult, adică inutil. Treaba lor, îmi ziceam, ei cu ale lor eu cu ale mele. Sunt un luptător pentru rezolvarea, scuzaţi acest termen uzat, a doleanţelor colective, exprimând ceea ce se aude zilnic nu doar pe stradă.

Veneam încă de dimineaţă, înainte de intrarea salariaţilor, a colegilor în instituţie. Îmi zâmbeau cu o vădită complicitate: asta ar trebui să facem toţi, dacă nu am fi posesorii unei doze de laşitate.

De îndată ce se închideau porţile în urma ultimului salariat se aşternea acea linişte specifică străzilor mărginaşe ceea ce trezea în mine o inexplicabilă stare, nu de somnolenţă, din contră, încât mă cufundam iar în lumea aceea a mea, retrăind visul de o viaţă, atât de lucid că părea real. O realitate numai a mea. Încă de pe vremea când aveam o familie, şi ca urmare a nesfârşitelor controverse cu soţia veşnic nemulţumită de câştigul meu de salariat categoria a doua, hotăram să plec fără să las măcar o urmă, un semn ceva şi să-mi duc restul zilelor undeva la ţară într-o căsuţă simplă, fie chiar o colibă, aşezată într-un peisaj cum numai la ţară poţi să vezi. Mai era şi absurda mea şefă de birou căreia îi

ninge şi plouă zi lumină. Mai ales acum când e vorba să fie promovată ca director executiv în locul domnul Crăznoianu, destituit în urmă cu patru ani pentru poziţia sa politică, una de centru-dreapta. Odată, după obişnuita ameninţare cu diminuarea retribuţiei, era în vremea când acest termen avea statut oficial, am luat o coală de hârtie şi am desenat casa pe care o vedeam clar în faţa ochilor. Am aşezat-o pe un deal cu vârful teşit, în apropierea unui râu, putea să fie Mureşul, Crişul, Oltul, oricare altul, dar unul limpede încât să-ţi vezi faţa în undele lui. Casa oferea o largă panoramă a ţinutului întins până în poala orizontului, sate răzleţe, culmi de dealuri şi un cer limpede plumbuit în zilele frumoase, ca să nu mai spun de momentele de la sfârşitul zilei, când da să apună soarele. Văzusem un asemenea asfinţit în Bărăgan pe vremea când îmi satisfăceam stagiul militar. Era în zori, iar eu făceam de planton trei ca urmare a pedepsei nemeritate dată de sergentul comandant de grupă pentru ceva vini doar de el ştiute. Se albeau zările, cerul la răsărit se înroşise uşor, apoi tot mai roşu, tot mai însângerat până ce s-a ivit, ca o deplină încununare, pecetea discului solar, ceea ce mi-a dat curaj, o încredere oarbă în reuşita viaţii mele, indiferent câţi sergenţi absurzi vor comanda în existenţa mea. Am privit uitând de lume acel răsărit, iar seara spre apus, curios să văd cum apune soarele. Pe măsură ce dispărea la marginea Bărăganului, cerul se înroşea, dar într-o nuanţă mult mai sângerie rămânând aşa mult timp până ce văzduhul se plumbuia chemând luna şi puzderia de stele. Acel peisaj îl vedeam atunci de acolo de pe dealul transilvan unde îmi instalasem imaginara mea casa. Fac precizarea că e vorba de una virtuală pentru a înlătura orice confuzie. Geamul de la cameră, singura de altfel, da spre râu. Puteam să-i admir albia puţin cenuşie când aveam chef. Era o casă simplă, cameră, bucătărie şi hol. Pe atunci nu mă gândisem la baie, abia mai târziu am construit-o. La început am mobilat-o ca în vremea copilăriei mele cu un pat simplu şi saltea umplută cu paie, laviţă în loc de scaune şi o sobă de tuci în bucătărie deasupra căreia am instalat un suport pentru cratiţe şi diverse ustensile

obligatorii într-o bucătărie. Mult mai târziu, după ce au apărut şi la noi magazinele particulare numite *second hand* de mobilă de import am renunţat la acele obiecte. În fiecare zi cumpăram câte o piesă nouă. Mai vizitez şi acum astfel de prăvălii. Cum apucam un moment de singurătate instalam mobila cea nouă în camera mea multifuncţională: cameră de zi, birou, dormitor.

Întrerup pentru moment relatarea despre modificările aduse casei mele, unele chiar în minutele trecute. Dau buluc peste mine mai mulţi domni înarmaţi cu aparate de fotografiat, camere de luat vederi. Vor interviuri, explicaţii în privinţa conflictului meu de muncă, vor să afle amănunte, faptele, atitudinile. Nu mai prididesc cu răspunsurile, intenţiile, planurile personale pentru viitor, adică ce voi face dacă nu-mi sunt satisfăcute doleanţele. Vor să ştie ce părere am despre scumpirea benzinei. Sunt complet dezamăgiţi aflând că nu posed maşină şi că nu am avut în viaţa mea una, că pe mine mă interesează în principal cafeaua zilnică. Erau şi întrebări referitoare la viaţa intimă, cam prea directe. O domnişoară de la un hebdomadar de specialitate întreabă dacă fac sex, şi altele de felul acesta. A fost oarecum mirată, ca să nu spun dezamăgită, când a aflat că asemenea manifestări sunt pentru mine de domeniul trecutului. Chiar a precizat că asta o miră întrucât sunt încă un bărbat în plină putere, chiar tânăr. I-am mulţumit pentru aprecierile ei, să le numesc măgulitoare.

Au plecat în vremea amiezii, aşa că mi-am îngăduit o întrerupere a protestului timp de o oră pentru a-mi lua prânzul la un mini snack-bar din centru şi cuvenita cafea pe care o beau zilnic acolo. Mi-am luat prin urmare scaunul şi placarda, uneltele mele indispensabile pentru ceea ce aveam de făcut, şi am plecat. M-am trezit şi acolo în centrul atenţiei, cei prezenţi mă priveau nu aş spune cu simpatie, cât mai degrabă cu o reală curiozitate, ba chiar ironie. Ce faci, domnule, ai isprăvit greva? Sigur, răspundeau tot ei, şi în timpul grevei trebuie ca omul să mănânce. Mi-am luat în grabă prânzul încercând să mă detaşez de atmosfera din jur, cum că aş fi nu în această cârciumă destul de agreabilă, ci

în căsuţa mea de la marginea râului. Era o zi însorită, învăluită într-o linişte benefică, iar eu ca un solitar ce sunt îmi luam prânzul nu aici în fum de ţigară, ci acolo pe terasa mea, la umbra unui copac a cărui identitate nu o stabilisem încă, putea fi un nuc, ori un cireş, ba chiar un măr, ori un brad, va trebui să mă decid fiindcă stările acestea confuze sunt dăunătoare. Şi ce frumos răsună corul rândunelelor, ori probabil alte păsări, va trebui să consult Enciclopedia, ori vreun specialist în ornitologie pentru a afla cam ce fel de păsări cântă vara într-un mediu rustic ca al meu. După ce am isprăvit prânzul, am fumat două ţigări în timp ce îmi luam cafeaua admirând acel peisaj extraordinar, o combinaţie de culori dominate de albastru şi alb, verde şi o nuanţă de negru şters întins pe coama dealurilor. Am fost întrerupt din această stare de beatitudine de un ins veşnic sobru, destul de tânăr, un avocat ajuns celebru, care s-a oferit să-mi reprezinte interesele într-un eventual proces, ori ceva cercetări referitoare la prestaţia mea în instituţie. L-am refuzat scurt şi la obiect: obişnuiesc să-mi port singur de grijă. M-am apărat personal în acel epuizant proces de divorţ în care m-a târât fosta mea consoartă. E adevărat că am pierdut apartamentul cu tot ce agonisisem timp de opt ani, ba a trebuit să plătesc şi cheltuielile de judecată, dar scăpasem, eram independent, eu cu dorinţele mele, cam nefericit din moment ce nu mai aveam casă, dar nu-mi făceam gânduri, sigur fiind că autorităţile se vor milostivi de mine şi-mi vor oferi un adăpost, ceea ce s-a şi întâmplat. Domnul director Crăznoianu, pe atunci tovarăş, mi-a oferit o garsonieră confort doi în care locuiesc şi astăzi. Am acolo timp berechet să mă ocup de casa mea de la ţară.

Era deja trecut de amiază, aşa că am pornit la locul ce mi-l alesesem pentru protestul meu vehement. Mă aşteptau, cel puţin aşa cred, două automobile înghesuite de oameni ai legii, câţiva în uniformă şi înarmaţi, ceea ce mi s-a părut o acţiune de intimidare pentru a mă izgoni de la poarta fabricii. Îmi aruncau priviri iscoditoare, dar eu, ştiindu-mă apărat de hârtia expusă la vedere, aprobarea celor în drept, nu-mi făceam gânduri. Aveam însă o

stare ciudată de nelinişte, încât nu am mai reuşit să mă ocup de amenajarea casei de la ţară. Am plecat peste două ore cu nemulţumirea în suflet pentru a continua a doua zi exact de la orele şapte.

Au apărut ziarele. Titluri incitante pe primele pagini: *Cetăţeanul Nevoitu cere o mărire de salariu, Nevoitu şi ieftinirea cafelei, Nedreptate socială, Un cetăţean de mare curaj, Grevă individuală*. Ziarele apreciau demersul meu. Se făceau calcule exacte ce arătau clar pierderile şi beneficiile. Beneficiile erau consistente, pierderile la buget nesemnificative. Existau şi dezaprobări. Unde vom ajunge, ziceau, dacă fiecare salariat ar ieşi în stradă urlând în gura mare că el doreşte cine ştie ce aberaţie cum ar fi gratuitatea cafelei în instituţiile statului. Voci pierdute în vânt, dezaprobate de marele public.

Odată parcurse articolele din ziare, am ascultat la radioul meu portativ ştirile locale. Mi-am recunoscut vocea. Vorbeam foarte convingător despre acţiunea mea individuală în interesul salariaţilor. Erau şi comentarii tendenţioase, imixtiuni în viaţa personală pe care le-am tratat cu indiferenţă.

Cum strada era ca şi pustie, am folosit restul timpului pentru amenajarea în continuare a casei mele de la marginea acelui râu superb. După cum am mai precizat, aveam de înlocuit vechiul mobilier, făcusem câte ceva în ziua trecută până la venirea ziariştilor. Bucătăria lăsa de dorit. Am continuat după sfaturile oferite de publicaţia *Casa noastră*: dulapuri suspendate pe un întreg perete, chiuvetă de inox, fără obişnuitul filtru de apă cum am fost nevoit să instalez în garsoniera mea, pentru a scăpa de rugina ce curge veşnic pe conducte. Apa plată de prin magazine e un produs derizoriu pe lângă acel lichid dumnezeiesc ce există din abundenţă în fântâna pe care o săpasem chiar în prima zi a instalării mele acolo. Am avut unele dificultăţi în alegerea covorului. În cele din urmă am renunţat la un persan roşu în favoarea duşumelei din panouri moderne care imită aşa de bine parchetul. Restul dimineţii l-am petrecut depunând un mare efort

mintal în alegerea mobilierului potrivit pentru camera de zi: o canapea extensibilă, din piele, cu arcuri foarte solide, un birou de mărime medie, e de neconceput o încăpere fără această emblemă a unei minime existenţe intelectuale. Cu rafturile pentru cărţi a fost mult mai uşor. După ce le-am instalat, ceea ce nu mi-a luat prea mult timp, am constatat lipsa fotoliilor. Eram de-a dreptul revoltat, cum a fost posibil să uit tocmai fotoliile. A trebuit să trec în revistă mai multe modele ca în final să aleg două îmbrăcate tot în piele, pe care le-am instalat unul în faţa biroului, pe celălalt afară pe terasă unde îmi place să stau pentru a admira peisajul, repet, unul de o mare frumuseţe. A venit rândul televizorului. Am instalat unul color cu ecran mijlociu, sfidând astfel preistoricul *Temp* din garsoniera mea, unul cu ecranul aproape şters. Mai am baia ceea ce voi face probabil chiar în această după-amiază.

În restul timpului, până în vremea prânzului, m-am instalat pe terasă întrucât ar fi fost un adevărat sacrilegiu să nu profit de asemenea zi desfătată de soare. Era o încântare să stau acolo adâncit în fotoliu ascultând glasurile diferitelor păsări. După cum am mai precizat, habar nu am ce fel de păsări sunt, cu siguranţă vrăbiile nu pot lipsi dintre ele.

Astăzi au venit politicienii. Opoziţia mi-a adus sticle cu apă minerală, ţigări şi cafea. Mă întreabă când voi declanşa greva foamei pentru a dovedi nevolnicia Puterii. Nu ştiu, le-am spus, nu intră în planul meu, eu vreau doar să sensibilizez conducerea, se ştie prea bine în ce scop. E absolut necesară, spuneau domnii din opoziţie, o grevă a foamei, singura care poate trezi o putere despotică. Dar lucrurile nu vor merge mult timp aşa! Am obiectat. Puterea îşi are în adevăr păcatele ei, dar şi foarte multe realizări. Remarca mea absolut sinceră a produs o imediată schimbare pe mimica domnilor din opoziţie şi un zâmbet de mulţumire pe faţa domnilor reprezentanţi ai puterii. Vor face absolut tot ce se poate face pentru a veni în sprijinul meu, spuneau aceştia, doar sunt un cetăţean loial care înţelege situaţia. Sfatul lor sincer era să-mi iau scaunul şi să plec imediat la serviciu unde să aştept cerutele

schimbări. Era de faţă şi ziarista. Mi-a zâmbit, un zâmbet încurajator.

După-amiaza acelei zile am petrecut-o pe terasa casei mele de la ţară întrucât era o splendidă zi de august. Stam acolo adâncit în fotoliu, ba nu, mai bine pe canapea, a, nu, rămâne totuşi fotoliul, e mai comod, mai odihnitor, pot contempla în voie cerul, nemărginirea. De fapt nu sunt singur, ci în compania plăcută a domnişoarei ziariste, pe numele ei Vera, iar eu o strig cu un accent englezesc, un obicei care mi-a rămas din timpul liceului de la orele de engleză, o limbă pe care am studiat-o cam zece ani, ce-i drept, cu slabe rezultate. Cum spun, domnişoara ziaristă tocmai iese din casă, evident din bucătărie, cu tava pe care aburesc două cafele ce emană un miros ameţitor, cafele de foarte bună calitate. Alături pe tavă, plicurile cu zahăr şi o cană cu lapte, ceea ce nu e cazul meu, nu suport laptele, spre deosebire de ea, Vera, care bea cafeaua numai cu lapte. A deprins asta în Anglia unde a făcut o scurtă specializare. Ducem ceştile la gură, apoi ne întindem pe canapea într-o încleştare plină de dăruire, momente dumnezeieşti, ca să spun aşa. Când ne-am revenit din acea dăruire, epuizaţi, se făcuse deja seară, soarele însângerase pânza cerului, o imagine care mi se pare foarte potrivită. E totuşi cald, zăpuşeala de peste zi mai dăinuie, dar noi nu o simţim aici în cerdacul umbrit de ramurile nucului meu spectacular, fiindcă asta este, un nuc. Trebuie să intrăm în casă, e vreme să pregătim cina, apoi, eu, adâncit iar în fotoliu, îmi voi relua lectura, ea, Vera, se va aşeza la biroul meu ca să-şi scrie articolul pentru săptămâna viitoare, ori poate chiar pentru mâine; ar putea să plece în zori cu maşina proprietate personală, ori să transmită articolul prin telefonul mobil. Ar mai fi şi altele de spus despre acea splendidă zi.

Aseară am renunţat la demersul meu. S-au produs evenimente neaşteptate pentru unul ca mine, aşteptate de alţii care nu sunt asemeni mie. A trebuit să mă prezint în această dimineaţă

în faţa domnului director Crăznoianu, destituit de vechea putere şi repus în drepturi de noua putere prin ordonanţă judecătorească cu toate scuzele de rigoare, plus substanţiale daune morale pentru a le şterge pe cele stricătoare de imagine.

O nemărginită iubire i-a cuprins pe absolut toţi colegii mei faţă de domnia sa, o nespusă admiraţie, profunde sentimente, mai ales că în această dimineaţă, fabrica s-a privatizat, iar domul Crăznoianu Virgil nu e doar acţionarul principal, ci şi directorul executiv. Cea mai entuziasmată a fost în primele momente însăşi şefa mea de birou, doamna Felina, care, ce-i drept, când a fost directorul dat pe uşă afară în urmă cu patru ani, a emis un pronunţat agreement de huiduieli, o răbufnire feminină de moment, dar i-a revenit neţărmurita ei consideraţie, admiraţie, preţuire, ca să nu mai spunem de iubire până ce a aflat că e trecută şi ea pe lista disponibilizaţilor.

Acum, când serviciul resurse umane mi-a înmânat hârtia cum că în urma disponibilizării am dreptul la douăsprezece salarii compensatorii, sunt cuprins de un val de fericire. Ies pe poarta fabricii cu servieta mea jerpelită ce conţine în principal foile pe care am desenat îndelungatele mele vise. În curte, disponibilizaţii au organizat manifestaţia de protest. Tocmai ei să fie daţi afară după ani de muncă devotată şi deplină credinţă conducerii în frunte cu domnul director, omul cel mai imprevizibil de capabil din câţi a lăsat Dumnezeu pe pământ. Mă strigă în cor: – Ce faci, nu vii la grevă, poftim ia un steag şi vină să protestăm. Dar eu trec printre ei cu demnitate, nu ca un învins, deşi am deocamdată doar servieta de sub braţ. Pentru moment, fiindcă îndată ce voi intra în posesia cuvenitelor sume oferite în schimbul slujbei, voi pleca la ţară, undeva în apropierea unui râu, trebuie să existe undeva un asemenea loc cu o căsuţă nelocuită. Până atunci voi face alte mici modificări în casa mea de la ţară, cum ar fi instalarea unui duş.

Întors de pe lumea cealaltă

Sinceritate

Îl stăpânea o nelinişte gen „acum să vezi ce se întâmplă” pe măsură ce se apropiau de şcoală. Cum au intrat în sat, unii îl întrebau de pe la porţi: Ai înviat, mă Serafime, copil prost, cum e pe acolo pe lumea cealaltă? Adevărul este că nu venea de pe lumea cealaltă, ci dintr-un salon de spital obositor de alb pe care l-a părăsit după ce medicul a încheiat recomandările: să-şi bage minţile în cap că la o recidivă ar putea fi mult mai grav, dacă nu fatal. E clar, Serafime? Era, cum nu. Tocmai pentru el să nu fie clar? Medicul i-a recomandat apoi aspirine şi ceai. Cât mai mult ceai cald. Între timp dirigintele ridicase foaia de ieşire. Gata. Toate acestea s-au întâmplat într-o vacanţă de primăvară când părinţii lui plecaseră la părinţii lor iar el a rămas acasă să vadă de iepuri. Aveau în spatele casei o adevărată crescătorie de care se ocupa el cu fratele lui cel mai mic.

Tot drumul dirigintele nu i-a spus nimic şi în cancelarie unde aşteptau „concurenţii” cu un aer de „e lată rău” a început în cel mai nepotrivit mod:

– Tocmai tu Serafime. Tocmai tu. Fără să te gândeşti la consecinţe? Dacă nu era impiegatul cu Dacia lui să te transporte la spital?

Împricinaţii, în număr de şapte, stau în rând ţinând căciulile în mâini, cu frunţile plecate. Numai Gelu Alexiu, autorul moral al întregii epopei pare mai sigur pe el. – Asemenea lucruri nu sunt, nu sunt bune... El a spus, s-a gândit, dar ei...Se vede că a ticluit o istorioară, ceva, pusă la punct până în cele mai mici amănunte, de aceea îl ajută cu o întrebare: „Cum aţi şi

îndrăznit să vă şi gândiţi la aşa ceva?” ceea ce-i dă curaj. Expune cu atâta convingere încât îl uimeşte până şi pe Serafim care face ochii mari când aude. De aceea s-au dus ei acolo în poiană ca să vadă un lup. Nici mai mult, nici mai puţin decât să privească un lup, un exemplar paşnic ce îşi face frecvent promenada prin partea locului. -Ştiţi, argumentează Gelu cu îndrăzneală, foarte mulţi l-au văzut pe acolo, s-au întâlnit cu el nas în nas fără să le facă ceva. Da, se învârte pe acolo, apoi pleacă. Cât despre cele întâmplate, dacă Serafim nu se împiedica...Este adevărat că... ăăă le-a spus dar ăăă fiindcă eee... – Şi concursul? -Da, sigur, a fost şi un concurs. Ăăă... Au făcut ei un concurs foarte reuşit. Probele, explică el ca un profesionist, nu au fost dificile. Nu! O sută de metri alergări, săritura peste pârâu, căţărarea pe Stânca teşită şi, la urmă, proba finală, alergarea în sac. Ion a căzut în groapă, Doru şi Cazan de pe stâncă, dar nu s-au lovit, iar ceilalţi au abandonat. Singur Serafim s-a căţărat până în vârful stâncii.

Probabil, rememorează profesorul diriginte cele spuse de Ion, răcit şi el acum, cu ochii umflaţi, că Serafim N. Popescu a trecut şi atunci prin starea sa de excesivă mândrie. A venit rândul sacului! – Gata, mă! Ce, crezi că mi-e frică? Nu avea cum să piardă, gândea probabil, în timp ce legau sacul la gură, din moment ce nu există alţi concurenţi. A reţinut reperele, denivelările terenului, fiindcă de văzut nu avea cum să vadă, se putea baza doar pe simţuri.

A străbătut deci poiana în sacul legat strâns la gură, în îndemnuri şi huiduieli. A ajuns la marginea poienii în strigătele suporterilor „Hai, nu te lăsa!” iar altele cu „Hooo! Abia te mişti!” Bănuia că se află pe valul de pământ. Avea de mers în direcţia sud douăzeci de paşi şi gata, victorie! A făcut câteva sărituri după modelul cangurului, sigur că este pe direcţia cea bună. S-a împiedicat, s-a rostogolit ca un bolovan pe coastă până în râu. Restul nu mai ştie. Apoi panica. Au intrat cu toţii în apă până la brâu de l-au scos, fuga lui Gelu la gară, transportul la spital, o noapte de efort şi acum toate acestea. Porfesorul diriginte

zâmbeşte: – Asta da, zic şi eu curaj la nişte şcolari din a VI- a isteţi nevoie mare! Gelu aşteaptă. S-a descurcat, nu s-a descurcat? Tace. Ca şi ceilalţi de altfel. Numai Serafim N. Popescu, înalt, mai degrabă deşirat, premiant la toate, căruia mereu i se întâmplă câte ceva, începe hotărât: – Noi am făcut pe grozavii, domnule diriginte. Asta e! Pe aici nu există lupi.

Cu un an în urmă Serafim, dar nu numai el, ar fi început să plângă. Acum tace, ca şi colegii lui. Ce se mai poate spune?

Între timp frigul se înteţise. Soarele dispăruse într-un nor sprijinit în zidul cetăţii din vârful dealului, semn că în curând avea să ningă.

Destin…

– De unde o locuinţă pentru patru persoane aici în comună unde mai dăinuie proprietatea privată, fi-ar mama ei a dracului să fie! Eşti tânăr, în putere, pe deasupra şi proprietar de grădină la marginea oraşului, adică la nici doi kilometri de comună, aşa că fă-ţi casă! Lasă bibliotecile, barurile, poezia şi treci la treabă !

Serafim N. Popescu, de cinci ani profesor titular pe catedra deţinută o jumătate de veac de fostul său diriginte, pensionar onorabil printre pensionari onorabili, urmă întocmai sfatul primarului. Adună toată vara bolovani de pe râu, făcu împrumuturi, cumpără materiale, săpă singur fundaţia, sluji ca holoangăr la toţi meşterii pe care îi angajă şi peste vreo cinci ani deveni proprietar de imobil cu terasă, grădină în care sădi trei meri şi doi peri, de roabă, ferestrău, secure, lopată, sapă şi alte unelte absolut necesare în curtea gospodarului, plus un perete de cărţi, birou, maşină de scris, anunţată în termen la miliţie în primele zile ale anului pentru a demonstra că nu are gânduri ori intenţii duşmănoase, fiind el gospodar sârguincios în timpul liber din zi, iubitor de familie, confecţioner de poeme şi istorioare textualiste în timpul nopţii.

Ceea ce urmează dovedeşte temeinicia acelui faimos principiu estetic apreciat chiar de marii nonconformişti, ce dăinuie oficial din vremea lui Aristotel, dar cu o existenţă mult mai veche, cum că soarta, destinul sau cine o mai fi îl ridică pe un soclu impozant, cât mai înalt, pe individul ajuns erou principal ca să aibă de unde îl trânti. În cazul lui Serafim N. Popescu trimisul destinului purta numele de Legea 22 dată în grabă de M.A.N., adică Marea Adunare Naţională..

Primarul îl chemă cu adresă oficială, îl pofti să ia loc, semn că „e o problemă care ridică alte probleme”, îl felicită pentru rezultatele obţinute la muncile agricole cu elevii, apoi îi întinse o coală albă, hârtie de foarte bună calitate : Declaraţie! Cum ce declaraţie! În legătură cu prevederile Legii 22 privind stabilirea domiciliului în localitatea unde munceşti pentru binele oamenilor muncii de la sate.

Reprezentantul puterii rezumă paragrafele din numita lege, menită să întărească rolul intelectualilor care muncesc la ţară, după cum urmează : a) dacă locuieşti în comună, dar lucrezi la oraş, indiferent de distanţă, nu te muţi cu domiciliul; b) dacă locuieşti în comună şi lucrezi în unul din satele acesteia, indiferent de distanţă, nu te muţi ; c) dacă locuieşti în oraş, dar lucrezi într-un sat, indiferent că distanţa e un kilometru ori o sută, te muţi rapid, fără nici un fel de comentarii, altfel ţi se desface contractul de muncă. Nimeni nu te obligă, faci cum vrei! doar trăim într-o societate cu cea mai largă sferă de manifestare a libertăţii individuale şi colective.

Numitul Serafim N. Popescu avu o străfulgerare, un scurtcircuit, cum că literatura absurdului nu a ajuns nici pe departe la punctul ei culminant. Deci, gândea el, dacă nu mă mut, rămân fără slujbă, dacă mă mut cu domiciliul, consemnat în buletinul de identitate, în comună, nu am unde locui, pierd raţia de alimente pentru oraş, mai mare ca cea oferită slujbaşilor stabiliţi la ţară, precum şi dreptul de a mai participa, dacă se va ivi ocazia, la vreun concurs pentru un post la oraş.

– Chiar dumneavoastră m-aţi sfătuit, îndemnat…

– Acelea au fost condiţiile atunci, acestea sunt condiţiile acum.

– Şi ce fac, am acolo casă! La marginea oraşului, nici un kilometru până la şcoala mea…

– Faci alta! Eşti încă tânăr. Dacă vrei să o vinzi, o cumpăr chiar eu. Eu nu sunt sub incidenţa Legii fiind organ ales, înţelegi? Şi acum scrie! Dacă te muţi, scrii un *DA* citeţ, dacă refuzi, scrii un *NU* tot citeţ şi adaugi că eşti de acord să ţi se desfacă contractul de muncă. Ce faci, nu scrii?

Scriind acel *NU*, Serafim N. Popescu plecă acasă cu gând să scrie o petiţie forurilor competente, dar fiind ocupat în timpul nopţii cu scrierea unui poem despre evenimentele fragile din viaţa comunităţilor, uită complet de Legea 22. Dar, în pragul noului an şcolar, aflând că trebuie să facă cerere de suplinire pentru propria catedră, începu să arunce cu bolovani în instituţiile publice. Ieşit, după un alt an, din spitalul de boli mintale, pensionat pentru incapacitate de muncă, adună grămezi de bolovani pe marginea râului unde făcuse o baie straşnică pe când era prin clasa a VI-a, pentru a ridică o nouă casă. Refuză după revoluţie vechea titulatură fiind decis să se lanseze în afaceri.

Un om de afaceri eficient

Se orientă spre o afacere intelectuală complet inexistentă oraşul lor şi anume maşinării inteligente. Nu avea concurent şi nici nu se întrevedea vreunul în următorul deceniu. O afacere absolut rentabilă, cu mari posibilităţi de câştig.

Abilul om de afaceri, fiindcă asta se considera Serafim, făcu toate demersurile, cheltui o sumă importantă din capitalul împrumutat din bancă pentru amenajări, dotări şi reclame. Odată formalităţile îndeplinite, bucureştenii trimiseră marfa, scrisoarea

de intenţie şi alte hărtii absolut obligatorii în această afacere atât de folositoare pentru spiţa umană.

La deschiderea localului, numit de Serafim N. Popescu stabiliment, se rostiră scurte discursuri din partea autorităţilor locale, din partea unui mic grup de prieteni dezamăgit de atitudinea patronatului care refuzase cu invidie noua iniţiativă afiliată celor din capitală.

Câştigurile erau acceptabile. Creşteau în fiecare zi. Au fost şi zile fără vânzări, dar în ciuda acestui fapt, înverşunarea stimulată de o debordantă bucurie a posesorilor de maşini inteligente nu mai cunoştea margini. Puteau dispune de propria inteligenţă după dorinţă reglând aparatul pe plus ori minus. Evident, majoritatea posesorilor utilizau aparatul numai în programele plus pentru a le spori inteligenţ, dar existau alţii care, din când în când, sătui de prea multă deşteptăciune, apelau la programele minus. Împătimiţii făceau împrumuturi bancare. Patronii din Bucureşti erau încântaţi de priceperea noului lor asociat, fiindcă asta era Serafim N. Popescu, asociat cu propria firmă.

Ştia patronul Serafim că lumea noastră trăitaore prin afaceri îl invidiază, dar nu se gândise nici măcar un moment că ar încerca să-l concureze. De unde până unde asemenea îndrăzneală! O avusese doar el, era afacerea lui, îi aparţinea. Aparatul său inteligent semnala în unele seri o primejdie fără a indica şi căile de contracarare.

Când a apărut prima firmă concurentă într-un local învecinat, a spus că intruşii nu au sorţi de izbândă, nu rezistă. Dar au rezistat. Nici locuitorii oraşului nu au fost deloc surprinşi când a apărut şi a treia Casă Specializată în vânzarea de Maşini Inteligente, apoi a patra. Ultima firmă spânzurată deasupra unei săli înţesată de computere şi liste afişate electronic purta nu nume nemţesc. O deserveau două domnişoare stilate ce se remarcau nu doar prin configuraţia capului, cât mai ales prin forma picioarelor

lungi, sculpturale, acoperite cu o fustiţă de două palme. Dispuneau de o extraordinară fantezie în utilizarea maşinilor inteligente.

Cum se poate lesne înţelege, această bijuterie expertă în arta de-a stoarce bani prin cele mai subtile mijloace a fost un concurent devastator, cu toate că autorităţile financiare i-au arestat patronii pentru colosale evaziuni fiscale.

Ce a urmat poate întrevedea orice om implicat cât de cât în afaceri: Serafim N. Popescu, optimist cum îl cunoaşte oraşul, întrezări o extraordinară posibilitate de câştig în ţara lui Cervantes. Urmează prin urmare relatarea sa sinteză trimisă fostului său diriginte primitor de pensie modestă, omul care i-a stimulat nu doar imaginaţia, ci şi gândirea speculativă.

Trimitere pentru Călinata

– Mai încercaţi. Poate aveţi noroc luna viitoare.

– A trecut anul de când tot încerc, replică Serafim N. Popescu liniştit ca într-o discuţie amicală, deşi îi vedea de fiecare dată doar ceva din cap, mai precis, ochelarii, un segment din obrazul drept, nasul, gura şi ceva din bărbie.

Îi despărţea un zid prevăzut cu o nişă prin care să comunice două persoane, cea investită cu atribuţii executorii stând obligatoriu pe scaun, cealaltă, solicitantul, aplecat bine de spate.

– Nu sunteţi un caz singular, a comentat doamna şi i-a oferit un sfat ca şi în luna trecută: să consulte zilnic afişierul din stradă şi când apare anunţul „Astăzi se fac primiri pentru Călinata, începând cu ora...” să vină încă din zori în faţa uşii şi cu puţin noroc... Numai să aveţi dosarul complet!

– Sigur că îl am complet. Am consultat chiar şi un specialist.

– Asta e bine. Foarte mulţi vin cu dosare incomplete.

– Vreţi să spuneţi că sunt foarte multe solicitări?

– Enorme! Toţi vor să plece la Călinata, să obţină certificatul cum că au o stare mintală perfectă. Veniţi aşadar în luna viitoare.

A venit cu dosarul în geantă, cu toate actele încopciate, dovedind că el, semnatarul cererii tip, soţia şi soacra solicită înscrierea pe liste, fiind ei într-o stare corespunzătoare, după cum atestă adeverinţele medicale (valabile 30 de zile) eliberate de comisia de specialitate. Au reluat conversaţia din luna trecută cu un mic adaus: doamna spunea că-i pare foarte rău, dar nu îl poate servi întrucât toate locurile au fost ocupate. Oricum, situaţia lui va fi rezolvată în tranşa următoare.

Peste două luni, adică la tranşa următoare, situaţia era foarte clară: locurile au venit cu destinaţie specială. Se primise o listă de undeva de Sus. Şi-a exprimat nemulţumirea în scris acuzând Centrul de Distribuire a Locurilor de încălcarea drepturilor cetăţeneşti citând precizarea de pe cererea tip cum că orice persoană are dreptul de a pleca la Călinata. A redactat plângerea într-un stil impersonal, circumspect, având în vedere diagnosticul stabilit de comisie, fără aluzii, ori ameninţări, exprimându-şi speranţa că va urma o hotărâre favorabilă.

A fost chemat pentru clarificarea situaţiei, considerată chiar de oficialităţi ca intolerabilă. Avea chiar unele asigurări cum că numele lor se aflau în capul listei.

Soacra era foarte mulţumită şi a comentat cu vecinii adresa trimisă de Centru. A apărut invidia. Ăştia se duc la Călinata! Aşa-i în ziua de astăzi. Tot ăia cu relaţii.

Şi el avea o stare, să-i spunem de mulţumire. Lumea în jurul lui s-a schimbat miraculos, a fost cuprinsă de bucurie, oamenii nu mai păreau încruntaţi din cauză că li s-au închis fabricile, ori că nu şi-au primit ajutorul de şomaj. Iată ce înseamnă priceperea, dar mai ales îndrăzneala de a te adresa în scris forurilor competente. În sfârşit, vor pleca şi ei în acel loc al mântuirii numit Călinata unde se pot obţine certificatele cerute de UE.. Cei doi fericiţi din oraş care fuseseră în primăvara acolo plecaseră deja la cules de căpşuni în Spania.

A petrecut noaptea premergătoare întâlnirii cu directorul de resort revizuind actele din dosar: adeverinţa de achitare a

impozitului pe anul în curs, că nu are restanţă la întreţinere, de onestitate eliberate de forurile bisericeşti şi cele privind starea sănătăţii, reactualizate. Acestea arătau o anumită agravare a stării de sănătate, fără a preciza că tensiunea lor nervoasă se apropie de limita maximă.

Când a închis servieta personală, folosită ca auxiliar în exercitarea atribuţiilor sale profesionale pe vremea când explica teorema lui Tales, talk-show-ul la TV Europa Internaţional se terminase de mult. În restul nopţii un vis în alb-negru cu nuanţe de verde şi roşu i-a creat o stare de disconfort. El şi soţia lui, însoţiţi de soacră, se plimbau pe lângă un şir de case vechi fieacare cu câte un plop doinitor în faţă descântat de păsări minuscule care se repezeau asupra lor gata să-i lovească cu ciocurile. Asta să fie oare Călinata?

Oricum, dimineaţa, cuprinsă de zăpuşeală deşi era abia ora opt, se afla în biroul indicat. Un domn în costum impecabil, îi semăna foarte mult, a spus că ar vrea ceva detalii.

I-a pus dosarul în faţă.

– Călinata! a exclamat el şi în colţul gurii i-a apărut o umbră.

– Pentru noi, i-a spus, plecarea asta are o mare importanţă pentru atingerea scopului final, obţinerea acelui absolut necesar certificat „no weakness and mental apathy”, adică sănătoşi la minte, singurul recunscut pe plan internaţional, certificat obilgatoriu pentru obţinerea unui loc de muncă în agricultură.

– Domnule, a spus directorul cu o nuanţă de regret, dumneata nu urmăreşti presa, instrucţiunile, nu ştii să citeşti?

Era în situaţia de a deschide gura pentru a oferi răspunsul cerut, citeşte perfect în limba maternă precum şi în limbile obligatorii în UE, dar el l-a oprit cu un gest ce semnifica „aşteaptă”:

– Conform instrucţiunilor în vigoare coroborate cu instrucţiunile elaborate de UE, persoanele peste cincizeci de ani nu beneficiază de acel drept privind acordarea certificatului de

competenţă şi integritate mintală în vederea acupării unui loc de muncă în condiţiile cerute de centrele anunţate .

Şi a ţinut-o în acelaşi tempo exact un sfert de oră dovedind după sistemul paşilor mărunţi fragilitatea spiritului unor solicitanţi de a sesiza esenţa dintr-un text publicat de mai multe ori în presa de specialitate. Serafim N. Popescu preciză că nu citeşte presa de specialitate. „Ei, vezi, asta e urmarea”.

S-au despărţit într-un mod civilizat, dar cu o anumită încărcătură nervoasă, Serafim argumentând că toată chestia asta e o aiureală, şeful că el, solicitantul Serafim, ar fi un ins fără orientare.

Adolescenţă

Ameninţat cu expulzarea în pivniţă, „tembelul” mărturisi: Vede acolo în imensitatea diafană ochii ei mari, rupţi din pânza boltită. Şi astfel domnul Serafim N. Popescu află în timp ce deschidea sticlele de bere, că ochii aceia îi chinuie cumplit fiul, împiedicându-l să pătrundă în esenţa ştiinţelor exacte pentru care dispune de certe aptitudini. Tot privind stelele din ochii fetei şi-a însuşit câteva discipline noi, printre care aceea a iubirii şi a demnităţii. Întâmpină greutăţi la geometria frazei clasice, încurcă minunile lumii antice, constelaţiile şi chiar formulele esenţiale. Ochii îl urmăresc la şcoală, pe stradă, pe terenul de sport, dar mai ales la masa de lucru. Apar, spune el, din formule şi poezii, din obscuritatea paralelelor, de peste tot. Dar este fericit. De fericire a prins toţi luceferii de pe cer şi vorbeşte numai cu ei, iar marile adevăruri au devenit lucruri neînsemnate. Constată la fiul său un fel de zâmbet sau rânjet, ceva greu de înţeles.Indiferenţă? Disperare? Dispreţ? Îşi aminti de preceptele marilor pedagogi studiaţi cândva la cursul de pedagogie cum că în asemenea situaţii nu repetenţia ar fi singurul remediu pentru a-l readuce pe rătăcit în lumea cea mare a postulatelor. Făcu o expunere, concis, ca fiul să

înţeleagă, atât cât îşi mai amintea, încheind cu analiza unor cazuri concrete.

Alte şi alte situaţii îi veneau în minte. Retrăi momente din viaţa lui. Îşi aminti de o fată blondă, de o întâmplare hazlie cu un concurs de alergare într-un sac la care participase şi o fatră, una cu nişte ochi de culoarea cerului. Trăia momente ciudate, de mult pierdute prin cutiile vieţii. Da, fata aceea avea în priviri stropi dintr-un segment de cer. Şi zâmbea tot timpul până chiar şi prin gesturi, prin mers.

– Cum să-ţi explic, fiule, asta este aşa, cum să-ţi spun... Nu trebuie să pui la inimă toate chestiile. Ţine mai bine o bere! şi să ne gândim mai bine la ziua de mâine.

Lazăr nu mai vine

Era vărul Lazăr un bărbat elegant, un brunet cu ochi albaştri venit pe lume anume pentru a răscoli sufletele femeilor sensibile. Purta costume elegante, un gri deschis ziua, unul negru din stofă englezească, seara. Dimineţile lui începeau cu bărbieritul electric, avea un aparat ultraperformant, se bărbierea în pat ascultând ştirile la radio, duşul fierbinte alterna cu biciul şuvoiului rece. Miruna-Anamaria, soţia, mama unicului lor copil, un băiat isteţ ca tatăl său, îi aducea cafeaua pe care el o sorbea cu intermitenţe în timp ce se îmbrăca. Revenea de multe ori la miezul nopţii, alteori după-amiaza târziu, şi atunci chema copilul la verificare, să spună ce a învăţat, îl pedepsea pentru lenevie cu zece exerciţii în plus pe care nu le controla niciodată, intra în dormitor pentru a repeta ceremonialul dezbrăcatului, ieşea de acolo numai în chiloţi şi maieu şi se instala pe terasa ce da în curtea casei, un bloc retras, cu şase apartamente. Apărea şi Miruna-Anamaria, modestă funcţionară, fiinţă ce vorbea mai mult cu privirea, şi repeta ritualul schimbării hainelor pentru a îmbrăca un capot înflorat, încălzea mâncarea, aşternea masa în sufragerie, mâncau în linişte, ascultând muzică simfonică, apoi se retrăgeau în dormitor, băiatul, pe numele lui Emil, în camera lui.

În cele două săptămâni cât a fost oaspete în acea casă cu totul neobişnuită pentru el, Zian, soţul Alexandrei, provincial profesor venit la cursuri de perfecţionare, a învăţat, printre altele, că e bine să vorbească puţin şi să nu pună întrebări. O făcuse de câteva ori vrând să afle ce serviciu are acest văr al soţiei, unde şi ce anume lucrează. „Ascultă, i-a spus: te întreb eu ceva, ce faci?

Sunt treburile mele, slujba mea, nu ai ce stă te bagi! Şi cu asta basta”. Prioncipiul lui dominant: ăsta e lucrul meu, eu am făcut, eu am dres, nu ai ce să te bagi.

Într-una din zile, scăpat de grija examenelor, Zian a intrat la Continental. Acolo, Lazăr! Costumat în chelner. La întâmpinat cu profesionalism: „Domnu’, cu ce vă servim? Poftiţi lista”. „Vă mulţumesc, domnule, a răspuns cu glasul celui lovit de o cărămidă în moalele capului, vreau doar o cafea”. „Imediat, domnule”. A ieşit şi a revenit după câteva minute: „Poftiţi, cafeaua dumneavoastră”. S-a îndreptat spre o altă masă, a luat comanda şi a ieşit din sală. A apărut purtând pe braţul drept până aproape de umăr farfurii cu friptură, le-a aşezat elegant în faţa celor patru domni, evident străini, care l-au întrebat ceva în engleză. A răspuns afabil cu un zâmbet cuceritor, oferindu-le sticla pusă la rece în frapieră. Au asacultat explicaţia şi au acceptat mulţumiţi. S-a apropiat de o altă masă unde stau doi domni ce purtau costume asemănătoare cu al lui şi Zian a surprins un anume zâmbet. Le-a adus câte un coniac şi s-a îndepărtat spre altă masă. Aşadar, asta-i este misterioasa meserie despre care refuză să vorbească de parcă ar fi faimosul detectiv Holmes. Nu deageaba spune Alexandra că acestui văr al ei dinspre tată îi cam lipseşte ceva la mecanismul gândirii. Dar explică, omule, simplu, spune ce eşti şi gata, chelner, meserie bănoasă, şi nu fă pe grandomanul. A revenit spre Zian cu note de plată şi acesta i-a lăsat o bancnotă de cincizeci de lei, refuzând restul. „Mulţumesc, domnule!” a spus destul de tare şi a plecart. A venit acasă târziu. „Poftim, ia-ţi banii! Acum întreabă”. „Ce să întreb?” „Ce pofteşti”. „Nu am ce”. „Bine. Asta e slujba. Doar te-ai convins. Altceva?” „Nimic. Mâine plec. Am isprăvit cu perfecţionarea. Sunt grozav de bine instruit.”

Până la revoluţie, nu i-au mai văzut chipul. Doar Miruna-Anamaria telefona din când în când că sunt sănătoşi, băiatul merge bine cu şcoala, e la liceu, se pregăteşte pentru facultate, are mulţi meditatori care vin acasă, iar el, Lazăr, e ocupat cu slujba. În decembrie, l-au văzut la telrvizor. Avea tricolorul pe mâneca

dreaptă şi striga, o voce pierdută în mulţime, jos dictatura! În zadar l-au căutat la telefon, telefonul lor amuţise. Şi astfel au mai trecut doi ani.

A sunat chiar el. Vrea să vorbească cu Zian. Un glas de om suferind:

– Ascultă-mă cu atenţie şi nu mă întrerupe: m-au operat de stomac. Am zăcut două luni. Taci din gură! E telefonul meu, eu am format numărul, eu vorbesc, când vei forma tu, vorbeşti tu….Nu mai am stomac. Cum ai auzit, sunt un om fără stomac…Şi acum reţine: venim mâinecu trenul. Sper că ştii când soseşte la voi. Să ne aştepţi cu maşina la gară.

Alexandra intră în acea stare numai potrivită pentru a trânti violent bolul pe care tocmai îl avea în mână. Urmează cu oarecare inexactitate expunerea de motive, cu adausuri de furie a enunţurilor constatative cum că vărului Lazăr Liviu Octavian i-ar cam lipsi, pe lângă corecta funcţionare a mecanismului mintal, şi bunele maniere. Cinici ani nu a mai dat un semn de viaţă şi acum hodoronc-tronc, scoate capul din nisip ca struţul, gata, ăsta sunt, m-au operat de stomac, venim la voi, pregătiţi-vă… Zian reproduce mesajul. Îl comentează. Acum înţeleg. Cu Lazăr e rău. Nu mai are stomac. Ce ţi-e şi viaţa asta. Un bărbat ca el, cât un munte. Mama Alexandrei, optimistă: va rezista, a trecut el prin momente mult mai grele. Va trece peste toate. Plâng, Alexandra, mama, verişoarele, deapănă amintiri până seara târziu. Era un băiat cuminte, ştia să se comporte când venea aici vara. Câte nebunii nu făceau împreună! Ştiţi că vrea să se facă popă?

În uşa vagonului a apărut un bărbat lung şi deşirat, cu o faţă cenuşie. Puţin mai rămânsese din acel zdrahon pe numele lui Lazăr, ceva din configuraţia capului, faţa altădată rotundă, părea acum neobişnuit de lungă, ochii, două puncte negre, pierdute în nişte găuri scobite sub o fruntea teşită, cenuşie, părul negru altădată, bogat, era acum o sită rară, complet sură. A ridicat braţul

în semn de salut. Miruna-Anamaria îl ţinea apoi de braţ şi zânbea. S-au îmbrăţişat.

Stă pe bancheta din faţă lângă Zian. Povesteşte cum a deschis resaturantul, la început cu o companie din Bucureşti, a foştilor lui şefi. Pretindeau tot venitul, ceea ce l-a determinat să-şi deschidă propria firmă. I-a luat ceva efort şi mulţi bani. Nu e de mirare că s-a îmbolnăvit şi a trecut prin toate câte a trecut. E mulţumit în privinţa firmei. Merge bine. Alexandra întreabă cum au călătorit. Mulţumitor. Deşi trenurile lasă mult de dorit, mai ales din partea unor călători. Miruna povesteşte cum un ins, care s-a urcat dintr-o staţie oareceare, s-a instalat pe bancheta din faţa lor, a deschis sacoşa jegoasă, a scos un pachet ce mirosea a grăsime stătută şi a început festinul cu resturile dintr-un pui ostoit ce emana miros greţos de grăsime. Sugea ca un hămesit oasele, ca apoi, lustruite cu limba, să le arunce pe jos la picioarele lor. A scos din plasă o sticlă de vin, probabil trezit, şi a tras cu poftă până ce i-a golit tot conţinutul. A urmat ţigara, la fel de mirositoare şi s-a proptit cu spatele de perete închizând ochii. „Ce faci, omule, nu..?". „Lasă că adună ei", a răspuns fără să deschidă ochii.. Miruna a luat cu un ziar toată mizerea de pe jos şi a aruncat-o pe geam.

Alexandra clatină din cap a lehamite. Zian zâmbeşte îngăduitor: clasa de jos sfidează clasa de mijloc, subţire, manierată!

Păcat că nu poate gusta din toate bunătăţile. Are în faţă un bol ceva mai mare decât un pumn. Miruna spune că aceea este măsura stomacului lui: o jumătate de bol cu supă, apoi, tot până la acelaşi semn, piure de cartofi. Toate mâncărurile indicate trebuie bine încălzite. Cu asta îşi duce zilele. Mănâncă puţin şi des. Cam din trei în trei ore. Nici gând de cafea. Câte un pahar de ceva tare mai merge. Vorbeşte despre afaceri. Are un restaurant lângă Bega frecventat de lumea bună. A plătit contribuţia pentru sănătate,

pentru pensii, dar e în urmă la impozite. Aici, la acest capitol o cârpeşte cum poate.

Seara, s-a încins petrecerea. Zian, ameţit, cântă. Lazăr îi ţine isonul: trăiască veselia şi lumea cea nouă! Asta pe care o lăudăm şi o înjurăm. Apoi preceptele nu se mai leagă, incoerenţa se derulează prin şiruri dezordonate, frânturi de cuvinte până în miez de noapte, când Alexandra strigă:

– Sus, gata, v-am făcut paturile, toată lumea la culvcare!

– Asta în nici un caz, se revoltă Lazăr, ce, eu v-am făcut program când aţi fost la mine? Zi, vere, dacă nu e adevărat! Ce aţi vrut aia aţi făcut, dar, mă rog, sunteţi la voi acasă, voi comandaţi.

Alexandra spune că e târziu, un somn bun nu strică.

– Corect, strigă Lazăr. Hai, Miruna, că le stăm în cale. Le e frică să nu rămână fără bucate. Gata, v-am salutat. Mergem în braţele lui Orfeu, pară ăsta e zeul responsabil cu somnul. E bine, corect. Gata, am recepţionat, la culcare…

Îi trezeşte zumzetul aparatului electric de bărberit. Exact la orele şase treizeci de minute. O deprindere de o viaţă. Nu-şi mai permite duşul acela matinal. Se spală totuşi până la brâu cu apă rece. Îmbracă costumul albastru, neobişnuit de larg acum. Îl cheamă pe Zian. Închide Biblia şi o pune pe noptieră.

– Aşează-te în fotoliu şi ascultă. Nu te pun să juri, nu e nevoie să-ţi dai cuvântul.

Stă pe marginea patului. Se exprimă scurt, concis, de parcă ar recita un text învăţat anume. Zian ascultă copleşit. Alexandra are dreptate în privinţa vărului Lazăr Liviu Octavian, întodeauna a fost un ins imprevizibil. Se pare însă că rotiţele din mintea lui funcţionează afurisit de bine. Vorbeşte despre lucruri cumplite, pe care oamenii obişnuiţi nici măcare nu îndrăznesc să le gândească, de cum să le spună cuiva. Spune scurt, concis, fără cuvenita încărcătură emoţională, ca şi când ar fi vorba despre o banalitate. Asta este situaţia, zice, asta a trebuit să facă. De ce să-şi bată alţii capul cu treburile lui. Bine, dar xplozia de veseleie de aseară, optimismul insuflat celor din jur, tot comportamenul de om fără

necazuri, căruia toate îi merg din plin, totul ca într-o piesă, pusă în scenă şi jucată de un mare actor, dar în mare taină, fără ca cei din jur, Miruna, Emil, plecat în Franţa acum, Alexandra, mătuşa, să afle ceva. Totul sub strictă tăcere până la căderea cortinei.

– Eşti sigur? întreabă Zian.

– Absolut sigur.

– Mă uit la tine şi am impresia că fabulzi. Nu cumva…

– Te bag în aia a mătii! Ai rămas cu aceleaşi suspiciuni. Nu am nevioie de compasiunea nimănui. Crezi că ne aflăm la iarbă verde ca să ne ţinem de glume? Asta rste situaţia. Sper că vei tăcea din gură.

Alexandra:

– La masă, bârfitorilor! Se răcresc plăcintele. Avem ceva special pentru stomacul domnului.

Râde. Stomac! Nu este cazul lui. El a scăpat de blestematul ăla de burduf. Are regim sever, dar merge. Nu se plânge. Păcat că nu a venit cu maşina. Va fi o toamnă splendidă pe aici. Întodeauna a iubit locurile acestea. Munţii, văile, dealurile, oamenii. Dar călătorului îi şade bine cu drumul. Peste o oră au tren.. După-amiază vor fi acasă. Alexandra plânge: abia au venit…

Era apoi toamnă târzie cu zile de acută zăpuşeală, alternând cu valuri de frig. Au aprins focurile în sobe chiar şi în camerele nelocuite pentru a menţine temperatura normală. Dacă vine Lazăr cu Miruna, ori Emil, aşa pe nepusă masă şi ei să nu aibă camerele pregătite! Zian stă gânditor. Doar el ştie că Lazăr nu mai vine. Dar nu o spune. De ce să ucidă speranţa. Au terminat lucrul prin grădină, au scos legumele, le-au pus la depozitat în pivniţă. Seara stau la televizor, urmăresc manifestaţiile. Toţi cer bani. Disponibilizaţii vor salarii compensatorii, sute de milioane. Asta e lumea cea nouă pe care o edificăm acum, zice Alexandra. Mama are părerea ei în privinţa construirii de lumi noi, experienţa propie. De când se ştie, ea s-a tot sacrificat, a trăit în lipsuri, numi pentru a construi lunea cea nouă pentru generaţiile viitore care să trăiască

ca în sânul lui Avram, dar s-a constatat că nu era bună, aşa că au dărămat-o ca să facă alta mai bună. Păcat că nu-i Lazăr aici să audă! I-ar spune ea ce lume ne aşteaptă pe fiecare.

Lumea care ne aşteaptă pe fiecare!, gândeşte Zian. Mai rostise aceste cuvinte şi Lazăr, cu aceeaşi încărcătură, deloc optimistă. Nu vorbea despre afaceri, ci espre moarte.

Telefon în plină noapte. Miruna plângând.

E în costumul lui cel negru înconjurat de flori. Are pe faţă acea expresie, numai a lui, de om hotrât, şi Zian parcă îi aude vocea poruncitoare, cazonă: Ţi-am spus ce va fi, nu? În fond ce ţi-am spus? Că mi-am comandat casa de veci în cimitir? Că las fiecăruia un cont în bancă? Că voi fi între aceste scânduri peste două luni? Taci din gură! Să boceşti la tine acasă, nu aici! E sicriul meu, eu am plătit penru el, e înmormântarea mea, nu ai ce să te bagi…

O zi neobişnuită

Steagul negru

Casa de la capătul aleii, scăpată ca prin minune de furia demolărilor, are forma unui vagon zugrăvit în galben pătat de ploi. În vremea ei de fericire, stăpânea acolo o femeie grasă şi un bărbat pricăjit, soţul, care sta o bună parte a după-amiezii în geamul larg deschis şi fuma, privind peste blocuri în depărtare unde trebuia să fie pădurea pe care o contemplase mulţi ani, mascată acum de zidul alb al aşezării celei noi. Fetiţa lor, siluetă fragilă, cu două codiţe aurii, se juca pe grămada de nisip din curtea casei, loc vizibil mai ales de la geamurile blocurilor din partea dreaptă. Toţi ştiau că se numeşte Iozefina. Era zglobie şi cânta cu un glas cristalin cântecele învăţate la şcoală.

Într-o dimineaţă de iunie a apărut la poartă casei steagul negru: bărbatul cel pricăjit şi-a pierdut viaţa într-un accidente în mina unde lucra. Pe urmă s-a aşezat liniştea ce a ţinut zece ani, timp suficient ca fetiţa să devin o domnişoară admirată de întregul cartier.

Când a fost iar arborat steagul negru, de data aceasta pentru femeia cea grasă, domnişoara Iozefina a îmbrăcat straie negre pe care le-a purtat un an de zile. Avea serviciu bun la şantierul de construcţii al oraşului. Între timp şi-a isprăvit studiile superioare la ştiinţe economice şi s-a perfecţionat în arta comerţului clandestin cu mărfuri aduse de terţe persoane de prin ţările vecine. Inşi cu o reputaţie îndoielnică, doamne ahtiate după modă, intrau şi zăboveau în casa de la capătul aleii.

A urmat nunta cu inginerul-şef al şantierului, eveniment mult comentat, ce a dat naştere celor mai neobişnuite controverse

privind sursele băneşti ale mirilor. Soţul făcea parte din nomenclatura oraşului, avea *probleme* cu realizarea planului, ceea ce în limbajul acelor vremuri însemna încurcături, necazuri, nereguli, iar el, ca şef, lupta cu ele ca să le descurce. Peste un an s-a născut primul copil, un băieţel dolofan, picătură din chipul mamei. Peste doi ani au făcut botezul celui de al doilea copil. Şi băieţii au crescut şi se jucau la fel ca mama lor făcând castele în grămada de nisip rămasă în curtea casei din vremea bunicului, pe care îl vedeau în fotografia expusă în holul de la intrare.

Se împlinise bine noua ordine a ţării, când şantierul de construcţii se desfiinţă. Construise prea mult în oraşul Dolmă, astfel că nu-şi mai avea rostul. Inginerul, adoratul tată al celor doi copii, plecă tocmai în Africa să construiască, nu se ştie exact ce. Rămasă singură în casa de la capătul aleii, doamna Iozefina era încrezătoare în forţele proprii, singura avere pe care o moştenise, exceptând casa. Venise vremea afacerilor.

Într-una din zile meşterii zidari au deschis o uşă în peretele dinspre stradă. Alţii au atârnat o firmă la intrare: „La Iozefina”, în ciuda altora care arboraseră deasupra intrării împletiri de cuvinte străine. „La Iozefina” vindea nu doar produse alimentare, ci orice ce se putea vinde.

A venit şi epoca de glorie, spre invidia concurenţei, a neizbândiţilor, a neputincioşilor frecvenţi observatori din spatele geamurilor, ochi veşnic deschişi în pereţii şirurilor de blocuri cărora nimic nu le scapă din ceea ce este vizibil, ori invizibil. Uite, ziceau, iar se vinde ceva „La Iozefina”, s-a format coada. Asta era în primii ani. Pe urmă, când s-a împânzit oraşul de buticuri, au dispărut cozile. Gem rafturile de mărfuri. Lipsesc cumpărătorii, dar nu şi la „La Iozefina” unde preţurile sunt acceptabile.

Şi doamna Iozefina e tot mai frumoasă. Şi tot mai singură. Bărbatul ei, încărunţit bine acum, apare odată la trei luni. Stă doar o săptămână pe acasă. Şi atunci doamna Iozefina este fericită. Nu apare deloc în prăvălie. Vara se întorc şi copiii de la studii. Pleacă

împreună la munte. Apoi, rămasă iar singură în micul ei domeniu comercial, porneşte la drum. Discută, negociază. Aduce zilnic marfă. Vociferează că cele două angajate nu se străduiesc suficient. Au scăzut încasările, or afacerile cer bani, cât mai mulţi bani.. Are destule cheltuieli. Şcolarizarea băieţilor în State. Maşinile performante. Avea două, acum trei: două pentru transportat mărfuri, un Volvo doar al ei, o prelungire a fiinţei, coabitând împreună..

Maşina ei Volvo! Sora de singurătate! Aducătoare de linişte în momentele de căutări, de zbucium. Inspiratoarea gândurilor îndrăzneţe. Vestitul Volvo al doamnei Iozefina, gonitor cu o sută douăzeci pe oră, imbatabil la drum de orice fel, în ţară, ori prin alte ţări fără a da semne de uzură. Vestitul ei Volvo! De ce oare un lucru care te slujeşte cu credinţă, uşurându-ţi viaţa, e asemeni unui animal adorat, dar imprevizibil, capabil, chiar în momente de dezmierdare, să ţi curme viaţa?

S-a anunţat seara la buletinul de ştiri al postului local de televiziune, ca pe un fapt divers, un accident grav la ieşirea din oraş. Un Volvo ce rula cu viteză excesivă a efectuat o depăşire neregulamentară şi a intrat în coliziune cu un tir. Cei doi pasageri, soţ şi soţie, au decedat pe loc. Stop cadru. Crainica, cu surâsul pe buze continuă: în municipiul Dolmă au avut loc în această zi mai multe evenimente importante…

Şi acum iar steagul negru la intrare. Poarta e larg deschisă. Aseară a venit lumea la priveghi. Rânduri de maşini străine ocupă trotuarele. E o zi de iulie cu miros ameţitor de lubrifianţi. Dimineaţa s-a dezlănţuit o ploaie scurtă ca o lacrimă a cerului. Apoi s-a arătat iar soarele, unul insistent, cu zâmbet înţelegător.

Intruşii

Un ins zdrenţăros, cerşetor, e urmat de o haită, paria canină, prin minusculul parc dintre blocuri: un dulău flocos pe a cărui coapsă iese în evidenţă o rană sângerândă merge leneş în urma cerşetorului arătându-şi colţii agresivi de o culoare galbedn-lividă, urmat de două căţele, Doamna Albă şi Juna Neagră, apoi un nobil dalmaţian, probabil un rătăcit, ori abandonat, picioare lungi, scheletic, înconjurat de trei javre răpciugoase, iar la urmă un căţeluş cafeniu cu zgardă şi număr la gât, cu blăniţa curată, lucitoare.

Cerşetorul s-a aşezat pe o bancă la marginea aleii centrale, sub un tei umbors, punând alături pe asfalt o cutie de carton pe fundul căreia zac câteva monede. Desface larg pardesiul slinos expunând pieptul transpirat. Haita s-a oprit la umbra tufişurilor. Colţi-Ascuţiţi, şef prin clasicul procedeu al forţei, s-a întins în mijlocul asfaltului cu limba scoasă. Nobilul dalmaţian sare în spatele Doamnei Albe cu o vădită intenţie. Colţi-Fioroşi mârâie agresiv repezindu-se asupra îndrăgostitului pe care îl muşcă de ureche. Sare el în spatele căţelei care încearcă fără succes o împotrivire. Acuplarea s-a produs, continuă prin mişcări tot mai precipitate.

O atmosferă de linişte domneşte acum în mijlocul zile neobişnuit de fierbinte. Trecători grăbiţi, pe bănci, domni pensionari discută despre pensii, scumpete şi guvern. Cât de ineficient este guvernul.

Colţi-Fioroşi s-a întins la umbră, Doamna Albă se retrage lângă un buxus şi ridică piciorul apropape de boturile javrelor răpciugoase. Căţeluşul face un ocol larg în jurul tufişurilor. Evident, îşi caută stăpânul. Domnul cel Gras ia o piatră care nimereşte nu în spatele naivului cu zgada la gât, ci în piciorul Doamnei Albe. -Potăi neruşinate! Patrupedele ripostează furioase, gata să se repeadă asupra bătrânilor. Domnul maior Pileanu exclamă „asta e căţeaua aia de sta la poarta ăsteia de muri”, adică la poarta Casei din capătul aleii. Le spune istoria.

Greu de spus de unde a apărut la poarta casei de la capătul aleii. De milă, îi vârau pe sub poartă un vas cu resturi de mâncare, oase, supă şi pâine uscată. I-au permis apoi să intre în curte pentru a evita comentariile răutăcioase ale clienţilor: uite la ăştia, nişte oameni fără inimă, nu o perimesc nici în curte. Înfuleca grăbită ştiind că o vor goni iar în stradă. Cunoştea perfect sensul acelor sunete: gata, acum pleacă, locul tău nu este aici. Ieşea ascultătoare şi îşi ocupa locul în faţa porţii.

Era suplă, cu părul alb, curat, deşi avea la un picior o rană care sângera. Altfel, nepăsătoare, pentru că nu avea, cu siguranţă, în creierul ei ceea ce numim grija zilei de mâine. Sta la acea poartă, unde s-a oprit epuizată de foame şi doamna Iozefina i-a adus o bucată de pâine. E adevărat că bărbatul cel gras din primul bloc arunca în ea cu bolovani şi o numea potaie răpciugoasă, ba chiar încerca să o lovească cu piciorul beteag. Salvarea era întotdeauna curtea părăsită a fabricii de şuruburi, acum în ruină, unde sta ascunsă până ce agresorul dispărea. Atunci revenea liniştită la locul din faţa porţii, un loc cucerit, la urma urmei, prin propriul efort.

Nu doar vecinul cel şchiop o duşmănea. În curte mai exista şi acel căţel obraznic şi îmbuibat. Când i se permitea să intre pentru a-şi goli strachina, alearga glonţ spre ea lătrând obraznic: Pleacă! Aici eu sunt stăpân absolut, nu admit alte creaturi să-mi surpe drepturile! E negru şi parfumat. Are parte de o baie în fiecare săptămână, coteţul lui e curat, aşezat la umbră. Copiii se joucă numai cu el, pe ea o evită, se tem că ar putea să-i muşte. Asta e lumea. Unii sunt prea îmbuibaţi, au parte de toate mângâierile, altora nu li se permite măcar o palmă de loc sub nu pom, ori la o poartă.

Apoi stăpânul casei, domnul cel blond, a spus: trebuie să scăpăm de ea. A deschis poarta şi i-a oferit un os. A mângăiat-o pe cap, a luat-o în braţe şi a aşezat-o pe un nailon curat. O frică cumplită a cuprins-o când uşa portbagajului a căzut trăznet peste ea cufundând-o în întuneric.

A urmat un drum cu hurducăituri şi acel hârăit al maşinii, zgomot prea cunoscut, îl auzea în fiecare zi pe stradă. Apoi a urmat liniştea. Uşa s-a deschis şi o lumină alb-lucitoare i-a lovit ochii. A sărit şi în momentul următor maşina a pornit în goană.

Se afla în plin cânp la marginea şoselei. Ceva mai de parte se vedeau acoperişurile caselor. Peste o lună a ajuns iar în oraş.

Dalmaţeanul o amuşină pe Juna Neagră, răpcigoasă şi ea ca urmare a lipsei de igienă. Stăpânul îşi arată colţii gata să se repeadă asupra rivalului. Scheleticul se balansează pe picioarele din faţă cu lătrături înverşunate, mustrătoare, îl sfidează cu atâta înverşunare încât fiorosul întoarce capul sătul de atâta gâlceavă. Se întinde cât e de de lung în mijlocul asfaltului. Un somn pe asemenea căldură e binevenit. Nobilul scheletic trece dispreţuitor pe lângă Doamna Albă pentru o aventură cu Juna Neagră. Împerecherea se termină total nefericit. Un strigăt al domnului maior, „cât credeţi voi că mai durează situaţia asta!”, îi sperie aşa de cumplit că amorezii nu se mai pot desprinde, schelăie de durere, şi-au schimbat poziţiile încât au ajuns coadă în coadă. Colţi-Fioroşi ridică plictisit capul: aşa vă trebuie! Javrele o amuşină fără folos pe Doamna Albă, apoi se întind leneş la umbră.

La marginea pieţii a oprit un Mercedes. O domnişoară în şort şi tricou coboară şi fuge spre parc. Căţeluşul aleargă spre ea şi îi sare în braţe. Îi linge fericit faţa, ea îi mângâie spatele: prostuţule, să nu mai pleci de capul tău!

O doamnă în rochie largă de vară scoate din portbagaj o pungă de plastic plină cu resturi menajere pe care o aruncă în iarbă. Haita se repede, dar cerşetorul o alungă cu băţul: marş, javre împuţite! Cu o mişcare agilă ridică punga şi îşi reia locul pe bancă. O doamnă ce trage un cărucior pune în cutia de carton o monedă. Bogda proste, să aveţi parte…Cercetează punga. Reţine un şniţel infectat de căldură şi jumătatea de franzelă uscată. Azvârle restul în mijlocul haitei care se repede hămisită. Colţi-Fioroşi înşfacă osul cel mare şi se retrage la umbră.

Domnul cel Gras spune sentenţios că situaţie este intolerabilă. Perţurile cresc alarmant. Cică altfel nu ne primesc în UE.-Doar bine a spus aseară la Tv doamna M: numai un nou guvern poate redresa situaţia conform recomandărilor UE.

Dalmaţianul, desprins de Juna Neagră, scheaună de durere. Cerşetorul se ridică, atârnă pe umăr sacul burduşit şi pleacă spre casa cu steagul negru, poate pun, DUPĂ, pomana. Colţi-Fioroşi porneşte în urma lui mârâind. Haita îl urmează leneşă printre trecătoririi rari la acest ceas al zilei.

Întâlnire...

Ea vine dinspre blocurile de pe malul râului şi se îndreaptă spre Piaţa mică cu poşeta ţinută strâns pe umăr şi sacoşa goală în mâna stângă, el dinspre Piaţa mică cu o sacoşă burduşită ce-i atârnă în spate. Se opresc faţă în faţă în mijlocul aleii dintre două blocuri cu tencuiala vizibil măcinată de vreme. Stau astfel nemişcaţi privindu-se insistent, apoi el istoriseşte ceva punctând cuvintele cu degetul arătător pe pieptul ei şi ea izbucneşte într-un hohot de râs prelungit, după care revin la poziţia contemplativă, mişcându-şi buzele uşor, probabil şoapte cu mare încărcătură.

Trei inşi, doi bărbţi şi o femeie, ies din barul de la parterul blocului vecin. Bărbaţii sunt în vârstă, poartă şalopete jerpelite de un negru slinos, parcă sunt alcătuite din fâşii de hârtie gudronată încinsă la soare, femeia e îmbrăcată într-o rochie înflorată, la fel de murdară şi o basma de o culoare incertă legată la ceafă. Toţi trei au în picioare cizme grele de cauciuc. Cel mai înalt, ar putea fi numit Bătrânul, urcă în remorca ce-i aşteaptă de trei zile în faţa containerului de gunoi supraîncărcat cu resturi meneajere în care roiuri de muşte zumzăie într-un nesfârşit festin. Bărbatul şi femeia rămaşi jos apucă pungile de plastic din container şi le aruncă în remorcă unde Bătrânul le aşează într-.un capăt şi arată spre container, indicând grămada de saci aruncaţi de cineva grijuliu cu munca lor. Femeia ridică o mătură şi goneşte roiurile de muşte

impertinente. Bărbatul cel negricios aruncă sacii în remorcă. Bătrânul se retrage gata să urce pe cabina tractorului. Nu face faţă avalanşei de recipiente, ripostează agitând lopata gata să o lanseze în spinare celui de jos. Negriciosul ridică braţele: ce vrei, aşa suntem noi, harnici. Femeia, râzând în hohote, scoate o basma pe care şi-o leagă peste gură, semn că nu mai suportă mirosul de resturi menajere intrate în putrefacţie. Încarcă un coş cu aceeaşi matrerie în descompunere aruncată aici de-a valma direct din găleţi. Îl cheamă pe Negricios să o ajute. Ridică amândoi coşul şi-l răstoarnă în remorcă. Bătrânul împinge cu lopata grămezile în stiva care a ajuns deja la marginea oblonului. Urmează un alt moment de odihnă, cei de jos, pe aceeaşi bordură, bătrânul pe cabina tractorului, privind spre steagul cel negru atârnat la intrare în casa de la capătul aleii. Comentează, evident, situaţia, ce dovedeşte perisabilitatea lumii, toţi avem soarta resturilor din contaienr pe care ei le colectează în remorcă pentru a fi depuse în cimitirul numit rampă de gunoi.

Între timp oala cu supă de tăiţei a fiert şi aşteaptă într-un colţ al balconului, cartofii pai s-au rumenit în cuptor, aspiratorul a înghiţit praful din camere, serialul TV de dimineaţă s-a încheiat lăsând loc ştirilor. Nimic deosebit în afară de cazul unui traficant de obiecte interzise prins la graniţă cu două valize. Vrea să treacă graniţa fraudulos! În schimb se anunţă o toamnă lungă şi însorită, fără ploi şi vânturi devastatoare.

Bărbatul şi femeia, purtători de sacoşe, sunt tot acolo. Au o discuţie aprinsă. Ea descrie acum volte dezarticulate susţinute şi de mişcarea intermitentă a capului, evident o relatare, ca apoi să enumere ceva, cu volubilitate, pendulând braţul drept: sus, jos, sus, jos! spre faţa bărbatului care încearcă să culeagă o scamă de pe fâşul ei, dar ea îi respinge mâna cu brutalitate, ceea ce s-ar părea că-l enervează; braţul lui argumentează marcând mai multe semne de întrebare, la care ea clatină din cap, haida de!, cu un

zâmbet batjocoritor, urmat de o vehementă negare cu capul: nu, nu, nu!

Din piaţă ies mai mulţi domni. Au genţi elegante, unul mai tânăr ţine sub braţ o agendă. Gunoierii privesc cu îngrijorare: şefi veniţi în control. Grasul şi femeia apucă lopeţile. Bătrânul a găsit ceva, un obiect pe care îl şterge de pantaloni şi-l introduce în buzunarul de la spate. Domnii se apropie de ei. Cel cu agenda consemnează ceva, dă din mâini nemulţumit, bătrânul vociferează arătând spre vinciul care ar trebui să ridice containerele. Un alt domn gesticulează: ce să faci, asta e situaţia, nu mai poate fi reparat, vă descurcaţ, e treaba voastră cum..Femeia obeiectează că asta e treaba conducerii. Stăpânul agendei face precizări, spune ceva care schimbă atmosfera, femeia plânge, se justifică, unul din oficiali o contrazice, îi cere să sufle în fiolă, femeia refuză cu o alură umilă. Bătrânul coboară din remorcă, domnii îşi duc palmele la nas. Arată spre haita de câini, spre rondouri cu sensul pofim în ce hal sunt florile, şi asta e treaba voastră. Pleacă spre barul de la parterul blocului vcecin. Femeia se întoarce spre ei şi scoate limba: neisprăviţilor! Bătrânul s-a aşezat pe bordură şi aprinde ţigara. Cei doi îi spun ceva. Bătrânul se ridică şi toţi trei se îndreaptă spre prăvălia îndoliată .

Bărbatul şi femeia cu sacoşe sunt tot acolo. El îşi schimbă poziţia, se întoarce cu faţa spre blocul din stânga, ea se postează ameninţător în faţa lui. Acum li se disting bine trăsăturile chiar şi de aici de la etajul al patrulea. Să nu bănuiască monitorizarea permanentă de la aproape toate ferestrele? Bărbatul, trecut bine de patruzeci de ani, – ea abia ieşită din adolescenţă- poartă o geacă de culoare închisă, mai precis, neagră, pantaloni şi ghete de aceeaşi culoare, e brunet, neobişnuit de pletos, cu faţa rotundă ca un castron, mustaţa groasă îi acoperă buza de sus; ea, numai în roşu: fâşul, pantalonii, cizmele, poşeta, sacoşa, exceptând părul, blond platinat.

Un biciclist. Ce frână a mai pus ca să evite impactul! Îi priveşte mânios, înjură, apoi pleacă uimit că nici nu i-au remarcat

prezenţa. Este trecut de amiază şi puştimea fără ghiozdane acum aleargă pe role, trece vijelios pe lângă cei doi.

Bărbatul rânjeşte, un rînjet lung, cu o mare doză de nervozitate, apoi gesturi ameninţătoare ceea ce o înverşunează. În momentul următor geanta de pe umărul ei zboară proiectil în capul lui, lovitură urmată de o suită de înjurături. Năucit, a rămas nemişcat, parcă nu-şi poate reveni şi, când ea se aruncă cu ghearele, o cuprinde ca într-un cleşte, stai, nebuno, ajunge!, o lipeşte de el, ea se zbate, geme, îi implântă dinţii în braţ, dar strânsoarea nu slăbeşte şi înfrântă, rămâne fără putere în acea îmbrăţişare pătimaşă spre uimirea privitorilor ascunşi în spatele perdelelor.

După ce-şi revin, se ţin de mână şi vorbesc în şoaptă.

Apare un bărbat tânăr în sacou de piele urmat de un poliţist. Omul în uniformă ridică sacoşa şi-i cercetează conţinutul. Brunetul protestează. Bărbatul în sacou de piele îl apucă de braţ şi-l împinge spre maşina parcată lângă piaţă. Femeia izbucneşte în plâns. Când maşina demarează, se îndreaptă şi ea spre Piaţa mică.

Tocmai s-a pornit convoiul mortuar.

Casa de la marginea aleii a rămas pustie. Deocamdată privirile iscoditoare din spatele ferestrelor nu-i mai acordă nici o atenţie.

Nunta

Coloana de limuzine rulează la relantiu acompaniată de orchestra clacsoanelor. În faţă, o Dacie-papuc, singura din tot convoiul, în care un ins numai în cămaşă, cu o enormă cameră video pe umăr, filmează aplecat în faţă cu maximum de concentrare ca să nu scape vreun detaliu. Două Mercedesuri negre precedă un Alfa Romeo alb decapotat, maşina mirilor, care stau înfundaţi în canapele, puţin în trocar, pentru a putea fi admitaţi de

curioşii ieşiţi de prim blocuri la marginea trotuarelor. Mireasa, într-o superbă rochie albă, ţine în braţe un buchet enorm care atinge bărbia mirelui, un brunet cu vârful creştetului gol, un mic cerc, semn al unei iminente calviţii.

Vine grosul coloanei într-o combinaţie de culori, negru-roşu-alb-negru-galben, doar mărci străine. Li se se adaugă un Volvo alb metalizat, cel al Petreştilor, trăitori în blocul nostru. Au coborât la primele semnale date de euforia clacsoanelor, doamna într-o rochie până în pământ, roşie, soţul, în costum negru şi papion. Doar fiul lor, student, pe numele lui Nelu-Nicuşor e numai în blugi şi tricou alb fără mâneci. Până la sosirea coloanei a avut loc chiar în faţa treptelor un susţinut consiliu de familie. Gesturi interogative, enervări încheiate cu urcarea soţilor în Volvo, proprietatea firmei la care domnul Petrescu este acţionar alături de italianul cel scund pe post de mire acum. Maşina lor încheie cortegiul.

Nelu-Nicuşor intrând în barul de peste drum. Rostogoliri de glasuri greu decodabile. Bărbaţi, numai în maieuri, pantaloni scurţi, intră în bar de unde se întorc cu sticle de bere în mâini pentru a se aşeza la umbra teiului stufos din faţa blocului. Doamne ce au părăsit în grabă bucătăria numai în uşoare capoade îmbibate cu miros de prăjeală se înghesuie pe băncile de sub tei comentând evenimentul. Nunta anului! Aşa ceva nu a mai văzut orşul. Şi mirii! Mai ales mireasa. Una din alea care se ştiu învârti, săracă lipită pământului, dar cu marfă căutabilă, frumuseţea şi alte atribute femeieşti, încât nu i-a fost greu să-i sucească minţile ăstuia, italeanul cu punga plină, ce dacă insul avea logodnică la dracu în praznic pe la ei pe acolo prin Sicile aia, ceea ce nici nu e sigur, ori că ea avea logodnic şi încă ce fecior, frumos şi deştept, uite-l săracu cum suferă colo la intrare în blocul ăsta nenorocit. Acum va fi bogată, patroana fabricii de Jaluzele. Nevasta ăstuia, un ins comun, dar plin de bani, italian pur sânge, investitor în oraş, printre altele şi proprietar al numitei fabrici.

Nelu-Nicuşor cu o sticlă de whisky golită pe jumătate. O duce la gură şi trage cu furie. O azvârle în peretele blocului, gata să spargă ferestrele propriului apartament. Lichidul gălbui descrie o hartă zdrenţuită în dreptul geamului. Domnii îl prind de subsuori, îl consolează: s-a întâmplat şi altora! Să fie părăsiţi pentru unul mai bogat. Dar, se ştie, iubirile pătimaşe sunt nebunii trecătoare. Există destule fete frumoase în oraşul nostru.. Nelu-Nicuşor se îndreapăt spăşit spre uşa blocului. I se aud paşii cum urcă scările la unu.

Doamna Victoriţa de la trei are o presimţire rea. A avut un vis ciudat. Numai să nu se întâmple ceva! Povesteşte visul, o invitaţie la cină într-o vilă de *asta* nouă. S-au prezentat, ea şi soţul ei – domnul maior în rezervă, Pileanu Veniamin, pensionar în plină putere creatoare, e de mirare cum armata nu mai are nevoie de o asemenea capacitate- la vila ălora cu ceva cadouri cum cere protocolul. Numai că la masa aia luxoasă erau tacâmuri numai în faţa gazdelor. Ăia, gazdele, după ce i-au primit cu zâmbete şi îmbrăţişări, s-au apucat de mâncat, nici măcar nu i-au mai băgat în seamă… Şi doamna Hermina, văduvă resemnată, după dezamăgiri frământate ceva timp împreună cu domnul vecin de apartament, scriitorul, ins singuratic mâzgălitor de hârtii noapte de noapte, a avut un vis, unul din acelea ce te face să tremuri când te ridici din pat ca să te duci la baie să-ţi dai cu apă pe ochi. Se făcea că… Şi spune cam un sfert de oră ce amune făcea în plină noapte onorata sa persoană, probabil efectul ultimei telenovele terminată abia la miezul nopţii. Se făcea, dragii mei vecini şi prieteni, că mă aflam într-un stabiliment întocmai ca şi eroina din serial, adică închisă de duşmani la casa de nebuni.

Străbat deci Stabilimentul în căutarea **b**ărbatului, începe doamna Hermina, ăsta de care zic, scriitorul, până ce dau nas în nas cu Iozefina, asta de o îngropară, contrariată de prezenţa mea, zice că sunt într-o situaţie de-a dreptul hilară din moment ce am plecat în picioarele goale. Nimic nu e mai dezagreabil decât o femeie în minijupă şi cu picioarele goale. E din cauza Lui, zic.

Din cauza Lui am uitat să-mi pun pantofii. Ea scoate din geantă o pereche de pantofi scofâlciţi pe care îi depune la picioarele mele. Ia-i! Nu sunt buni, sunt prea mici, mă strâng. Asta nu are nici o importanţă! Sigur că are importanţă. Să mă prezint în faţa Lui în pantofi uzaţi! Nu are nici o importanţă, repetă Iozefina şi pleacă să adune obiectele şi conceptele desperecheate. Trebuie să le identifice, mai ales conceptele, ceea ce nu e prea uşor, zice. Încearcă acolo, zice, şi arată spre o uşă vopsită în alb.

În spatele uşii, un fel de tobogan cum sunt cele de prin parcuri pentru delectarea micuţilor. Undeva, în partea de jos răsună glasuri stranii : „Unde este perechea mea?” apoi un ropot de aplauze, probabil cineva a rostit un discurs de circumstanţă. Constat că toboganul, deşi incomod, oferă un mijloc rapid de deplasare. Aterizez în faţa altei uşi, vopsite tot în alb. În faţa ei, mai multe perechi de pantofi desperecheaţi. Îi recunosc pe cei din garderoba mea. Şi mărimile sunt deosebite. Şi culorile. Albi, negri, cenuşii. Simt nevoia unor precizări, pe care nu le pot formula din cauza emoţiilor.

Dincolo de uşă, un pat răvăşit pe care stau întinse două persoane complet dezbrăcate. Iozefina şi scriitorul. Îmi dau seama că nu am vreo şansă. Mă retrag cu scuzele de rigoare. Regulile bunei cuviinţe. Iozefina se ridică de pe năsălie şi vine după mine. Şi-a legat o pânză în jurul şoldurilor. -Să nu strigi! şopteşte. E mort. Scriitorul, bărbatul-inteligent, e mort. -Imposibil! Mi-a spus să-l caut, că mă adoră. -E mort. E mort de mult, zice. Te rog să-l scuzi. Avea mania desperecherii. Desperechea tot ce-i ieşea în cale, nu doar obiecte ori cupluri bine sudate, ci şi cuvintele, ca să nu mai spunem de idei. Ideile le aşază unele împotriva altora şi le măcina mărunt, mărunt, încât, pe lângă acele inevitabile stări conflictuale, declanşa o permanentă stare de melancolie, dar şi de bună dispoziţie. Îi spun că, în ce mă priveşte, toate acele stări, precum şi altele, nu mai au importanţă. Mai bine ar fi, dată fiind situaţia, să plângem, să ne dăm cu capetele de pereţi, să suferim ceva mai mult decât înainte. Spune că ar fi un sacrilegiu. El adora

râsul în hohote, cel mai potrivit ar fi să râdem împreună. Un râs euforic ar fi foarte potrivit. Îi spun că vreau să plec. Pe străzi, în parcuri, la lumină, să caut iarbă, o pădure. Mă compătimeşte. Să pleci de aici tocmai în acele locuri stăpânite de mult uzitatele verbe a fi, a avea, a face !. Aici nu există nici măcar a fi. Auzi cum râd în hohote? Şi aplauze furtunoase…

Ce mai vis! Exclamă doamnele. Domnul maior Pilianu: o aiureală acolo. Toţi am fost afectaţi, loviţi sufleteşte de trecerea fulgerătoare în nefiinţă a mult iubitei doamne Iozefina, fie-i ţărâna uşoară!

Cât timp să fi trecut? Cel mult o oră. Iar claxoanele. La fel de insistente. Huruitul silenţios al motoarelor. Comentatorii aleargă spre marginea trotuarului. Evident, au fost la fotograf, ori la biserică. Mirii, la fel, adânciţi în canapele, cu privirile impasibile spre cei de pe trotuare. Părinţii miresei, veterinarul Firescu, într-o poziţie statuară. Ai mirelui nu sunt prezenţi. Din însorita Sicilie până aici e un drum prea lung. Persoane sobre, feţe abia vizibile pe banchetele maşinilor. Flori, panglici colorate fixate pe capote, aruncate de privitori spre limuzina mirilor.

Şi împuşcătura! Nelu-Nicuşor la geamul propriului apartament cu arma de vânătoare a domnului Petrescu. Bubuitura alarmează mulţimea. Mirele duce mâna la umăr. Se prăbuşeşte. Coloana demarează înspăimântată. Braţe întinse spre geamul Petreştilor de unde încă se mai trage.

Poliţişti cu pistoalele în mâini năvălesc pe uşa blocului. Somaţii. Focuri de armă. Glasuri alarmante. Forfotă. Apoi salvarea, după minute bune de aşteptare. Nelu-Nicuşor, coborât pe targă. Salvarea porneşte alarmând oraşul cu sirena pusă la maximum. Se eliberează şoseaua.

Lunişte. Soare copleşitor…

Proza lui Radu Igna sub lupa criticii

Revista Origini,(a review of literature, ideas and the art), din S.U.A.. în numărul său 6-7 / 2004, publică un amplu articol despre Radu Igna, scris de doamna **Teresia B. Tătaru,** o reputată scriitoare stabilită de mult: ani în Germania. *“Despre scriitorul haţegan Radu Igna, puţin cunoscut,* scrie autoarea, *nu se poate vorbi decât la superlativ. Este un autentic talen**:** un om de o modestie model şi de o ţinută de conştiinţă, la fel.* Scriitorul şi criticul hunedorean, **Dumitru Hurubă,** spune: *“Radu Igna este unu. dintre cei mai înzestraţi şi mai serioşi prozatori români de la această oră "*

Citindu-i lucrările ajungi singur la această concluzie, cu sentimentul de satisfacţie că aprecierea criticului nu este nici periuţă de “bisericuţe” literare, nici vorbă de clacă.

Prozatorul, continuă articolul, s-a născut în 1934, 6 noiembrie, in satul Glodghileşti, Hunedoara, din zona frumoasă a Văii Almaşului, pe dreapta Mureşului. Este absolvent de Filologie din Bucureşti şi a lucrat c ***i*** profesor la şcolile din Almaş Sălişte, Zam, tot pe dreapta Mureşul-. Sântămaria-Orlea şi Haţeg, localităţi cu răsunet de îndepărtată **ş** îndelungată istorie. Zam, unde Munţii Metalici (nord) şi Munţii Poiar » Ruscă (sud) se apropie formând un frumos defileu îngustând valea largi a Mureşului, adevărată staţiune climaterică, a fost o regiune extrem de păduroasă pe vremuri şi un colţ al vestiţilor haiduci. Sântămaria-Orv- i din Ţara Haţegului, bogată în vestigii daco-romane, îşi cunoaşte istor i scrisă din secolul al XlII-lea, iar Haţegul, oraşul care a dat numek depresiunii de la poalele Retezatului, “Ţara Haţegului”, este, de asemenea bogat în vestigii ale istoriei noastre străbune, iar documentele scri>; 1 atestă din secolul al Xll-lea”.

"Prozele sale stau sub semnul umorului sec al lui. Moş Nichifor Coţcarul sau al lui Caragiale şi pulsează de viaţă printr-un fel de perpetuum-mobile care pune în mişcare o lume măruntă de profesori şi elevi, mici afacerişti, produşi mai vechi sau mai noi ai economiei de piaţă, muieruşti, grandomani proveniţi din neica-nimeni, o lume care se freacă şi se uzează, ca piesele unui mecanism neîngrijit. Dar o lume pe care scriitorul o tratează cu compasiune, cu un fel de solidaritate, sancţionând cu de-a râsu-plânsu şi ironie tarele dobândite într-un anacronic orăşel de provincie, a cărei atmosferă e atât de viu colorată încât eu, lectorul, am identificat în hazoasele porecle cunoscuţi de ai mei." **(Gligor Haşa).**

"Lumea lui Igna este lumea care se închide singură într-un bar ca să descopere armonia nimicului, unde spiritul este un lux greu de găsit pentru persoanele anoste... Cu fraze concise, dar pline de ironie, o ironie prezentă ca ceaţa londoneză menită să ascundă trădările noastre de peste ani, proza sa scurtă devine oglinda electrică, oglinda mişcătoare. Din fapte banale se naşte o lume plină de umor, o lume care vrea, care are, riu se ştie ce însă..." **(Constantin Stancu).**

"Observator atent, dl .Igna este câteodată poematic, alteori grav, alternând registrul comic cu tonul ironic. Fie că povesteşte despre "aventurile" unor doamne într-o staţiune (Confesiunea doamnei Măriuca Pistol,), *fie că e vorba despre o experienţă americană - Nory îşi descoperă marea iubire în tomnaticul John* (Cum vă spun), *prozatorul dezvoltă regimul confesiv, mimând oralitatea. El cercetează fauna tranziţiei, escrocii* (Maşină de ocazie) *sau visătorii ei, precum cetăţeanul Nevoitu* (Grevă individuală), *sperând la "casa virtuală". Nu lipsesc infiltraţiile lirice* (Simbioză), *unde bătrânul "fără minte" (după spusele soţiei) se luptă cu ferestrăul şi nucul."* **(Adrian Dinu Rachieru)**

CUPRINS

I. Paznic la nuntă

II. Armonia Snack-Bar

III. Lazăr nu mai vine

Tipar executat la SC CORMINA IMPEX SRL

„Există multă concentrare, ironie și savoare în aceste schițe ale lui Radu Igna. Sub anecdota aparent neinteresantă sau sub micile întâmplări cotidiene pulsează întodeauna firul unei subtilități subtextuale, personajele sale se învârt în mica lume obișnuită, însă ele ni se dezvăluie în momente ieșite din comun. Stilul lui Igna este unul concentrat, atins de un fin umor, el reușind să contureze o tipologie sau o atmosferă din câteva linii trase cu siguranță".

Ion Arieşanu

ISBN 978-973-88768-1-1